

Valtiokonttorin
ehdotus valtion tilinpäätökseksi
varainhoitovuodelta 2017

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö/
Tietotuki- ja julkaisuyksikkö

Helsinki 2018

Valtiovarainministeriölle

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 67 b §:n mukaisesti Valtiokonttori antaa ehdotuksen valtion tilinpäätökseksi liitteineen. Valtiokonttorin ehdotus valtion tilinpäätökseksi sisältää Valtiokonttorin johdon antaman sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman.

Helsinki, Valtiokonttori 21. päivänä maaliskuuta 2018

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Toimialajohtaja

Mikko Kangaspunta

Sisältö

1	Valtion tilinpäätös liitetietoineen vuodelta 2017	5
1.1	Valtion talousarvion toteutumalaskelma	5
	Valtion talousarvion toteutumalaskelma osaston ja pääluokan tarkkuudella	5
	Valtion talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä pääluokan tarkkuudella	7
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	9
12.	Sekalaiset tulot	10
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	12
15.	Lainat	12
21.	Eduskunta	13
22.	Tasavallan presidentti	14
23.	Valtioneuvoston kanslia	14
23.	Valtioneuvoston kanslian tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella	15
24.	Ulkoasiainministeriön hallinnonala	16
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	17
26.	Sisäministeriön hallinnonala	19
27.	Puolustuministeriön hallinnonala	21
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	23
29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	29
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	36
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	41
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	44
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	51
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	56
36.	Valtionvelan korot	58
	Osastot ja pääluokat yhteensä	58
1.2	Valtion tuotto- ja kululaskelma	59
1.3	Valtion tase	60
1.4	Valtion rahoituslaskelma	62
LIITE 1:	Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus	63
LIITE 2:	Talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyt muutokset	67
LIITE 3:	Talousarvion arviomäärärahojen ylitykset	76
LIITE 4:	Peruutetut siirretyt määrärahat varainhoitovuonna	77
LIITE 5:	Valtion rahoitustuotot ja -kulut	80
LIITE 6:	Valtion talousarviotaloudesta annetut lainat	81
LIITE 7:	Valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	82
LIITE 8:	Valtion talousarviotalouden velan muutokset	85
LIITE 9:	Valtion talousarviotalouden velan maturiteettijakauma ja duraatio	86
LIITE 10:	Rahoituserät valtion taseessa	87
LIITE 11:	Valtion talousarviotalouden kassanpito- ja likvidit varat	88
LIITE 12:	Valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	89
LIITE 13:	Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	95
	Arviointi- ja vahvistuslausuma	97

1 Valtion tilinpäätös liitetietoineen vuodelta 2017

1.1 Valtion talousarvion toteutumalaskelma

Valtion talousarvion toteutumalaskelma osaston ja pääluokan tarkkuudella

Osaston numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma, %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	41 787 496 746,46	43 203 450 000	43 107 458 655,61	-95 991 344,39	100
12. Sekalaiset tulot	5 614 838 270,60	5 296 157 000	5 533 456 595,77	237 299 595,77	104
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	1 637 805 089,66	2 478 164 000	2 134 523 735,35	-343 640 264,65	86
15. Lainat	2 971 460 814,25	4 945 507 000	3 649 478 327,23	-1 296 028 672,77	74
OSASTOT YHTEENSÄ	52 011 600 920,97	55 923 278 000	54 424 917 313,96	-1 498 360 686,04	97

Pääluokan numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Määrärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettä- vissä 2017	Käyttö 2017 (pl. peruutuk- set)
21. Eduskunta	159 550 759,88	179 988 000	151 211 170,16	22 944 171,79	174 155 341,95	5 832 658,05	12 579 505,46	192 567 505,46	163 790 675,62	22 944 171,79
22. Tasavallan presidentti	10 583 608,88	13 729 000	7 733 971,22	1 095 849,88	8 829 821,10	4 899 178,90	7 508 394,99	21 237 394,99	11 409 811,92	1 095 849,88
23. Valtioneuvoston kanslia	205 481 756,16	221 933 000	180 532 084,27	37 080 089,94	217 612 174,21	4 320 825,79	37 204 076,48	259 137 076,48	213 401 032,92	41 241 775,02
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 055 133 156,64	1 088 923 000	881 833 821,60	195 455 792,55	1 077 289 614,15	11 633 385,85	325 846 700,69	1 414 769 700,69	1 062 825 647,09	334 530 657,20
25. Oikeusministeriön hallinnonala	924 327 682,10	911 858 000	752 161 214,96	162 739 918,45	914 901 133,41	-3 043 133,41	142 346 133,93	1 054 204 133,93	894 507 348,89	162 739 918,45
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 974 415 505,31	1 615 938 000	1 396 872 307,68	167 963 920,10	1 564 836 227,78	51 101 772,22	196 885 211,12	1 812 823 211,12	1 540 014 602,31	211 052 810,69
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 801 068 023,04	2 848 625 000	2 281 867 965,75	485 288 722,62	2 767 156 688,37	81 468 311,63	530 402 833,78	3 379 027 833,78	2 669 386 152,48	620 737 369,67
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	17 373 321 062,84	17 053 266 000	16 259 455 578,85	769 657 183,68	17 029 112 762,53	24 153 237,47	752 037 460,73	17 805 303 460,73	16 883 274 631,36	823 785 846,05
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 708 765 690,19	6 804 088 000	6 513 976 134,44	158 298 264,43	6 672 274 398,87	131 813 601,13	160 416 883,99	6 964 504 883,99	6 642 099 518,71	171 258 862,01
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 534 665 584,65	2 672 724 000	2 166 062 266,83	469 701 116,14	2 635 763 382,97	36 960 617,03	478 789 103,37	3 151 513 103,37	2 564 995 719,29	512 716 491,77
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 962 938 477,84	3 270 971 000	2 667 171 641,19	524 788 092,58	3 191 959 733,77	79 011 266,23	432 477 454,10	3 703 448 454,10	3 030 618 383,96	571 007 228,16
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	2 974 121 380,90	3 100 945 000	2 365 572 519,00	582 603 621,65	2 948 176 140,65	152 768 859,35	477 580 885,56	3 578 525 885,56	2 752 016 177,98	660 973 034,87
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	13 011 351 609,87	14 587 339 000	14 072 780 775,24	240 323 455,53	14 313 104 230,77	274 234 769,23	185 252 844,61	14 772 591 844,61	14 212 047 857,44	279 186 376,94
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	203 108 563,92	195 441 000	101 072 071,03	94 445 472,45	195 517 543,48	-76 543,48	143 813 142,99	339 254 142,99	206 592 882,94	130 416 517,73
36. Valtionvelan korot	1 520 518 878,45	1 357 510 000	1 331 262 747,99		1 331 262 747,99	26 247 252,01		1 357 510 000,00	1 331 262 747,99	
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ	54 419 351 740,67	55 923 278 000	51 129 566 270,21	3 912 385 671,79	55 041 951 942,00	881 326 058,00	3 883 140 631,80	59 806 418 631,80	54 178 243 190,90	4 543 686 910,23
Osastot yhteensä	52 011 600 920,97	55 923 278 000			54 424 917 313,96					
Pääluokat yhteensä	54 419 351 740,67	55 923 278 000			55 041 951 942,00					
VARAINHOITOVUODEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 407 750 819,70	0			-617 034 628,04					
Edellisen varainhoitovuoden lopun kumulatiivinen yli-/alijäämä	-6 945 093 975,75				-9 352 844 795,45					
Varainhoitovuoden yli-/alijäämä	-2 407 750 819,70				-617 034 628,04					
VARAINHOITOVUODEN LOPUN KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 352 844 795,45				-9 969 879 423,49					

Valtion talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä pääluokan tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvimenot 2017	Määrärahatarve 2018	Määrärahatarve 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
23. Valtioneuvoston kanslia	4 935	0	0	0	0	0	0	2 677	469	0	0	0	469
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 935							2 677	469	0	0	0	469
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	5 257 477	633 944	0	633 944	282 205	351 739	0	404 573	435 222	326 934	284 078	777 058	1 823 292
Aikaisempien vuosien valtuudet	5 257 477							404 573	366 708	244 697	219 193	710 489	1 541 088
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		633 944	0	633 944	282 205	351 739	0	0	68 514	82 237	64 885	66 569	282 205
26. Sisäministeriön hallinnonala	85 904	3 292	450	3 742	270	3 472	1 680	5 907	16 853	16 844	6 551	0	40 248
Aikaisempien vuosien valtuudet	85 904							5 637	16 853	16 844	6 551	0	40 248
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		3 292	450	3 742	270	3 472	1 680	270	0	0	0	0	0
27. Puolustusministeriön hallinnonala	4 299 166	710 549	287 519	998 068	651 322	346 747	324 232	585 104	805 097	288 203	203 801	126 272	1 423 373
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 299 166							500 692	550 235	177 987	128 240	0	856 463
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		710 549	287 519	998 068	651 322	346 747	324 232	84 413	254 862	110 215	75 561	126 272	566 911
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	409 497	4 610 600	51 907	4 662 507	7 167	4 655 339	64 739	42 030	37 034	26 346	20 941	219 000	303 320
Aikaisempien vuosien valtuudet	409 497							37 717	34 979	25 546	20 941	219 000	300 466
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		4 610 600	51 907	4 662 507	7 167	4 655 339	64 739	4 313	2 054	800	0	0	2 854
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	2 980 109	459 083	5 934	465 017	460 980	4 037	342	373 930	391 173	280 128	175 667	127 021	973 989
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 980 109							342 909	273 577	165 089	75 045	33 407	547 117
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		459 083	5 934	465 017	460 980	4 037	342	31 021	117 596	115 039	100 622	93 614	426 872
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	5 123 792	580 800	525 393	1 106 193	572 892	533 301	162 338	532 061	526 550	441 476	196 771	219 319	1 384 116
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	5 123 792							453 347	394 461	352 730	123 665	168 211	1 039 067
- korkotuki- tms. valtuudet	2 345 147							9 799	21 545	21 689	20 733	142 871	206 838
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta		580 800	525 393	1 106 193	572 892	533 301	162 338	78 714	132 089	88 745	73 107	51 108	345 049
- korkotuki- tms. valtuudet		250 000	96 214	346 214	175 250	170 964	0	783	2 955	4 411	4 367	17 000	28 733
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	4 701 609	838 223	709 332	1 547 555	272 200	1 275 356	1 229 281	542 089	394 673	281 824	250 440	960 323	1 887 261
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 701 609							422 983	308 176	240 999	235 699	949 889	1 734 762
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		838 223	709 332	1 547 555	272 200	1 275 356	1 229 281	119 106	86 497	40 825	14 742	10 435	152 498

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määrärahatarve 2018	Määrärahatarve 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala Aikaisempien vuosien valtuudet Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta - korkotuki - tms. valtuudet	7 111 901	23 972 325	328 078	24 300 403	9 285 604	15 014 800	385 515	948 731	674 267	345 822	124 676	208 924	1 353 690
	7 111 901							742 287	318 365	131 699	43 617	40 523	534 204
		23 972 325	328 078	24 300 403	9 285 604	15 014 800	385 515	206 444	355 902	214 123	81 060	168 402	819 486
		22 008 400	0	22 008 400	8 440 079	13 568 321	0	38 382	24 559	28 346	21 607	98 031	172 543
35. Ympäristöministeriön hallinnonala Aikaisempien vuosien valtuudet Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet	7 230	10 000	11 000	21 000	11 000	10 000	0	9 270	3 485	400	400	1 382	5 667
	7 230							1 355	400	400	400	1 382	2 582
		10 000	11 000	21 000	11 000	10 000	0	7 915	3 085	0	0	0	3 085
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ		29 981 620	1 919 613	33 738 429	11 543 640	22 194 790	2 168 127	3 446 371	3 284 823	2 007 977	1 263 326	2 639 299	9 195 426
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	29 981 620							2 914 175	2 264 224	1 355 992	853 350	2 122 900	6 596 466
- korkotuki - tms. valtuudet	2 345 147							9 799	21 545	21 689	20 733	142 871	206 838
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta		31 818 816	1 919 613	33 738 429	11 543 640	22 194 790	2 168 127	532 196	1 020 599	651 985	409 976	516 399	2 598 960
- korkotuki - tms. valtuudet		22 258 400	96 214	22 354 614	8 615 330	13 739 284	0	39 165	27 514	32 757	25 974	115 031	201 276

Valtion talousarvion toteutumalaskelma osaston tai pääluokan, luvun ja momentin tarkkuudella

11. Verot ja veronluonteiset tulot

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	43 203 450 000	43 107 458 655,61	-95 991 344,39	100
11.01.	Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	14 410 000 000	14 266 317 687,03	-143 682 312,97	99
11.01.01.	Ansio- ja pääomatuloverot	9 029 000 000	9 053 746 530,24	24 746 530,24	100
11.01.02.	Yhteisövero	4 377 000 000	4 237 946 868,59	-139 053 131,41	97
11.01.03.	Korkotulojen lähdevero	74 000 000	65 542 586,68	-8 457 413,32	89
11.01.04.	Perintö- ja lahjavero	930 000 000	909 081 701,52	-20 918 298,48	98
11.04.	Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	18 435 200 000	18 495 703 659,01	60 503 659,01	100
11.04.01.	Arvonlisävero	17 475 000 000	17 547 147 195,08	72 147 195,08	100
11.04.02.	Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	792 000 000	767 635 691,20	-24 364 308,80	97
11.04.03.	Apteekkimaksut	168 200 000	180 920 772,73	12 720 772,73	108
11.08.	Valmisteerot	7 102 000 000	7 048 422 251,08	-53 577 748,92	99
11.08.01.	Tupakkavero	940 000 000	953 811 216,97	13 811 216,97	101
11.08.04.	Alkoholijuomavero	1 343 000 000	1 337 320 080,85	-5 679 919,15	100
11.08.05.	Virvoitusjuomavero	158 000 000	150 879 023,14	-7 120 976,86	95
11.08.07.	Energiaverot	4 647 000 000	4 590 841 600,32	-56 158 399,68	99
11.08.08.	Eräiden juomapakkausten valmistevero	14 000 000	15 570 329,80	1 570 329,80	111
11.10.	Muut verot	3 119 000 000	3 160 591 454,36	41 591 454,36	101
11.10.03.	Autovero	937 000 000	977 138 445,69	40 138 445,69	104
11.10.05.	Varainsiirtovero	767 000 000	775 097 440,31	8 097 440,31	101
11.10.06.	Arpajaisvero	230 000 000	227 056 867,96	-2 943 132,04	99
11.10.07.	Ajoneuvovero	1 170 000 000	1 169 155 429,37	-844 570,63	100
11.10.08.	Jätevero	15 000 000	12 143 271,03	-2 856 728,97	81
11.19.	Muut veronluonteiset tulot	137 250 000	136 423 604,13	-826 395,87	99
11.19.03.	Ratavero	5 184 000	4 771 409,08	-412 590,92	92
11.19.04.	Eräät viestinnän maksut	41 970 000	42 041 944,46	71 944,46	100
11.19.05.	Eräät liikenteen maksut	27 851 000	27 830 502,01	-20 497,99	100
11.19.06.	Väylämaksut	46 200 000	47 366 425,82	1 166 425,82	103
11.19.08.	Öljyjätämaksu	4 000 000	3 767 615,56	-232 384,44	94
11.19.09.	Muut verotulot	6 000 000	4 611 230,29	-1 388 769,71	77
11.19.10.	Sähkö- ja maakaasuverkkomaksut ja Perämeren tuulivoima-alueella peitittävä tuulivoimamaksu	3 595 000	3 756 600,66	161 600,66	104
11.19.11.	Rahoitusvakuusviraston hallintomaksut	2 450 000	2 277 876,25	-172 123,75	93

12. Sekalaiset tulot

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12. SEKALAISET TULOT	5 614 838 270,60	5 296 157 000	5 533 456 595,77	237 299 595,77	104
12.24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	37 093 078,33	40 126 000	42 116 609,47	1 990 609,47	105
12.24.20. Tiede- ja kulttuuri-instituutitointeistojen vuokratulot		982 000	950 000,64	-31 999,36	97
12.24.99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	37 093 078,33	39 144 000	41 166 608,83	2 022 608,83	105
12.25. Oikeusministeriön hallinnonala	141 298 175,09	145 160 000	151 598 984,45	6 438 984,45	104
12.25.10. Tuomioistuintulot	35 721 538,06	46 110 000	46 923 114,80	813 114,80	102
12.25.15. Yleisen edunvalvonnan tulot	24 114 223,47	23 300 000	24 833 779,00	1 533 779,00	107
12.25.20. Ulosottomaksut	78 750 210,72	73 000 000	77 279 827,26	4 279 827,26	106
12.25.99. Oikeusministeriön hallinnonalan muuttulot	2 712 202,84	2 750 000	2 562 263,39	-187 736,61	93
12.26. Sisäministeriön hallinnonala	44 014 160,99	10 396 000	32 061 032,62	21 665 032,62	308
12.26.98. EU:lta saatavat tulot	43 634 597,64	9 946 000	18 536 337,70	8 590 337,70	186
12.26.99. Sisäministeriön hallinnonalan muuttulot	379 563,35	450 000	13 524 694,92	13 074 694,92	3 005
12.27. Puolustusministeriön hallinnonala	6 854 189,74	4 064 000	13 654 830,78	9 590 830,78	336
12.27.01. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot	35 810,77	8 000	45 365,88	37 365,88	567
12.27.20. Tulot irtaimen omaisuuden myymistä ja rojaltimaksuista	18 000,00	18 000	18 000,00	0,00	100
12.27.99. Puolustusministeriön hallinnonalan muuttulot	6 800 378,97	4 038 000	13 591 464,90	9 553 464,90	337
12.28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	2 244 868 693,86	2 288 528 000	2 281 924 608,76	-6 603 391,24	100
12.28.10. Tullin tulot	2 251 898,38	2 320 000	1 841 086,17	-478 913,83	79
12.28.11. Kuntien osuudet verotuskustannuksista	135 376 083,42	135 473 000	129 410 733,07	-6 062 266,93	96
12.28.12. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	25 932 431,57	25 951 000	24 670 273,53	-1 280 726,47	95
12.28.13. Evankelis-luterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	14 944 113,11	14 854 000	14 282 789,94	-571 210,06	96
12.28.20. Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen eräät tulot	705 941,11	4 500 000	3 889 075,46	-610 924,54	86
12.28.25. Metallirahatulot	8 825 441,00	15 000 000	5 933 398,23	-9 066 601,77	40
12.28.50. Siirto valtion eläkerahastosta	1 790 247 373,52	1 827 079 000	1 827 394 015,51	315 015,51	100
12.28.51. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset	182 343 710,85	198 471 000	198 969 919,69	498 919,69	100
12.28.52. Vakuutusmaksuja vastaavat maksut	16 184 108,74	18 230 000	16 182 719,03	-2 047 280,97	89
12.28.60. Työturvallisuusmaksu	841 467,76	850 000	824 051,64	-25 948,36	97
12.28.92. Euroopan unionin perintöisten omien varojen kantopaikot	39 323 410,02	31 300 000	35 114 212,08	3 814 212,08	112
12.28.93. Euroopan unionilta saatavat tulot matkamenojen korvaamiseen	2 015 683,00	1 500 000	1 707 663,00	207 663,00	114
12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muuttulot	25 877 031,38	13 000 000	21 704 671,41	8 704 671,41	167
12.29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	586 421 507,80	586 686 000	581 482 267,29	-5 203 732,71	99
12.29.70. Opiintotukitoiminnan tulot	17 859 200,51	24 000 000	18 201 692,64	-5 798 307,36	76
12.29.88. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapeli-toiminnan voittovaroista	543 044 183,11	558 686 000	554 686 000,00	-4 000 000,00	99
12.29.99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muuttulot	25 518 124,18	4 000 000	8 594 574,65	4 594 574,65	215

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12.30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	975 054 351,66	935 051 000	928 428 377,71	-6 622 622,29	99
12.30.01.	EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot	537 737 945,36	544 503 000	537 265 760,36	-7 237 239,64	99
12.30.02.	Maaseudun kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	397 123 239,39	310 000 000	314 308 025,60	4 308 025,60	101
12.30.03.	Elinkeinokalatalouden kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	7 211 711,44	8 000 000	6 537 408,78	-1 462 591,22	82
12.30.04.	EU:lta saatavat muut tulot	1 543 209,90	718 000	431 166,78	-286 833,22	60
12.30.20.	Hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen käytettävä osuus rahapeli toiminnan tuotosta	936 464,63	40 100 000	39 371 250,87	-728 749,13	98
12.30.40.	Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	2 352 680,96	3 000 000	3 235 663,72	235 663,72	108
12.30.41.	Tenjojen kalastuslupamaksut	422 033,00	500 000	0,00	-500 000,00	0
12.30.42.	Hirvieläinten metsästysmaksut	4 117 688,71	3 400 000	4 322 017,09	922 017,09	127
12.30.44.	Kalastonhoitomaksut	8 704 570,00	8 700 000	8 096 465,00	-603 535,00	93
12.30.45.	Riistanhoitomaksut	10 063 316,10	10 130 000	10 021 338,31	-108 661,69	99
12.30.99.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	4 841 492,17	6 000 000	4 839 281,20	-1 160 718,80	81
12.31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	153 795 829,69	24 636 000	28 463 368,08	3 827 368,08	116
12.31.10.	Liikenneviraston tulot	153 194 639,37	23 786 000	27 821 478,08	4 035 478,08	117
12.31.99.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	601 190,32	850 000	641 890,00	-208 110,00	76
12.32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	353 554 356,28	321 205 000	409 014 523,38	87 809 523,38	127
12.32.20.	Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot	3 019 217,05	2 840 000	3 535 884,37	695 884,37	125
12.32.30.	Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista	65 000 000,00				
12.32.31.	Palkkaturvamaksujen palautukset	27 482 459,92	31 865 000	30 060 701,40	-1 804 298,60	94
12.32.50.	EU:n rakennerahastoista ja muista koheesiopolitiikan rahastoista saatavat tulot	137 463 479,20	170 000 000	221 200 738,08	51 200 738,08	130
12.32.99.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	120 589 200,11	116 500 000	154 217 199,53	37 717 199,53	132
12.33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	543 242 389,74	562 905 000	577 820 764,58	14 915 764,58	103
12.33.02.	Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulot	1 839 127,84	1 600 000	1 819 212,58	219 212,58	114
12.33.03.	Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tulot	185 952,38	500 000	0,00	-500 000,00	0
12.33.90.	Rahapeli toiminnan tuotto	426 788 000,00	466 300 000	466 304 041,00	4 041,00	100
12.33.98.	Valtionapujen palautukset	113 231 776,66	93 200 000	109 043 856,23	15 843 856,23	117
12.33.99.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	1 197 532,86	1 305 000	653 654,77	-651 345,23	50
12.35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	50 340 986,93	31 650 000	28 845 185,68	-2 804 814,32	91
12.35.10.	Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista	1 224 960,26	1 650 000	855 592,61	-794 407,39	52
12.35.20.	Siirto valtion asuntorahastosta	47 000 000,00	26 500 000	26 500 000,00	0,00	100
12.35.99.	Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	2 116 026,67	3 500 000	1 489 593,07	-2 010 406,93	43
12.39.	Muut sekalaiset tulot	478 300 550,49	345 750 000	458 046 042,97	112 296 042,97	132
12.39.01.	Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	112 200 429,75	168 250 000	172 941 780,70	4 691 780,70	103
12.39.02.	Verotukseen liittyvät korkotulot	104 649 354,46	75 000 000	74 264 475,77	-735 524,23	99
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	253 527 419,46	100 000 000	203 162 472,67	103 162 472,67	203
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	7 923 346,82	2 500 000	7 677 313,83	5 177 313,83	307

13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
13.	KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	2 478 164 000	2 134 523 735,35	-343 640 264,65	86
13.01.	Korkotulot	108 795 631,47	86 861 628,16	-9 302 371,84	90
13.01.04.	Korot valtion lainoista liikelaitoksille	12 431 874,00	9 084 688,32	-15 311,68	100
13.01.05.	Korot muista lainoista	72 964 615,68	62 902 507,53	-8 228 492,47	88
13.01.07.	Korot talletuksista	855 885,07	262 209,54	62 209,54	131
13.01.09.	Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen ja valtion muille eläkelaitoksille maksamien ennakoiden korkotulot	22 543 256,72	14 612 222,77	-1 120 777,23	93
13.03.	Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot	1 194 440 421,18	1 745 662 107,19	-364 337 892,81	83
13.03.01.	Osinkotulot, pääomapalautukset ja osakkeiden myyntitulot	1 194 440 421,18	1 745 662 107,19	-364 337 892,81	83
13.04.	Osuus valtion rahalaitosten voitosta	98 000 000,00	91 000 000,00	0,00	100
13.04.01.	Osuus Suomen Pankin voitosta	98 000 000,00	91 000 000,00	0,00	100
13.05.	Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	236 569 037,01	211 000 000,00	30 000 000,00	117
13.05.01.	Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	236 569 037,01	211 000 000,00	30 000 000,00	117

15. Lainat

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
15.	LAINAT	4 945 507 000	3 649 478 327,23	-1 296 028 672,77	74
15.01.	Valtiolle takaisin maksettavat lainat	497 744 761,08	565 526 982,43	106 285 982,43	123
15.01.02.	Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille	69 108 493,36	68 304 488,36	4 488,36	100
15.01.04.	Muiden lainojen lyhennykset	428 636 267,72	497 222 494,07	106 281 494,07	127
15.03.	Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	2 473 716 053,17	3 083 951 344,80	-1 402 314 655,20	69
15.03.01.	Nettolainanotto ja velanhallinta	2 473 716 053,17	3 083 951 344,80	-1 402 314 655,20	69
OSASTOT YHTEENSÄ	52 011 600 920,97	55 923 278 000	54 424 917 313,96	-1 498 360 686,04	97

21. Eduskunta

Päätöksen, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
21.	EDUSKUNTA	179 988 000	151 211 170,16	22 944 171,79	174 155 341,95	5 832 658,05		12 579 505,46	80 627 505,46	57 683 333,67	22 944 171,79
21.01.	Kansanedustajat	21 639 000	21 152 932,92		21 152 932,92	486 067,08					
21.01.01.	Kansanedustajien toimintamenot (arviomääräraha)	21 639 000	21 152 932,92		21 152 932,92	486 067,08					
21.10.	Eduskunnan kanslia	128 542 000	103 125 877,34	20 248 965,20	123 374 842,54	5 167 157,46		10 389 691,68	59 714 691,68	39 465 726,48	20 248 965,20
21.10.01.	Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	54 034 000	50 999 708,92		50 999 708,92	3 034 291,08					
21.10.02.	Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot (arviomääräraha)	6 893 000	5 877 922,67		5 877 922,67	1 015 077,33					
21.10.29.	Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	15 500 000	14 151 481,14		14 151 481,14	1 348 518,86					
21.10.51.	Avustajatuki eduskuntaryhmille (arviomääräraha)	2 790 000	3 020 729,81		3 020 729,81	-230 729,81					
21.10.70.	Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	5 325 000	2 289 348,43	3 035 651,57	5 325 000,00	-		2 556 808,12	7 881 808,12	4 846 156,55	3 035 651,57
21.10.74.	Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v)	44 000 000	26 786 686,37	17 213 313,63	44 000 000,00	-		7 832 883,56	51 832 883,56	34 619 569,93	17 213 313,63
21.20.	Eduskunnan oikeusasiamies	6 201 000	5 969 171,03		5 969 171,03	231 828,97					
21.20.01.	Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	6 201 000	5 969 171,03		5 969 171,03	231 828,97					
21.30.	Ulkopoliittinen instituutti	3 608 000	2 969 392,29	634 817,17	3 604 209,46	3 790,54		421 779,04	3 819 779,04	3 184 961,87	634 817,17
21.30.01.	Ulkopoliittisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 398 000	2 763 182,83	634 817,17	3 398 000,00	-		421 779,04	3 819 779,04	3 184 961,87	634 817,17
21.30.29.	Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	210 000	206 209,46		206 209,46	3 790,54					
21.40.	Valtiontalouden tarkastusvirasto	15 915 000	13 913 076,58	2 060 389,42	15 973 466,00	-58 466,00		1 768 034,74	17 093 034,74	15 032 645,32	2 060 389,42
21.40.01.	Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	15 325 000	13 264 610,58	2 060 389,42	15 325 000,00	-		1 768 034,74	17 093 034,74	15 032 645,32	2 060 389,42
21.40.29.	Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	590 000	648 466,00		648 466,00	-58 466,00					
21.90.	Eduskunnan muut menot	4 083 000	4 080 720,00		4 080 720,00	2 280,00					
21.90.50.	Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (kiinteä määräraha)	4 083 000	4 080 720,00		4 080 720,00	2 280,00					

22. Tasavallan presidentti

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
22.	TASAVALLAN PRESIDENTTI	13 729 000	7 733 971,22	1 095 849,88	8 829 821,10	4 899 178,90	7 508 394,99	16 061 394,99	9 255 560,92	1 095 849,88
22.01.	Tasavallan presidentti	2 875 000	1 129 339,56	95 708,12	1 225 047,68	1 649 952,32	131 422,10	330 422,10	234 713,98	95 708,12
22.01.01.	Tasavallan presidentin palkkio (kiinteä määräraha)	126 000	126 000,00		126 000,00	0,00				
22.01.02.	Tasavallan presidentin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	199 000	103 291,88	95 708,12	199 000,00	-	131 422,10	330 422,10	234 713,98	95 708,12
22.01.20.	Vierailusta ja kokousmatkoista aiheutuvat menot (arviomääräraha)	2 550 000	900 047,68		900 047,68	1 649 952,32				
22.02.	Tasavallan presidentin kanslia	10 854 000	6 604 631,66	1 000 141,76	7 604 773,42	3 249 226,58	7 376 972,89	15 730 972,89	9 020 846,94	1 000 141,76
22.02.01.	Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 754 000	5 301 739,10	1 000 141,76	6 301 880,86	1 452 119,14	2 201 969,67	9 955 969,67	6 782 895,51	1 000 141,76
22.02.02.	Eläkkeellä olevien presidenttien menot (siirtomääräraha 2 v)	600 000	174 689,24	0,00	174 689,24	425 310,76	209 922,43	809 922,43	384 611,67	0,00
22.02.29.	Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	870 981,53	1 128 203,32		1 128 203,32	1 371 796,68				
22.02.75.	Peusparannukset (siirtomääräraha 3 v)						4 965 080,79	4 965 080,79	1 853 339,76	

23. Valtioneuvoston kanslia

Päätös, luvun ja momentin numero, nimi ja määrälaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.	205 481 756,16	221 933 000	180 532 084,27	37 080 089,94	217 612 174,21	4 320 825,79	37 204 076,48	203 016 076,48	161 600 858,71	41 241 775,02
23.01.	160 201 856,82	163 261 000	136 351 552,88	22 599 941,33	158 951 494,21	4 309 505,79	28 354 537,45	165 949 537,45	139 014 468,29	26 761 626,41
23.01.01.	125 013 000,00	124 128 000	109 814 098,73	14 313 901,27	124 128 000,00	-	16 237 448,60	140 365 448,60	126 051 547,33	14 313 901,27
23.01.02.	5 351 173,43	6 220 000	5 692 692,06		5 692 692,06					
23.01.03.	1 000 000,00	1 000 000	20 327,25	979 672,75	1 000 000,00	-	1 000 000,00	2 000 000,00	846 884,50	979 672,75
23.01.04.		867 000	528 558,91	338 441,09	867 000,00	-		867 000,00	528 558,91	338 441,09

Päälukan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrälajaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot					
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
23.01.20.												
	Pääministerin, kansliassa toimivien ministeriöiden ja heidän avustajiensa matkat (arviomääräraha)	495 789,43										
23.01.22.	Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (siirtomääräraha 3 v)	11 300 000	4 444 422,05	6 855 577,95	11 300 000,00	-	-	9 181 288,85	20 481 288,85	11 399 825,82		9 081 463,03
23.01.23.	Kokeilu- ja kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	100 000	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	1 935 800,00	2 035 800,00	100 000,00		1 935 800,00
23.01.24.	Suomen EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)	200 000	87 651,73	112 348,27	200 000,00	-	-	3 782 197,85	200 000,00	87 651,73		112 348,27
23.01.29.	Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	19 446 000	15 663 802,15		15 663 802,15							
23.10.	Omistajaohjaus	13 900 000	3 897 141,07	10 002 858,93	13 900 000,00	-	-	4 925 760,92	18 825 760,92	8 822 901,99		10 002 858,93
23.10.88.	Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	13 900 000	3 897 141,07	10 002 858,93	13 900 000,00	-	-	4 925 760,92	18 825 760,92	8 822 901,99		10 002 858,93
23.20.	Poliittisen toiminnan avustaminen	29 635 000	29 635 000,00		29 635 000,00		0,00					
23.20.50.	Puolue- ja puolueiden tukeminen (kiinteä määräraha)	29 635 000,00	29 635 000,00		29 635 000,00		0,00					
23.30.	Oikeuskanslerinvirasto	3 467 000	2 154 116,21	1 312 883,79	3 467 000,00	-	-	1 197 224,52	4 664 224,52	3 351 340,73		1 312 883,79
23.30.01.	Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 467 000	2 154 116,21	1 312 883,79	3 467 000,00	-	-	1 197 224,52	4 664 224,52	3 351 340,73		1 312 883,79
23.90.	Muut menot	11 670 000	8 494 274,11	3 164 405,89	11 658 680,00		11 320,00	2 726 553,59	13 576 553,59	10 412 147,70		3 164 405,89
23.90.21.	Kunniamerkit (arviomääräraha)	820 000	808 680,00		808 680,00		11 320,00					
23.90.26.	Suomi 100 (siirtomääräraha 3 v)	10 100 000	6 935 594,11	3 164 405,89	10 100 000,00	-	-	2 726 553,59	12 826 553,59	9 662 147,70		3 164 405,89
23.90.61.	Jäsenmaksut ja maksusuudet Euroopan hybriditukien torjunnan osaamiskeskuselle (siirtomääräraha 2 v)	750 000	750 000,00	0,00	750 000,00	0,00	0,00		750 000,00	750 000,00		0,00

23. Valtioneuvoston kanslian tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Aikai- sempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2017 valtuudet					Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)						
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy			Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttä- mättä	Uusittu 2018 Tassa	Talous- arvio- menot 2017	Määrä- raha- tarve 2018	Määrä- raha- tarve 2019	Määrä- raha- tarve 2020	Määrä- raha- tarve myö- hemmin	Määrä- raha- tarve yhteensä
23.90.26. Suomi 100		4 935	0	0	0	0	0	0	2 677	469	0	0	0	469
Aikaisempien vuosien valtuudet		4 935							2 677	469	0	0	0	469
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ		4 935	0	0	0	0	0	0	2 677	469	0	0	0	469
Aikaisempien vuosien valtuudet		4 935							2 677	469	0	0	0	469

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
24.	1 055 133 156,64	1 088 923 000	881 833 821,60	195 455 792,55	1 077 289 614,15	11 633 385,85	325 846 700,69	1 380 419 700,69	1 033 109 032,94	334 530 657,20
24.01.	250 897 057,47	248 116 000	209 575 588,21	34 975 731,72	244 551 319,93	3 564 680,07	40 423 499,42	272 480 499,42	235 565 608,02	36 475 731,72
24.01.01.	224 930 000,00	220 760 000	193 357 079,69	27 402 920,31	220 760 000,00	-	30 302 935,19	251 062 935,19	223 660 014,88	27 402 920,31
24.01.20.		2 282 000	511 862,95	1 770 137,05	2 282 000,00	-		2 282 000,00	511 862,95	1 770 137,05
24.01.21.		1 155 000	0,00	1 155 000,00	1 155 000,00	-	606 971,14	1 761 971,14	467 811,46	1 155 000,00
24.01.29.	13 412 057,47	16 059 000	12 494 319,93		12 494 319,93	3 564 680,07				
24.01.74.	9 900 000,00	7 860 000	3 212 325,64	4 647 674,36	7 860 000,00	-	8 013 593,09	15 873 593,09	10 925 918,73	4 647 674,36
24.01.76.	1 500 000,00						1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00
24.10.	70 395 442,75	74 334 000	65 800 645,13	8 475 588,99	74 276 234,12	57 765,88	5 838 261,53	64 267 261,53	55 791 672,54	8 475 588,99
24.10.20.	56 446 000,00	58 429 000	49 953 411,01	8 475 588,99	58 429 000,00		5 838 261,53	64 267 261,53	55 791 672,54	8 475 588,99
24.10.21.	13 949 442,75	15 905 000	15 847 234,12		15 847 234,12	57 765,88				
24.30.	644 343 000,00	675 195 000	548 148 416,08	120 046 583,92	668 195 000,00	7 000 000,00	250 406 086,79	925 601 086,79	656 710 514,15	256 725 066,01
24.30.50.	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00				
24.30.66.	504 343 000,00	535 195 000	470 148 506,08	58 046 493,92	528 195 000,00	7 000 000,00	119 584 953,79	654 779 953,79	568 710 604,15	73 903 933,01
24.30.88.		10 000 000	9 999 910,00	90,00	10 000 000,00	-	90,00	10 000 090,00	9 999 910,00	90,00
24.30.89.	140 000 000,00	130 000 000	68 000 000,00	62 000 000,00	130 000 000,00	-	130 821 043,00	260 821 043,00	78 000 000,00	182 821 043,00
24.90.	89 497 656,42	91 278 000	58 309 172,18	31 957 887,92	90 267 060,10	1 010 939,90	29 178 852,95	118 070 852,95	85 041 238,23	32 854 270,48
24.90.50.	1 337 295,08	1 341 000	1 337 719,50		1 337 719,50	3 280,50				
24.90.51.	24 480,11	45 000	30 690,21		30 690,21	14 309,79				
24.90.66.	86 961 000,00	86 992 000	56 651 151,33	30 340 848,67	86 992 000,00	-	26 724 365,00	113 716 365,00	83 375 516,33	30 340 848,67
24.90.67.	100 000,00	100 000	0,00	100 000,00	100 000,00	-	200 000,00	300 000,00	18 013,28	200 000,00
24.90.68.	1 600 000,00	1 800 000	282 960,75	1 517 039,25	1 800 000,00	-	2 254 487,95	4 054 487,95	1 647 708,62	2 313 421,81
24.90.95.	-525 118,77	1 000 000	6 650,39		6 650,39	993 349,61				

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2017 valtuudet							Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)				
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TASSa	Talous- arvio- menot 2017	Määrä- raha- tarve 2018	Määrä- raha- tarve 2019	Määrä- raha- tarve 2020	Määrä- raha- tarve myö- hemmin	Määrä- raha- tarve yhteensä
24.30.50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle	0	268 188	0	268 188	0	268 188	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		268 188	0	268 188	0	268 188	0	0	0	0	0	0	0
24.30.66. Varsinainen kehitysyhteistyö	5 257 477	365 756	0	365 756	282 205	83 551	0	404 573	435 222	326 934	284 078	777 058	1 823 292
Aikaisempien vuosien valtuudet	5 257 477							404 573	366 708	244 697	219 193	710 489	1 541 088
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		365 756	0	365 756	282 205	83 551	0	0	68 514	82 237	64 885	66 569	282 205
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	5 257 477	633 944	0	633 944	282 205	351 739	0	404 573	435 222	326 934	284 078	777 058	1 823 292
Aikaisempien vuosien valtuudet	5 257 477							404 573	366 708	244 697	219 193	710 489	1 541 088
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		633 944	0	633 944	282 205	351 739	0	0	68 514	82 237	64 885	66 569	282 205

25. Oikeusministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
25.	OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	924 327 682,10	911 858 000	752 161 214,96	162 739 918,45	914 901 133,41	-3 043 133,41	142 346 133,93	883 289 133,93	720 549 215,48	162 739 918,45
25.01.	Ministeriö ja hallinto	125 589 519,69	121 937 000	114 757 914,06	8 780 799,49	123 538 713,55	-1 601 713,55	9 247 439,36	47 622 439,36	38 841 639,87	8 780 799,49
25.01.01.	Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	21 428 000,00	20 357 000	14 352 868,91	6 004 131,09	20 357 000,00	-	6 481 686,59	26 838 686,59	20 834 555,50	6 004 131,09
25.01.03.	Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 408 000,00	7 288 000	5 994 259,82	1 293 740,18	7 288 000,00	-	1 631 040,40	8 919 040,40	7 625 300,22	1 293 740,18
25.01.05.	Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 290 000,00	8 301 000	7 090 625,33	1 210 374,67	8 301 000,00	-	400 465,62	8 701 465,62	7 491 090,95	1 210 374,67
25.01.20.	Erityismenot (arviomääräraha)	13 492 077,56	12 532 000	13 782 774,64		13 782 774,64	-1 250 774,64				
25.01.21.	Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	235 000,00	245 000	632,08	244 367,92	245 000,00	-	197 961,58	442 961,58	198 593,66	244 367,92

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
25.01.22.	Toimisto- ja viestintäjärjestelmien ylläpitäminen (siirtomääräraha 3 v)	2 184 000	2 155 814,37	28 185,63	2 184 000,00	-	536 285,17	2 720 285,17	2 692 099,54	28 185,63
25.01.29.	Oikeusministeriön hallinnonalan arvonnäköarvot (arvonnäköarvot)	43 705 000	45 026 611,26		45 026 611,26	-1 321 611,26				
25.01.50.	Avustukset (kiinteä määräraha)	8 325 000	8 323 099,00		8 323 099,00	1 901,00				
25.01.51.	Eräät valtion maksamat korvaukset (arvonnäköarvot)	19 000 000	18 031 228,65		18 031 228,65	968 771,35				
25.10.	Tuomioistuimet ja oikeusapu	417 885 000	331 868 824,40	86 214 235,96	418 083 060,36	-198 060,36	76 425 685,27	415 410 685,27	329 196 449,31	86 214 235,96
25.10.01.	Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 627 000	7 115 562,12	1 511 437,88	8 627 000,00	-	1 253 161,73	9 880 161,73	8 368 723,85	1 511 437,88
25.10.02.	Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 709 000	8 315 641,54	4 393 358,46	12 709 000,00	-	4 173 388,19	16 882 388,19	12 489 029,73	4 393 358,46
25.10.03.	Muiden tuomioistuimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	256 497 000	198 360 738,92	58 136 261,08	256 497 000,00	-	48 933 122,69	305 430 122,69	247 293 861,61	58 136 261,08
25.10.04.	Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	61 152 000	38 978 821,46	22 173 178,54	61 152 000,00	-	22 066 012,66	83 218 012,66	61 044 834,12	22 173 178,54
25.10.50.	Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arvonnäköarvot)	78 900 000	79 098 060,36		79 098 060,36	-198 060,36				
25.20.	Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivaltio	103 271 000	76 000 315,59	27 270 684,41	103 271 000,00	-	20 936 640,97	124 207 640,97	96 936 956,56	27 270 684,41
25.20.01.	Ulosotto- ja konkurssivaltion toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	103 271 000	76 000 315,59	27 270 684,41	103 271 000,00	-	20 936 640,97	124 207 640,97	96 936 956,56	27 270 684,41
25.30.	Syyttäjät	44 748 000	33 705 137,67	11 042 862,33	44 748 000,00	-	11 055 649,43	55 803 649,43	44 760 787,10	11 042 862,33
25.30.01.	Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	44 748 000	33 705 137,67	11 042 862,33	44 748 000,00	-	11 055 649,43	55 803 649,43	44 760 787,10	11 042 862,33
25.40.	Rangaistusten täytäntöönpano	215 564 000	186 132 663,74	29 431 336,26	215 564 000,00	-	24 680 718,90	240 244 718,90	210 813 382,64	29 431 336,26
25.40.01.	Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	210 864 000	184 291 954,70	26 572 045,30	210 864 000,00	-	21 686 183,73	232 550 183,73	205 978 138,43	26 572 045,30
25.40.74.	Avolaitokset (siirtomääräraha 3 v)	4 700 000	1 840 709,04	2 859 290,96	4 700 000,00	-	2 994 535,17	7 694 535,17	4 835 244,21	2 859 290,96
25.50.	Vaalimenot	8 453 000	9 696 359,50		9 696 359,50	-1 243 359,50				
25.50.20.	Vaalimenot (arvonnäköarvot)	8 453 000	9 696 359,50		9 696 359,50	-1 243 359,50				

26. Sisäministeriön hallinnonala

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahajaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
26.	SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 974 415 505,31	1 396 872 307,68	167 963 920,10	1 564 836 227,78	51 101 772,22	196 885 211,12	1 365 482 211,12	1 143 775 374,53	211 052 810,69
26.01.	Hallinto	185 612 117,10	136 357 927,63	38 698 478,53	175 056 406,16	17 367 593,84	65 631 826,73	122 038 826,73	47 094 013,88	70 641 799,98
26.01.01.	Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	14 647 000,00	8 895 951,82	4 906 048,18	13 802 000,00	-	5 243 247,91	19 045 247,91	14 139 199,73	4 906 048,18
26.01.03.	Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	22 000,00					0,00	0,00	0,00	
26.01.04.	Siviilikriisin hallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)		1 439 000	1 402 985,55	1 439 000,00	-		1 439 000,00	1 402 985,55	36 014,45
26.01.20.	Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)	8 917 000,00	7 086 441,51	1 430 558,49	8 517 000,00	-	3 481 487,45	11 998 487,45	10 567 928,96	1 430 558,49
26.01.22.	El:n osuus yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan (siirtomääräraha 3 v)						4 303 012,87	4 303 012,87	0,00	
26.01.23.	Siviilikriisin hallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)	1 439 000,00					231 549,32	231 549,32	231 549,32	
26.01.24.	El:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v)	47 260 000,00	104 777,59	32 319 222,41	32 424 000,00	-	52 371 694,18	84 795 694,18	20 533 150,32	64 262 543,86
26.01.29.	Sisäministeriön hallinnonalan arvonnäkövoimenot (arvionmääräraha)	112 292 422,15	117 824 753,04		117 824 753,04	17 175 246,96				
26.01.50.	Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)	225 000,00	218 365,00	6 635,00	225 000,00	-	835,00	225 835,00	219 200,00	6 635,00
26.01.66.	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (arvionmääräraha)	809 694,95								
26.10.	Polistitoimi	776 913 161,79	703 805 152,53	32 562 934,70	736 368 087,23	11 358 912,77	48 577 176,13	778 638 176,13	737 438 844,87	39 407 331,26
26.10.01.	Polistitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	730 286 000,00	673 824 016,96	22 853 983,04	696 678 000,00	-	35 343 651,21	732 021 651,21	709 167 668,17	22 853 983,04
26.10.02.	Suojelupoliisin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	24 009 000,00	23 518 722,36	4 072 277,64	27 591 000,00	-	2 415 907,19	30 006 907,19	25 934 629,55	4 072 277,64
26.10.20.	Maasta postamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (arvionmääräraha)	9 696 161,79	6 307 087,23		6 307 087,23	11 358 912,77				
26.10.21.	KEIO-hankkeen yhteiset toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	12 922 000,00	155 325,98	5 636 674,02	5 792 000,00	-	10 817 617,73	16 609 617,73	2 336 547,15	12 481 070,58
26.20.	Rajavartiolaitos	245 523 000,00	206 174 110,19	38 495 889,81	244 670 000,00	-	42 162 168,60	286 832 168,60	239 793 296,69	42 797 062,39
26.20.01.	Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	234 527 000,00	206 144 250,19	24 884 749,81	231 029 000,00	-	27 313 469,25	258 342 469,25	233 457 719,44	24 884 749,81

Päätöksen, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
26.20.70. Ilma- ja vartiolausten hankinta (siirtomääräraha 5 v)	10 996 000,00	13 641 000	29 860,00	13 611 140,00	13 641 000,00	-	14 848 699,35	28 489 699,35	6 335 577,25	17 912 312,58
26.30. Pelastustoimi ja hätäkesustoiminta	74 712 146,63	73 215 000	52 114 331,90	21 011 504,24	73 125 836,14	89 163,86	22 828 300,37	93 637 300,37	72 625 796,13	21 011 504,24
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 072 000,00	12 914 000	12 036 891,00	877 109,00	12 914 000,00	-	1 281 797,45	14 195 797,45	13 318 688,45	877 109,00
26.30.02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	52 430 000,00	49 795 000	29 660 604,84	20 134 395,16	49 795 000,00	-	19 521 502,92	69 316 502,92	49 182 107,76	20 134 395,16
26.30.20. Erityismenot (arviomääräraha)	2 110 146,63	2 406 000	2 316 836,14		2 316 836,14	89 163,86				
26.30.43. Turvallisuusviranomaisten viestintäverkot (siirtomääräraha 3 v)	8 100 000,00	8 100 000	8 099 999,92	0,08	8 100 000,00	-	2 025 000,00	10 125 000,00	10 124 999,92	0,08
26.40. Maahanmuutto	691 655 079,79	357 902 000	298 420 785,43	37 195 112,82	335 615 898,25	22 286 101,75	17 685 739,29	84 335 739,29	46 823 422,96	37 195 112,82
26.40.01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	83 786 000,00	57 850 000	25 990 064,02	31 859 935,98	57 850 000,00	-	17 685 739,29	75 535 739,29	43 358 599,80	31 859 935,98
26.40.20. Paluumuuttajien muuttovalmennus (arviomääräraha)	436 040,65									
26.40.21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)	529 814 154,93	228 152 000	210 296 423,24		210 296 423,24	17 855 576,76				
26.40.22. Vapaaehtoinen paluu (siirtomääräraha 2 v)		8 800 000	3 464 823,16	5 335 176,84	8 800 000,00	-		8 800 000,00	3 464 823,16	5 335 176,84
26.40.63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)	77 618 884,21	63 100 000	58 669 475,01		58 669 475,01	4 430 524,99				

26. Sisäministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2017 valtuudet							Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määräraharve (1000 €)				
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio- menot 2017	Määrä- raha- tarve 2018	Määrä- raha- tarve 2019	Määrä- raha- tarve 2020	Määrä- raha myö- hemmin	Määrä- raha- tarve yhteensä
26.10.21. KEJO-hankkeen yhteiset toimintamenot	17 911	3 292	450	3 742	270	3 472	1 680	2 676	6 953	3 557	401	0	10 911
Aikaisempien vuosien valtuudet	17 911							2 406	6 953	3 557	401	0	10 911
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		3 292	450	3 742	270	3 472	1 680	270	0	0	0	0	0
26.20.70. Ilma- ja rajavartiolaitosten hankinta	29 736	0	0	0	0	0	0	2 994	5 249	7 547	5 350	0	18 146
Aikaisempien vuosien valtuudet	29 736							2 994	5 249	7 547	5 350	0	18 146
26.30.02. Häätäkeskuslaitoksen toimintamenot	38 256	0	0	0	0	0	0	237	4 651	5 740	800	0	11 191
Aikaisempien vuosien valtuudet	38 256							237	4 651	5 740	800	0	11 191
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	85 904	3 292	450	3 742	270	3 472	1 680	5 907	16 853	16 844	6 551	0	40 249
Aikaisempien vuosien valtuudet	85 904							5 637	16 853	16 844	6 551	0	40 249
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		3 292	450	3 742	270	3 472	1 680	270	0	0	0	0	0

27. Puolustuministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 801 068 023,04	2 848 625 000	2 281 867 965,75	485 288 722,62	2 767 156 688,37	81 468 311,63	530 402 833,78	530 402 833,78	3 012 890 833,78	2 384 717 464,11	620 737 369,67
27.01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	301 915 370,18	381 683 000	295 650 125,55	4 580 303,75	300 230 429,30	81 452 570,70	5 892 519,46	5 892 519,46	23 477 519,46	18 897 215,71	4 580 303,75
27.01.01. Puolustuministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	15 200 000,00	14 710 000	11 753 698,91	2 956 301,09	14 710 000,00	-	3 858 825,17	3 858 825,17	18 568 825,17	15 612 524,08	2 956 301,09
27.01.21. Puolustuministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	2 875 000,00	2 875 000	1 250 997,34	1 624 002,66	2 875 000,00	-	2 033 694,29	4 908 694,29	3 284 691,63	1 624 002,66	
27.01.29. Puolustuministeriön hallinnonalan arvonnäkömenot (arvonnäkömääräraha)	283 840 370,18	364 098 000	282 645 429,30		282 645 429,30	81 452 570,70					
27.10. Sotilaallinen maanpuolustus	2 463 356 000,00	2 409 573 000	1 957 294 260,82	452 278 739,18	2 409 573 000,00	0,00	502 975 095,56	2 910 519 095,56	2 315 355 709,33	587 727 386,23	

Päätöksen numero ja momentin nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirteet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
27.10.01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 899 710 000,00	1 903 589 000	1 715 412 939,41	188 176 060,59	1 903 589 000,00	-		149 724 046,77	2 053 313 046,77	1 858 004 986,18	188 176 060,59
27.10.18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)	559 617 000,00	499 355 000	236 549 559,75	262 805 440,25	499 355 000,00	-		351 709 390,79	851 064 390,79	452 506 303,49	398 254 087,30
27.10.19. Hawk Mk 51 -koneiden modifointi (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000,00	4 600 000	3 302 761,66	1 297 238,34	4 600 000,00	-		1 541 658,00	6 141 658,00	4 844 419,66	1 297 238,34
27.10.50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	2 029 000,00	2 029 000	2 029 000,00		2 029 000,00	0,00					
27.30. Sotilaallinen kriisinhallinta	35 796 652,86	57 369 000	28 923 579,38	28 429 679,69	57 353 259,07	15 740,93		21 535 218,76	78 894 218,76	50 464 539,07	28 429 679,69
27.30.20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)	35 761 000,00	57 359 000	28 929 320,31	28 429 679,69	57 359 000,00	-		21 535 218,76	78 894 218,76	50 464 539,07	28 429 679,69
27.30.95. Kurssivaihtelut (arvionmääräraha)	35 652,86	10 000	-5 740,93		-5 740,93	15 740,93					

27. Puolustusministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Aikai- sempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy			Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttä- mättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talous- arvio- menot 2017	Määrä- raha- tarve 2018	Määrä- raha- tarve 2019	Määrä- raha- tarve 2020	Määrä- raha- tarve myö- hemmin	Määrä- raha- tarve yhteensä
27.10.01. Puolustusvoimien toimintamenot		1 152 574	209 549	75 153	284 702	187 660	97 042	96 155	243 862	315 644	125 333	109 228	3 571	553 776
Aikaisempien vuosien valtuudet		1 152 574							223 944	189 447	99 689	96 896	0	386 032
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet			209 549	75 153	284 702	187 660	97 042	96 155	19 918	126 196	25 644	12 332	3 571	167 743
27.10.16. Puolustusmateriaalihankinnat		1 412 834	0	0	0	0	0	0	18 148	40 872	0	0	0	40 872
Aikaisempien vuosien valtuudet		1 412 834							18 148	40 872	0	0	0	40 872
27.10.18. Puolustusmateriaalihankinnat		1 733 757	501 000	212 366	713 366	463 662	249 704	228 077	323 095	448 582	162 870	94 574	122 701	828 726
Aikaisempien vuosien valtuudet		1 733 757							258 600	319 916	78 298	31 344	0	429 558
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet			501 000	212 366	713 366	463 662	249 704	228 077	64 495	128 666	84 571	63 229	122 701	399 167
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ		4 299 166	710 549	287 519	998 068	651 322	346 747	324 232	585 104	805 097	288 203	203 801	126 272	1 423 373
Aikaisempien vuosien valtuudet		4 299 166							500 692	550 235	177 987	128 240	0	856 463
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet			710 549	287 519	998 068	651 322	346 747	324 232	84 413	254 862	110 215	75 561	126 272	566 911

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuodelta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	17 373 321 062,84	17 053 266 000	16 259 455 578,85	769 657 183,68	17 029 112 762,53	24 153 237,47	752 037 460,73	3 618 550 460,73	2 719 709 209,24	823 785 846,05
28.01. Hallinto	142 525 118,56	136 540 000	141 239 411,38	10 993 024,96	152 232 436,34	-15 692 436,34	9 451 987,44	39 991 987,44	28 801 437,49	10 993 024,96
28.01.01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 363 000,00	30 295 000	19 521 008,90	10 773 991,10	30 295 000,00	-	8 838 241,85	39 133 241,85	28 359 250,75	10 773 991,10
28.01.13. Julkisen hallinnon yhteisten tietojärjestelmien ja -palvelujen käyttöönottojen tuki (siirtomääräraha 3 v)							414 576,29	414 576,29	334 051,30	
28.01.20. Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen ja hallinnonalan omistajaohjaus (siirtomääräraha 2 v)	1 215 000,00	245 000	25 966,14	219 033,86	245 000,00	-	82 169,30	327 169,30	108 135,44	219 033,86
28.01.21. Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	117 000,00						117 000,00	117 000,00	0,00	
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonnäköveromenot (arviomääräraha)	110 830 118,56	106 000 000	121 692 436,34		121 692 436,34	-15 692 436,34				
28.10. Verotus ja tulli	646 970 539,49	609 257 000	443 709 722,93	146 264 572,67	589 974 295,60	19 282 704,40	141 310 255,33	706 967 255,33	560 702 682,66	146 264 572,67
28.10.01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	444 657 000,00	405 820 000	277 834 798,52	127 985 201,48	405 820 000,00	-	129 070 294,05	534 890 294,05	406 905 092,57	127 985 201,48
28.10.02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	172 251 000,00	159 837 000	141 557 628,81	18 279 371,19	159 837 000,00	-	12 239 961,28	172 076 961,28	153 797 590,09	18 279 371,19
28.10.63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha)	13 369 231,31	15 900 000	10 660 949,18		10 660 949,18	5 239 050,82				
28.10.95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)	12 470 194,81	22 700 000	8 950 899,75		8 950 899,75	13 749 100,25				
28.10.97. Autoveron vientipalautus (arviomääräraha)	4 223 113,37	5 000 000	4 705 446,67		4 705 446,67	294 553,33				
28.20. Palvelut valtioyhteisölle	45 161 450,70	38 838 000	23 448 445,01	15 485 108,45	38 933 553,46	-95 553,46	25 118 346,30	63 955 346,30	37 641 793,66	18 298 063,22
28.20.01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	28 616 000,00	22 837 000	19 382 979,38	3 454 020,62	22 837 000,00	-	9 049 068,40	31 886 068,40	28 432 047,78	3 454 020,62
28.20.02. Keskitettyjen valtuutettujen kurssierot (arviomääräraha)	1 239 589,36	1 000	1 062 213,05		1 062 213,05	-1 061 213,05				
28.20.06. Sähköisen asioinnin ja hallinnon yhteiset palvelut (siirtomääräraha 2 v)	2 733 000,00	1 000 000	422 421,49	577 578,51	1 000 000,00	-	1 235 861,28	2 235 861,28	1 658 282,77	577 578,51
28.20.07. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	-289 138,66	2 000 000	-965 659,59	2 000 000,00	1 034 340,41	965 659,59	4 000 000,00	6 000 000,00	-965 659,59	4 000 000,00
28.20.08. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	2 862 000,00						2 537 525,43	2 537 525,43	1 724 570,66	812 954,77

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.20.09.	Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 000 000	203 541,20	2 796 458,80	3 000 000,00	-		3 000 000,00	6 000 000,00	203 541,20	2 796 458,80
28.20.10.	Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen investointimenot (siirtomääräraha 2 v)	10 000 000	3 342 949,48	6 657 050,52	10 000 000,00	-		3 295 891,19	13 295 891,19	5 099 503,37	6 657 050,52
28.20.11.	Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toiminnan turvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	2 000 000,00						2 000 000,00	2 000 000,00	1 489 507,47	
28.30.	Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	61 516 000,00	40 211 458,92	20 368 541,08	60 580 000,00	-		17 644 903,69	78 224 903,69	57 856 362,61	20 368 541,08
28.30.01.	Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	50 179 000,00	36 024 691,81	11 113 308,19	47 138 000,00	-		9 971 529,23	57 109 529,23	45 996 221,04	11 113 308,19
28.30.02.	Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 714 000,00	1 171 075,60	2 210 924,40	3 382 000,00	-		2 245 302,54	5 627 302,54	3 416 378,14	2 210 924,40
28.30.03.	Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 623 000,00	3 015 691,51	7 044 308,49	10 060 000,00	-		5 428 071,92	15 488 071,92	8 443 763,43	7 044 308,49
28.40.	Valtion alue- ja paikallishallinto	87 755 000,00	58 588 003,56	23 752 996,44	82 341 000,00	-		23 603 358,07	105 944 358,07	81 515 627,47	24 301 041,72
28.40.01.	Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	53 560 000	37 758 756,64	15 801 243,36	53 560 000,00	-		14 550 954,64	68 110 954,64	52 309 711,28	15 801 243,36
28.40.02.	Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	28 429 000	20 742 591,23	7 686 408,77	28 429 000,00	-		7 066 448,42	35 495 448,42	27 809 039,65	7 686 408,77
28.40.03.	Alue- ja paikallishallinnon tukitoimet (siirtomääräraha 3 v)	352 000	86 655,69	265 344,31	352 000,00	-		1 985 955,01	2 337 955,01	1 396 876,54	813 389,59
28.50.	Eläkkeet ja korvaukset	4 728 475 744,52	4 830 491 172,40		4 830 491 172,40	6 110 827,60					
28.50.15.	Eläkkeet (arvionmääräraha)	4 577 377 000	4 577 448 579,99		4 577 448 579,99	-71 579,99					
28.50.16.	Ylimääräiset eläkkeet (arvionmääräraha)	2 096 000	1 553 146,23		1 553 146,23	542 853,77					
28.50.17.	Muut eläkemeno (arvionmääräraha)	2 625 000	1 241 249,77		1 241 249,77	1 383 750,23					
28.50.50.	Vahingonkorvaukset (arvionmääräraha)	40 300 000	36 816 031,89		36 816 031,89	3 483 968,11					
28.50.63.	Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemeno (arvionmääräraha)	198 471 000	199 014 906,50		199 014 906,50	-543 906,50					
28.50.95.	Muiden eläkelaitosten valtion puolesta maksamien eläkemenojen ja valtiolle maksamien ennakoiden korkomenot (arvionmääräraha)										
		21 839 790,39	15 733 000	14 417 258,02	14 417 258,02	1 315 741,98					
28.60.	Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot	16 105 000	14 089 451,00	2 004 296,48	16 093 747,48	11 252,52		1 079 939,21	16 929 939,21	14 516 614,91	2 004 296,48

Päälukan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.60.02. Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha)	12 744,00	25 000	12 567,48		12 567,48	12 432,52					
28.60.10. Työturvallisuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	900 000,00	850 000	10 000,00	840 000,00	850 000,00	-	890 215,53	1 740 215,53	596 011,39	840 000,00	
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	15 500 000,00	15 000 000	13 835 703,52	1 164 296,48	15 000 000,00	-	189 723,68	15 189 723,68	13 920 603,52	1 164 296,48	
28.60.60. Siirto Koulutusrahastolle (arviomääräraha)	202 081,00	230 000	231 180,00		231 180,00	-1 180,00					
28.70. Valtionhallinnon kehittäminen	77 389 000,00	159 158 000	43 495 481,11	115 662 518,89	159 158 000,00	0,00	101 886 816,44	261 044 816,44	95 862 743,50	155 128 896,74	
28.70.01. Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 800 000,00	6 000 000	603 537,45	5 396 462,55	6 000 000,00	-	7 430 231,47	13 430 231,47	5 985 592,72	7 096 462,55	
28.70.02. Valtion talous-, henkilöstö- ja toimintalahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)	12 260 000,00	6 800 000	11 800,00	6 788 200,00	6 800 000,00	-	9 949 534,82	16 749 534,82	4 583 523,75	12 166 011,07	
28.70.03. Kansallisen tietöalan ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	27 500 000,00	27 500 000	3 594 291,61	23 905 708,39	27 500 000,00	-	39 387 802,83	66 887 802,83	37 130 452,29	29 757 350,54	
28.70.04. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen tietojärjestelmien tietoturvallisuus ja varautuminen (siirtomääräraha 3 v)											
28.70.05. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelu ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)		53 300 000	37 358 408,67	15 941 591,33	53 300 000,00	-			37 358 408,67	15 941 591,33	
28.70.20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	17 799 000,00	49 730 000	0,00	49 730 000,00	49 730 000,00	-	27 454 000,00	77 184 000,00	0,00	67 529 000,00	
28.70.21. Kansallisen tulorekisterin toteutus (siirtomääräraha 3 v)	15 855 000,00	15 828 000	1 927 443,38	13 900 556,62	15 828 000,00	-	14 469 892,98	30 297 892,98	7 669 411,73	22 628 481,25	
28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (siirtomääräraha 3 v)	175 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	175 000,00	175 000,00	165 000,00	10 000,00	
28.80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	240 173 859,96	269 116 000	268 995 046,97		268 995 046,97	120 953,03					
28.80.30. Ahvenanmaan tasotusmaksu (arviomääräraha)	219 560 594,42	233 666 000	233 616 481,91		233 616 481,91	49 518,09					
28.80.31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	9 508 580,00	24 000 000	23 945 287,00		23 945 287,00	54 713,00					
28.80.33. Arpalajiveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	11 104 685,54	11 450 000	11 433 278,06		11 433 278,06	16 721,94					
28.90. Kuntien tukeminen	9 058 263 888,51	8 635 679 000	8 632 645 059,06	1 135 479,94	8 633 780 539,00	1 898 461,00	10 331 707,79	11 931 707,79	4 179 011,19	7 436 764,41	

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
28.90.20.	Julkisen sektorin yhteisen tietohallinnon ja tiedon hallinnan kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	1 400 000	464 520,06	935 479,94	1 400 000,00	-	9 333 696,03	10 733 696,03	3 693 982,58	6 819 102,46
28.90.22.	Hallinto- ja palvelurakenteiden kehittäminen ja tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	200 000	0,00	200 000,00	200 000,00	-	800 946,30	1 000 946,30	394 196,46	511 428,64
28.90.30.	Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)	8 606 954 000	8 605 673 665,00		8 605 673 665,00	1 280 335,00				
28.90.31.	Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki (arviomääräraha)	27 125 000	26 506 874,00		26 506 874,00	618 126,00				
28.90.34.	Paikallisten kuntakokkeilujen rahoitus (siirtomääräraha 3 v)						197 065,46	197 065,46	90 832,15	106 233,31
28.91.	Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen	251 000 000	242 444 003,79		242 444 003,79	8 555 996,21				
28.91.41.	Energiaerotut (arviomääräraha)	251 000 000	242 444 003,79		242 444 003,79	8 555 996,21				
28.92.	EU ja kansainväliset järjestöt	1 938 250 000	1 509 573 229,44	428 990 644,77	1 938 563 874,21	-313 874,21	378 711 603,18	2 285 661 603,18	1 838 177 921,86	428 990 644,77
28.92.03.	Rahoitusvakuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 450 000	330 321,29	2 119 678,71	2 450 000,00	-	1 880 683,93	4 330 683,93	2 211 005,22	2 119 678,71
28.92.20.	Euroopan unionin osallistuminen matkamenojen korvauksiin (siirtomääräraha 2 v)	1 500 000	643 291,12	856 708,88	1 500 000,00	-	1 500 000,00	3 000 000,00	2 143 291,12	856 708,88
28.92.40.	Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille (kiinteä määräraha)	11 100 000	11 072 657,99		11 072 657,99	27 342,01				
28.92.60.	Siirto rahoitusvakuusrahastoon (siirtomääräraha 3 v)						54 142 961,10	54 142 961,10	35 649 924,55	
28.92.67.	Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)	170 000	0,00		0,00	170 000,00				
28.92.69.	Maksut Euroopan unionille (siirtomääräraha 3 v)	1 903 000 000	1 476 985 742,82	426 014 257,18	1 903 000 000,00	-	321 187 958,15	2 224 187 958,15	1 798 173 700,97	426 014 257,18
28.92.87.	Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta (arviomääräraha)	11 030 000	11 868 150,91		11 868 150,91	-838 150,91				
28.92.95.	Valtion takausuudistukset (arviomääräraha)	9 000 000	8 673 065,31		8 673 065,31	326 934,69				
28.99.	Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot	19 800 000	10 525 093,28	5 000 000,00	15 525 093,28	4 274 906,72	42 898 543,28	47 898 543,28	455 013,89	10 000 000,00
28.99.95.	Satunnaiset säädösperusteiset menot (arviomääräraha)	300 000	0,00		0,00	300 000,00				

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuodelta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.99.96. Ennakoimatomat menot (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000,00	5 000 000	0,00	5 000 000,00	5 000 000,00	-	9 915 000,00	14 915 000,00	0,00	10 000 000,00
28.99.97. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)	119 893,01	300 000	304 899,10		304 899,10	-4 899,10				
28.99.98. Kassasijoitusten riskienhallinta (arviomääräraha)	40 000 000,00	14 200 000	10 220 194,18		10 220 194,18	3 979 805,82	32 983 543,28	32 983 543,28	455 013,89	

28. Valtiovarainministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
28.10.01. Verohallinnon toimintamenot	108 999	0	1	1	0	1	1	20 356	17 783	6 726	6 642	0	31 150
Aikaisempien vuosien valtuudet	108 999							20 356	17 783	6 726	6 642	0	31 150
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0
28.10.02. Tullin toimintamenot	6 467	0	47 733	47 733	7 167	40 566	40 566	5 205	4 164	1 201	0	0	5 365
Aikaisempien vuosien valtuudet	6 467							892	2 110	401	0	0	2 510
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		0	47 733	47 733	7 167	40 566	40 566	4 313	2 054	800	0	0	2 854
28.30.03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot	0	20 000	0	20 000	0	20 000	20 000	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		20 000	0	20 000	0	20 000	20 000	0	0	0	0	0	0
28.60.02. Erikseen budjetoidut palkkamenot	0	4 600	0	4 600	0	4 600	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		4 600	0	4 600	0	4 600	0	0	0	0	0	0	0
28.70.21. Kansallisen tulorekisterin toteutus	20 032	0	4 173	4 173	0	4 173	4 173	4 601	4 087	7 419	3 299	0	14 805
Aikaisempien vuosien valtuudet	20 032							4 601	4 087	7 419	3 299	0	14 805
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		0	4 173	4 173	0	4 173	4 173	0	0	0	0	0	0
28.92.00. EU ja kansainväliset järjestöt	0	4 586 000	0	4 586 000	0	4 586 000	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		4 586 000	0	4 586 000	0	4 586 000	0	0	0	0	0	0	0
28.92.87. Suomen osuus Asian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta	274 000	0	0	0	0	0	0	11 868	11 000	11 000	11 000	219 000	252 000
Aikaisempien vuosien valtuudet	274 000							11 868	11 000	11 000	11 000	219 000	252 000
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	409 497	4 610 600	51 907	4 662 507	7 167	4 655 339	64 739	42 030	37 034	26 346	20 941	219 000	303 320
Aikaisempien vuosien valtuudet	409 497							37 717	34 979	25 546	20 941	219 000	300 466
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		4 610 600	51 907	4 662 507	7 167	4 655 339	64 739	4 313	2 054	800	0	0	2 854

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot					
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
29.												
29.01.	OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 804 088 000	6 513 976 134,44	158 298 264,43	6 672 274 398,87	131 813 601,13	160 416 883,99	3 292 998 883,99	3 102 407 119,84	171 258 862,01		
	Yhteiset menot	244 330 000	215 097 805,80	30 253 758,25	245 351 564,05	-1 021 564,05	18 338 542,24	113 052 542,24	82 793 999,82	30 253 758,25		
29.01.01.	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	19 674 000	10 420 638,33	9 253 361,67	19 674 000,00	-	7 605 705,12	27 279 705,12	18 026 149,90	9 253 361,67		
29.01.02.	Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	46 002 000	30 532 313,40	15 469 686,60	46 002 000,00	-	5 122 003,00	51 124 003,00	35 654 316,40	15 469 686,60		
29.01.03.	Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 230 000,00					1 170 042,04	1 170 042,04	1 170 042,04			
29.01.04.	Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 687 000	396 907,39	3 290 092,61	3 687 000,00	-	3 302 006,55	6 989 006,55	3 698 913,94	3 290 092,61		
29.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	3 058 000	2 643 023,75	414 976,25	3 058 000,00	-	425 795,53	3 483 795,53	3 064 228,66	414 976,25		
29.01.22.	Eräät käyttöoikeuskorvaukset (siirtomääräraha 3 v)	14 203 000	14 174 247,86	28 752,14	14 203 000,00	-	22 990,00	14 225 990,00	14 197 237,86	28 752,14		
29.01.29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)	28 540 000	29 687 635,53		29 687 635,53	-1 147 635,53						
29.01.50.	Eräät avustukset (kiinteä määräraha)	1 537 000	1 537 000,00		1 537 000,00	0,00						
29.01.51.	Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (kiinteä määräraha)	3 313 000	3 313 000,00		3 313 000,00	0,00						
29.01.52.	Valtion rahoitus evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin (arviomääräraha)	114 000 000	114 000 000,00		114 000 000,00	0,00						
29.01.53.	Eräät turvapaikanhakijoista ja maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset (siirtomääräraha 2 v)	8 090 000	6 293 111,02	1 796 888,98	8 090 000,00	-	690 000,00	8 780 000,00	6 983 111,02	1 796 888,98		
29.01.66.	Rahoitusuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	2 226 000	2 099 928,52		2 099 928,52	126 071,48						
29.10.	Yleisivistävä koulutus ja varhaiskasvatus	944 889 000	871 667 112,03	35 511 951,29	907 179 063,32	37 709 936,68	25 792 853,06	105 276 853,06	67 030 835,65	38 246 017,41		
29.10.01.	Valtion yleisivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	42 183 000	23 889 102,48	18 293 897,52	42 183 000,00	-	14 612 333,04	56 795 333,04	38 501 435,52	18 293 897,52		
29.10.02.	Yliopistolautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 285 000	1 961 599,26	1 323 400,74	3 285 000,00	-	1 908 055,33	5 193 055,33	3 869 654,59	1 323 400,74		

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirteet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
29.10.20. Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	17 672 000,00	34 016 000	18 121 346,97	15 894 653,03	34 016 000,00	-	9 272 464,69	43 288 464,69	24 659 745,54	18 628 719,15
29.10.30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	707 829 588,93	711 542 000	674 602 396,32		674 602 396,32	36 939 603,68				
29.10.31. Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)		146 270 000	145 499 667,00		145 499 667,00	770 333,00				
29.10.51. Valtionavustus yleissivistävän koulutuksen järjestöille (kiinteä määräraha)	1 478 000,00	1 206 000	1 206 000,00		1 206 000,00	0,00				
29.10.52. Valtionavustus vapaan sivistystyön järjestöille (kiinteä määräraha)		6 387 000	6 387 000,00		6 387 000,00	0,00				
29.20. Ammatillinen koulutus	481 187 089,00	765 042 000	749 038 841,97	10 248 018,28	759 286 860,25	5 755 139,75	7 927 012,10	26 413 012,10	16 164 993,82	10 248 018,28
29.20.01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 171 000,00	7 975 000	6 028 638,89	1 946 361,11	7 975 000,00	-	1 761 242,94	9 736 242,94	7 789 881,83	1 946 361,11
29.20.21. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	6 265 000,00	10 511 000	2 209 342,83	8 301 657,17	10 511 000,00	-	6 165 769,16	16 676 769,16	8 375 111,99	8 301 657,17
29.20.30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	466 751 089,00	721 415 000	716 534 669,00		716 534 669,00	4 880 331,00				
29.20.33. Nuorten aikuisten osaamisohjelma (arviomääräraha)		25 141 000	24 266 191,25		24 266 191,25	874 808,75				
29.30. Aikuis-koulutus	474 340 943,82						17 969 568,98	17 969 568,98	17 328 690,17	
29.30.20. Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (siirtomääräraha 2 v)	17 527 000,00						9 531 400,86	9 531 400,86	9 232 577,72	
29.30.21. Aikuis-koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	8 499 000,00									
29.30.30. Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	157 610 744,00									
29.30.31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)	132 526 998,00									
29.30.32. Valtionosuus ja -avustus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)	102 660 544,79									
29.30.33. Nuorten aikuisten osaamisohjelma (arviomääräraha)	33 331 198,03									

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot					
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
29.30.51. Valtionsuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	15 824 459,00											
29.30.53. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	6 361 000,00											
29.40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	3 193 620 488,23	3 347 537 000	3 273 911 339,71	55 476 153,56	3 329 387 493,27	18 149 506,73	62 801 623,03	2 850 878 623,03	2 770 553 403,03	64 862 373,24		
29.40.01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 821 000,00	12 081 000	5 435 372,43	6 645 627,57	12 081 000,00	-	-	6 129 828,74	11 565 201,17	6 645 627,57		
29.40.02. Kansallisaikiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 045 000,00	17 960 000	16 337 770,14	1 622 229,86	17 960 000,00	-	-	639 029,41	16 976 799,55	1 622 229,86		
29.40.03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 260 000,00	1 145 000	289 046,01	855 953,99	1 145 000,00	-	-	1 084 942,39	1 373 988,40	855 953,99		
29.40.04. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 733 000,00	1 681 000	1 620 724,41	60 275,59	1 681 000,00	-	-	38 258,41	1 658 982,41	60 275,59		
29.40.20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	53 960 000,00	110 981 000	73 942 863,33	37 038 136,67	110 981 000,00	-	-	29 889 693,72	94 458 055,08	46 412 528,86		
29.40.22. Tutkimusinfrastruktuurihankkeiden rahoitus (siirtomääräraha 3 v)	8 500 000,00	8 500 000	4 386 070,12	4 113 929,88	8 500 000,00	-	-	9 633 276,43	13 721 376,42	4 125 757,37		
29.40.50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	1 825 070 000,00	1 800 814 000	1 795 674 000,00	5 140 000,00	1 800 814 000,00	-	-	210 000,00	1 795 884 000,00	5 140 000,00		
29.40.51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)	227 586 815,75	238 331 000	221 609 868,73		221 609 868,73	16 721 131,27						
29.40.52. Erityinen valtionrahoitus Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoimintaan (kiinteä määräraha)	31 679 000,00											
29.40.53. Rahapelitoiminnan voittovarar tieteiden edistämiseen (arviomääräraha)	103 196 115,10	104 383 000	104 379 785,82		104 379 785,82	3 214,18						
29.40.54. Strateginen tutkimusrahoitus (arviomääräraha)	33 968 758,94	47 000 000	46 003 523,20		46 003 523,20	996 476,80						
29.40.55. Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	858 020 000,00	834 915 000	834 915 000,00	0,00	834 915 000,00	0,00	0,00	15 176 593,93	834 915 000,00	0,00		
29.40.66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	17 780 798,44	19 746 000	19 317 315,52		19 317 315,52	428 684,48						
29.40.89. Valtion rahoitus yliopistojen pääomasijoituksiin (kiinteä määräraha)		150 000 000	150 000 000,00		150 000 000,00	0,00						
29.70. Opintotuki	877 520 121,14	781 533 000	714 853 116,47	54 182,86	714 907 299,33	66 625 700,67	290,00	696 290,00	642 107,14	54 182,86		
29.70.01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	643 000,00	696 000	641 817,14	54 182,86	696 000,00	-	290,00	696 290,00	642 107,14	54 182,86		

Päätösnumero, luovutusmomentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.70.52.	Opintolainojen valtiontakaus (arviomääräraha)	40 200 000	34 605 245,38		34 605 245,38	5 594 754,62					
29.70.55.	Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)	655 881 000	602 051 462,90		602 051 462,90	53 829 537,10					
29.70.57.	Korkeakoulupöskelijöiden ateriatuki (arviomääräraha)	31 456 000	30 711 590,69		30 711 590,69	744 409,31					
29.70.59.	Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijöiden koulumatkatuki (arviomääräraha)	53 300 000	46 843 000,36		46 843 000,36	6 456 999,64					
29.80.	Taide ja kulttuuri	463 564 000	440 029 082,62	20 776 793,95	460 805 876,57	2 758 123,43	24 360 483,33	140 832 483,33	116 059 882,05	21 572 678,89	
29.80.01.	Taiteen edistämiskeskukseen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 052 000	3 376 379,30	675 620,70	4 052 000,00	-	831 488,17	4 883 488,17	4 197 867,47	675 620,70	
29.80.03.	Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 121 000	1 740 372,02	380 627,98	2 121 000,00	-	61 077,14	2 182 077,14	1 801 449,16	380 627,98	
29.80.04.	Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 093 000	20 286 128,26	2 806 871,74	23 093 000,00	-	4 341 079,15	27 434 079,15	24 627 207,41	2 806 871,74	
29.80.05.	Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 937 000	3 842 962,92	1 094 037,08	4 937 000,00	-	1 117 375,47	6 054 375,47	4 950 367,38	1 094 037,08	
29.80.06.	Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 080 000	5 238 870,84	841 129,16	6 080 000,00	-	1 077 618,34	7 157 618,34	6 316 489,18	841 129,16	
29.80.16.	Ylimääräiset taitellija- ja sanomalehtimieseläkkeet (arviomääräraha)	18 848 000	17 971 048,70		17 971 048,70	876 951,30					
29.80.20.	Museoviraston kulttuuri- ja nähtävyyshöiden tilakustannukset (siirtomääräraha 2 v)	15 400 000	14 478 428,16	921 571,84	15 400 000,00	-	556 425,10	15 956 425,10	15 034 853,26	921 571,84	
29.80.30.	Valtionavustukset yleisten kirjastöiden toimintaan (kiinteä määräraha)	3 700 000	3 700 000,00		3 700 000,00	0,00					
29.80.31.	Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museöiden käyttötöskustannuksiin (arviomääräraha)	48 781 000	48 387 827,00		48 387 827,00	393 173,00					
29.80.32.	Valtionosuudet ja -avustukset museöille (arviomääräraha)										
29.80.34.	Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastöiden perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)						88 080,00	88 080,00	88 080,00		
29.80.35.	Valtionavustus Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlahöiden merkkihankkeen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	8 000 000	8 000 000,00	0,00	8 000 000,00	0,00		8 000 000,00	8 000 000,00	0,00	0,00

Päälukan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.40.	Korvaus Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötapioon (arviomääräraha)	252 000	0,00		0,00	252 000,00					
29.80.41.	Eräät käyttöoikeuskorvaukset (siirtomääräraha 3 v)	26 648 000	26 444 647,89	203 352,11	26 648 000,00	-	200 778,79	26 848 778,79	26 645 426,68	203 352,11	
29.80.50.	Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	8 293 000	8 073 891,36	219 108,64	8 293 000,00	-	968 709,38	9 261 709,38	8 631 992,01	612 417,99	
29.80.51.	Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)	14 615 000	14 058 620,34		14 058 620,34	556 379,66					
29.80.52.	Rahapeliteon voittovarat taiteen edistämiseen (arviomääräraha)	233 589 000	233 369 045,53		233 369 045,53	219 954,47					
29.80.53.	Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)	27 257 000	26 847 335,00		26 847 335,00	409 665,00					
29.80.54.	Valtionavustus taide- ja kulttuurilaitosten toimitilainvestointeihin (kiinteä määräraha)										
29.80.55.	Digitaalisen kulttuuriperinnön saatavuus ja säilyttäminen (siirtomääräraha 3 v)	1 950 000	1 863 759,18	86 240,82	1 950 000,00	-	634 489,37	2 584 489,37	2 270 341,94	314 147,43	
29.80.56.	Ylimääräinen valtionavustus Pietari-säätiölle Suomen Pietarin instituutin ja Pietarin suomalaisen koulun toiminnan turvaamiseen (kiinteä määräraha)										
29.80.59.	Eräät avustukset Kansallisgallerialle (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000	0,00	10 000 000,00	10 000 000,00	-	8 354 875,00	18 354 875,00	5 192 223,00	10 000 000,00	
29.80.70.	Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)						25 000,00	25 000,00	25 000,00		
29.80.72.	Kansallisgallerian kokoelman kartuttaminen (siirtomääräraha 3 v)	739 000	182 689,18	556 310,82	739 000,00	-	379 572,13	1 118 572,13	562 261,31	556 310,82	
29.80.75.	Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden peruseräavustukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)	5 159 000	2 167 076,94	2 991 923,06	5 159 000,00	-	5 723 915,29	10 882 915,29	7 716 323,25	3 166 592,04	
29.80.95.	Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	50 000	0,00		0,00	50 000,00					
29.90.	Liikuntatoimi	179 423 000	173 385 270,93	5 176 253,94	178 561 524,87	861 475,13	2 677 802,53	13 177 802,53	7 957 121,75	5 220 680,78	
29.90.30.	Avustus Liikkuva koulu -ohjelmaan (siirtomääräraha 3 v)	7 000 000	5 323 746,06	1 676 253,94	7 000 000,00	-	2 677 802,53	9 677 802,53	7 957 121,75	1 720 680,78	
29.90.50.	Rahapeliteon voittovarat urheilun ja liikuntakasvatukseen edistämiseen (arviomääräraha)	167 097 000	166 235 524,87		166 235 524,87	861 475,13					
29.90.52.	Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille ja rahoitus liikuntatieteellisten hankkeiden arviointikustannuksiin (kiinteä määräraha)	1 826 000	1 826 000,00		1 826 000,00	0,00					

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
2990.55. Valtionavustus liikuntapaikan rakentamiseen KymiRing Oy:lle (siirtomääräraha 2 v)		3 500 000	0,00	3 500 000,00	3 500 000,00	-		3 500 000,00	0,00	3 500 000,00
29.91. Nuorisotyö	73 101 629,39	77 770 000	75 993 564,91	801 152,30	76 794 717,21	975 282,79	548 708,72	24 701 708,72	23 876 086,41	801 152,30
2991.50. Rahapeli-toiminnan voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)	52 728 629,39	53 617 000	52 641 717,21		52 641 717,21	975 282,79				
2991.51. Nuorten työpaikatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v)	19 673 000,00	20 003 000	19 207 947,70	795 052,30	20 003 000,00	-	548 708,72	20 551 708,72	19 732 186,41	795 052,30
2991.52. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)	700 000,00	4 150 000	4 143 900,00	6 100,00	4 150 000,00	-	0,00	4 150 000,00	4 143 900,00	6 100,00

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2017 valtuudet							Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä	
		0	6 810	0	6 810	6 810	0	0	231	972	972	972	1 100	4 016
29.10.01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot	0	6 810	0	6 810	6 810	0	0	231	972	972	972	1 100	4 016	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		6 810	0	6 810	6 810	0	0	231	972	972	972	1 100	4 016	
29.10.34. Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin	364 551	0	0	0	0	0	0	24 093	18 516	8 359	2 751	3 504	33 130	
Aikaisempien vuosien valtuudet	364 551							24 093	18 516	8 359	2 751	3 504	33 130	
29.40.00. Korkeaopetus ja tutkimus	2 201 133	348 338	5 934	354 272	353 930	343	342	286 939	313 587	236 357	161 393	98 334	809 670	
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 201 133							270 247	234 919	148 789	68 905	19 820	472 433	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		348 338	5 934	354 272	353 930	343	342	16 692	78 668	87 567	92 488	78 514	337 237	
29.40.54. Strateginen tutkimusrahoitus	111 262	55 631	0	55 631	55 461	170	0	46 004	45 208	25 631	5 162	0	76 001	
Aikaisempien vuosien valtuudet	111 262							44 906	16 506	5 131	0	0	21 637	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		55 631	0	55 631	55 461	170	0	1 098	28 702	20 500	5 162	0	54 364	
29.60.00. Tiede	258 497	0	0	0	0	0	0	24	783	0	0	0	783	
Aikaisempien vuosien valtuudet	258 497							24	783	0	0	0	783	
29.80.06. Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot	0	1 479	0	1 479	0	1 479	0	0	0	0	0	0	0	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		1 479	0	1 479	0	1 479	0	0	0	0	0	0	0	
29.80.34. Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin	44 425	0	0	0	0	0	0	3 585	2 853	2 809	3 388	10 084	19 134	
Aikaisempien vuosien valtuudet	44 425							3 585	2 853	2 809	3 388	10 084	19 134	
29.80.53. Valtionavustus tilakustannuksiin	0	525	0	525	525	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		525	0	525	525	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.80.75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito	241	2 300	0	2 300	254	2 046	0	54	254	0	0	0	254	
Aikaisempien vuosien valtuudet	241							54	0	0	0	0	0	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		2 300	0	2 300	254	2 046	0	0	254	0	0	0	254	
29.90.50. Rahapelitoiminnan voittovarot urheilun ja liikuntakasvatukseen edistämiseen	0	44 000	0	44 000	44 000	0	0	13 000	9 000	6 000	2 000	14 000	31 000	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		44 000	0	44 000	44 000	0	0	13 000	9 000	6 000	2 000	14 000	31 000	
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	2 980 109	459 083	5 934	465 017	460 980	4 037	342	373 930	391 173	280 128	175 667	127 021	973 989	
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 980 109							342 910	273 577	165 089	75 045	33 407	547 117	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		459 083	5 934	465 017	460 980	4 037	342	31 021	117 596	115 039	100 622	93 614	426 872	

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
30.	MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 534 665 584,65	2 672 724 000	2 166 062 266,83	469 701 116,14	2 635 763 382,97	36 960 617,03	478 789 103,37	2 350 547 103,37	1 800 990 336,32	512 716 491,77
30.01.	Hallinto ja tutkimus	132 912 053,47	133 091 000	102 439 561,48	29 636 648,01	132 076 209,49	1 014 790,51	31 090 019,26	132 438 019,26	102 522 107,33	29 775 504,32
30.01.01.	Maa- ja metsätalousministeriön toiminnot (siirtomääräraha 2 v)	24 645 000,00	26 184 000	13 381 922,52	12 802 077,48	26 184 000,00	-	11 738 212,84	37 922 212,84	25 120 135,14	12 802 077,48
30.01.05.	Luonnonvarakeskuksen toiminnot (siirtomääräraha 2 v)	78 632 000,00	72 401 000	56 795 238,83	15 605 761,17	72 401 000,00	-	16 656 760,33	89 057 760,33	73 451 999,16	15 605 761,17
30.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)							1 573 475,38	1 573 475,38	1 433 067,99	
30.01.22.	Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	1 343 000,00	1 343 000	318 391,16	1 024 608,84	1 343 000,00	-	1 120 243,15	2 463 243,15	1 299 778,00	1 163 465,15
30.01.23.	Hallinnolliset järjestelyt (siirtomääräraha 2 v)		1 420 000	1 215 799,48	204 200,52	1 420 000,00	-		1 420 000,00	1 215 799,48	204 200,52
30.01.29.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)	24 536 053,47	27 390 000	26 353 852,48		26 353 852,48	1 036 147,52				
30.01.66.	Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arvionmääräraha)	3 756 000,00	4 353 000	4 374 357,01		4 374 357,01	-21 357,01	1 327,56	1 327,56	1 327,56	
30.10.	Maaseudun kehittäminen	295 688 858,75	399 132 000	265 886 592,03	120 648 637,84	386 535 229,87	12 596 770,13	137 753 059,30	386 885 059,30	237 046 137,09	123 735 386,21
30.10.40.	Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)	54 800 000,00	71 976 000	37 337 332,32	34 638 667,68	71 976 000,00	-	30 405 107,11	102 381 107,11	67 742 439,43	34 638 667,68
30.10.41.	Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arvionmääräraha)	10 964 673,46	14 000 000	10 582 103,75		10 582 103,75	3 417 896,25				
30.10.42.	Luopumistuet ja -eräkkeet (siirtomääräraha 2 v)	72 630 000,00	57 230 000	45 245 034,98	11 984 965,02	57 230 000,00	-	17 354 138,30	74 584 138,30	62 599 173,28	11 984 965,02
30.10.43.	Eläinten hyvinvointikorvaukset (siirtomääräraha 3 v)	67 767 000,00	67 767 000	1 838 128,16	65 928 871,84	67 767 000,00	-	53 429 861,57	121 196 861,57	55 067 989,73	66 128 871,84
30.10.44.	Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	35 000 000,00						35 304 574,72	35 304 574,72	6 798 903,67	2 505 671,05
30.10.50.	Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	5 873 000,00	5 366 000	5 224 266,76	141 733,24	5 366 000,00	-	438 589,99	5 804 589,99	5 662 856,75	141 733,24
30.10.51.	Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 696 000,00	1 843 000	1 843 000,00	0,00	1 843 000,00	0,00	0,00	1 843 000,00	1 843 000,00	0,00
30.10.54.	Hevostalouden edistäminen hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen tarkoitettulla rahapellitoiminnan tuotolla (siirtomääräraha 2 v)	872 000,00	39 772 000	32 377 735,48	7 394 264,52	39 772 000,00	-	309 967,00	40 081 967,00	32 584 166,48	7 394 264,52

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.10.55.	Valtionapu 4H-toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	3 905 000	3 905 000,00	0,00	3 905 000,00	0,00		0,00	3 905 000,00	3 905 000,00	0,00
30.10.63.	Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	1 523 000,00		712 864,46	1 273 000,00	-		510 820,61	1 783 820,61	842 607,75	941 212,86
30.10.64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)	40 650 185,29	136 000 000	126 821 126,12		9 178 873,88					
30.20.	Maa- ja elintarviketalous	1 858 018 711,64	1 878 334 000	1 650 106 724,40	220 306 296,87	1 870 413 021,27	7 920 978,73	171 360 521,79	1 502 366 521,79	1 273 578 469,54	227 323 897,72
30.20.02.	Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	41 927 000,00	40 262 000	30 548 708,36	9 713 291,64	40 262 000,00	-	10 548 545,06	50 810 545,06	41 025 594,82	9 713 291,64
30.20.03.	Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	26 250 000,00	24 202 000	18 796 273,62	5 405 726,38	24 202 000,00	-	4 593 185,15	28 795 185,15	23 389 458,77	5 405 726,38
30.20.20.	Eläinlääkintähuolto ja kasvituhohojien torjunta (arviomääräraha)	5 329 366,75	6 028 000	5 500 341,26		5 500 341,26	527 658,74				
30.20.40.	Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)	321 700 000,00	327 900 000	267 647 080,01	60 252 919,99	327 900 000,00	-	54 901 018,08	382 801 018,08	322 548 098,09	60 252 919,99
30.20.41.	EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)	587 810 344,89	541 100 000	533 706 680,01		533 706 680,01	7 393 319,99	1 914 528,49	1 914 528,49	9 598,01	1 740 892,79
30.20.42.	Eräät korvaukset (siirtomääräraha 3 v)	4 500 000,00									
30.20.43.	Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 3 v)	300 043 000,00	300 043 000	260 165 366,74	39 877 633,26	300 043 000,00	-	35 051 683,65	335 094 683,65	292 961 950,79	42 132 732,86
30.20.44.	Luonnonhaittakorvaukset (siirtomääräraha 3 v)	546 888 000,00	572 888 000	493 549 577,78	79 338 422,22	572 888 000,00	-	53 199 520,26	626 087 520,26	546 401 283,26	79 686 237,00
30.20.46.	EU:n osarahoittama ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	4 305 000,00	5 105 000	1 398 281,85	3 706 718,15	5 105 000,00	-	5 035 778,96	10 140 778,96	3 676 540,66	5 463 764,55
30.20.47.	Kansallinen ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	2 299 000,00	6 839 000	597 763,35	6 241 236,65	6 839 000,00	-	5 824 102,08	12 663 102,08	5 289 280,29	7 157 983,93
30.20.60.	Siirto interventiorahastoon (kiinteä määräraha)	350 000,00	200 000	200 000,00		200 000,00	0,00				
30.20.61.	Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v)	11 000 000,00	48 000 000	33 000 000,00	15 000 000,00	48 000 000,00	-	0,00	48 000 000,00	33 000 000,00	15 000 000,00
30.20.62.	Eräät valtionavut (siirtomääräraha 2 v)	5 617 000,00	5 767 000	4 996 651,42	770 348,58	5 767 000,00	-	292 160,06	6 059 160,06	5 276 664,85	770 348,58
30.40.	Luonnonvaratalous	189 862 960,79	205 801 000	132 753 316,09	58 065 250,62	190 818 566,71	14 982 433,29	99 890 435,55	237 196 435,55	137 226 837,69	90 837 420,72
30.40.20.	Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 3 v)	3 000 000,00	3 000 000	826 867,48	2 173 132,52	3 000 000,00	-	2 577 310,64	5 577 310,64	2 620 775,60	2 956 535,04
30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)	13 519 000,00	13 520 000	5 832 041,65	7 687 958,35	13 520 000,00	-	8 873 944,00	22 393 944,00	12 710 944,22	9 681 922,58

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirteet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	16 880 000	5 054 965,18	11 825 034,82	16 880 000,00	-	9 546 312,66	26 426 312,66	9 120 098,93	17 306 213,73
30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	7 136 000	1 517 421,46	5 618 578,54	7 136 000,00	-	15 260 737,33	22 396 737,33	12 539 515,66	9 794 421,75
30.40.40.	Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha)	1 245 000	699 461,20		699 461,20	545 538,80				
30.40.41.	Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	3 400 000	61 531,83	3 338 468,17	3 400 000,00	-	3 229 515,79	6 629 515,79	2 908 593,29	3 720 922,50
30.40.42.	Petueläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	7 900 000	6 900 566,16	999 433,84	7 900 000,00	-	5 021 129,52	12 921 129,52	11 912 838,99	999 433,84
30.40.44.	Tuki puuntuotannon kestävyysden turvaamiseen (arviomääräraha)	67 250 000	52 813 105,51		52 813 105,51	14 436 894,49				
30.40.45.	Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 027 000	1 995 794,52	1 031 205,48	3 027 000,00	-	1 610 729,83	4 637 729,83	3 606 524,35	1 031 205,48
30.40.46.	Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)	41 200 000	41 200 000,00	0,00	41 200 000,00	0,00	0,00	41 200 000,00	41 200 000,00	0,00
30.40.48.	Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)						100 000,00	100 000,00	0,00	
30.40.50.	Riistatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	10 130 000	10 108 945,75	21 054,25	10 130 000,00	-	0,00	10 130 000,00	10 108 945,75	21 054,25
30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	8 850 000	5 243 883,50	3 606 116,50	8 850 000,00	-	3 235 727,17	12 085 727,17	8 456 645,04	3 606 116,50
30.40.53.	Eräät luonnonvaratalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)	1 332 000	419 257,00	912 743,00	1 332 000,00	-	511 846,00	1 843 846,00	931 103,00	912 743,00
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	20 881 000	79 474,85	20 801 525,15	20 881 000,00	-	49 577 305,11	70 458 305,11	20 865 098,65	40 706 852,05
30.40.77.	Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)						245 877,50	245 877,50	241 183,54	
30.40.83.	Lainat puuntuotannon kestävyysden turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v)	50 000	0,00	50 000,00	50 000,00	-	100 000,00	150 000,00	4 570,67	100 000,00
30.63.	Metsähallitus						0,00	0,00	0,00	0,00
30.63.50.	Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)						0,00	0,00	0,00	0,00
30.64.	Metsähallitus	5 514 000	5 514 000,00	0,00	5 514 000,00	0,00	0,00	5 514 000,00	5 514 000,00	0,00
30.64.50.	Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)	5 514 000	5 514 000,00	0,00	5 514 000,00	0,00	0,00	5 514 000,00	5 514 000,00	0,00
30.70.	Maanmittaus ja tietovarannot	50 852 000	9 362 072,83	41 044 282,80	50 406 355,63	445 644,37	38 695 067,47	86 147 067,47	45 102 784,67	41 044 282,80

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.70.01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	47 929 000,00	47 452 000	6 407 717,20	41 044 282,80	47 452 000,00	-		38 695 067,47	86 147 067,47	45 102 784,67	41 044 282,80
30.70.40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	4 500 000,00	3 400 000	2 954 355,63		2 954 355,63		445 644,37				

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
	Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
	30.10.40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset	90 729	67 500	41 271	108 771	96 105	12 666	12 666	67 742	63 000	22 311	10 978	0	96 288
	Aikaisempien vuosien valtuudet	90 729		41 271	108 771	96 105	12 666	12 666	40 980	23 000	3 111	1 373	0	27 483
	Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		67 500						26 762	40 000	19 200	9 605	0	68 805
	30.10.41. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki	2 345 147	250 000	96 214	346 214	175 250	170 964	0	10 582	24 500	26 100	25 100	159 871	235 571
	Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	2 345 147							9 799	21 545	21 689	20 733	142 871	206 838
	- korkotuki- tms. valtuudet	2 345 147							9 799	21 545	21 689	20 733	142 871	206 838
	Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta		250 000	96 214	346 214	175 250	170 964	0	783	2 955	4 411	4 367	17 000	28 733
	- korkotuki- tms. valtuudet		250 000	96 214	346 214	175 250	170 964	0	783	2 955	4 411	4 367	17 000	28 733

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy													
30.10.64. Eln ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen	310 288	154 300	100 312	254 612	165 204	89 408	89 408	125 667	108 500	86 000	83 000	32 750	310 250
Aikaisempien vuosien valtuudet	310 288							100 955	58 500	46 000	43 000	22 258	169 758
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		154 300	100 312	254 612	165 204	89 408	89 408	24 712	50 000	40 000	40 000	10 492	140 492
30.12.45. Maatalouden ympäristötuki	40 365	0	0	0	0	0	0	268	63	0	0	0	63
Aikaisempien vuosien valtuudet	40 365							268	63	0	0	0	63
30.20.40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki	1 588	30 000	0	30 000	0	30 000	0	1 588	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 588							1 588	0	0	0	0	0
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		30 000	0	30 000	0	30 000	0	0	0	0	0	0	0
30.20.43. Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit	1 371 979	20 000	264 933	284 933	74 934	209 999	40 000	273 400	290 933	290 725	73 322	26 315	681 296
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 371 979							273 400	273 799	273 591	56 187	2 785	606 362
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		20 000	264 933	284 933	74 934	209 999	40 000	0	17 134	17 134	17 134	23 531	74 934
30.31.44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen	207 592	0	0	0	0	0	0	31	53	19	0	0	72
Aikaisempien vuosien valtuudet	207 592							31	53	19	0	0	72
30.40.44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen	130 329	59 000	22 663	81 663	61 399	20 264	20 264	48 483	35 400	14 896	4 372	382	55 050
Aikaisempien vuosien valtuudet	130 329							22 025	13 400	6 896	2 372	297	22 965
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		59 000	22 663	81 663	61 399	20 264	20 264	26 457	22 000	8 000	2 000	85	32 085
30.51.30. Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki	6 086	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	1
Aikaisempien vuosien valtuudet	6 086							2	1	0	0	0	1
30.60.44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen	619 690	0	0	0	0	0	0	4 299	4 099	1 425	0	0	5 524
Aikaisempien vuosien valtuudet	619 690							4 299	4 099	1 425	0	0	5 524
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	5 123 792	580 800	525 393	1 106 193	572 892	533 301	162 338	532 061	526 550	441 476	196 771	219 319	1 384 116
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	5 123 792							453 347	394 461	352 730	123 665	168 211	1 039 067
- korkotuki- tms. valtuudet	2 345 147							9 799	21 545	21 689	20 733	142 871	206 838
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta		580 800	525 393	1 106 193	572 892	533 301	162 338	78 714	132 089	88 745	73 107	51 108	345 049
- korkotuki- tms. valtuudet		250 000	96 214	346 214	175 250	170 964	0	783	2 955	4 411	4 367	17 000	28 733

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määräalaji		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
31.	LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 932 938 477,84	3 270 971 000	2 667 171 641,19	524 788 092,58	3 191 959 733,77	79 011 266,23	432 477 454,10	3 098 637 454,10	2 504 818 650,19	571 007 228,16
31.01.	Hallinto ja toimialan yhteiset menot	427 983 740,92	485 225 000	420 523 206,99	14 716 948,67	435 240 155,66	49 984 844,34	13 627 195,96	30 458 195,96	15 625 277,43	14 716 948,67
31.01.01.	Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	15 534 000,00	15 171 000	2 114 051,33	13 056 948,67	15 171 000,00	-	11 967 195,96	27 138 195,96	14 081 247,29	13 056 948,67
31.01.21.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	1 660 000,00	1 660 000	0,00	1 660 000,00	1 660 000,00	-	1 660 000,00	3 320 000,00	1 544 030,14	1 660 000,00
31.01.29.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonnäisäveromenot (arvonnäimääräraha)	410 789 740,92	468 394 000	418 409 155,66		418 409 155,66	49 984 844,34				
31.10.	Liikenneverkko	1 705 679 011,50	1 947 760 000	1 520 135 027,52	410 806 649,74	1 930 941 677,26	16 818 322,74	280 553 605,71	2 193 316 605,71	1 751 826 423,27	433 819 608,11
31.10.01.	Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	78 265 000,00	74 313 000	62 307 196,19	12 005 803,81	74 313 000,00	-	15 068 114,97	89 381 114,97	77 375 311,16	12 005 803,81
31.10.20.	Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)	1 061 400 000,00	1 271 800 000	1 113 178 615,95	158 621 384,05	1 271 800 000,00	-	89 137 991,90	1 360 937 991,90	1 202 316 607,85	158 621 384,05
31.10.35.	Valtionavustus länsimetron rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)	20 850 000,00	83 000 000	38 308 076,47	44 691 923,53	83 000 000,00	-	187 315,11	83 187 315,11	38 495 391,58	44 691 923,53
31.10.36.	Valtionavustus raideliikennehankkeiden rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)		0	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
31.10.41.	Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)	1 150 000,00	1 150 000	1 150 000,00	0,00	1 150 000,00	0,00	2 040 448,00	3 190 448,00	1 836 263,52	78,48
31.10.50.	Valtionavustus yksityistien teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	8 000 000,00	13 000 000	4 256 630,00	8 743 370,00	13 000 000,00	-	3 610 539,44	16 610 539,44	7 751 933,04	8 858 606,40
31.10.70.	Jäänmurtajan hankinta (siirtomääräraha 3 v)							6 514 066,92	6 514 066,92	200 000,00	
31.10.76.	Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (arvonnäimääräraha)	21 259 011,50	34 997 000	18 178 677,26		18 178 677,26	16 818 322,74				
31.10.77.	Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	347 729 000,00	308 100 000	158 007 872,80	150 092 127,20	308 100 000,00	-	143 973 663,35	452 073 663,35	279 081 491,25	172 989 770,69
31.10.78.	Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v)	58 000 000,00	54 400 000	43 425 596,11	10 974 403,89	54 400 000,00	-	8 058 828,26	62 458 828,26	51 484 424,37	10 974 403,89
31.10.79.	Elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	109 026 000,00	107 000 000	81 322 362,74	25 677 637,26	107 000 000,00	-	11 962 637,76	118 962 637,76	93 285 000,50	25 677 637,26
31.20.	Liikenteen viranomaispalvelut	47 703 000,00	55 884 000	18 487 402,52	37 396 597,48	55 884 000,00	-	30 082 031,91	85 966 031,91	48 569 434,43	37 396 597,48
31.20.01.	Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	47 703 000,00	46 784 000	9 587 405,52	37 196 594,48	46 784 000,00	-	30 082 031,91	76 866 031,91	39 669 437,43	37 196 594,48

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrälaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirteet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31.20.41.	Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	9 100 000	8 899 997,00	200 003,00	9 100 000,00	-			9 100 000,00	8 899 997,00	200 003,00
31.30.	Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	209 278 000	161 407 960,96	35 661 939,89	197 069 900,85	12 208 099,15			145 666 169,76	105 737 027,61	38 477 142,10
31.30.42.	Valtionavustus koulutuksesta (siirtomääräraha 3 v)	841 000	841 000,00	0,00	841 000,00	0,00			841 000,00	841 000,00	0,00
31.30.43.	Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantaminen (arvionmääräraha)	101 420 000	89 211 900,85		89 211 900,85	12 208 099,15					
31.30.51.	Luotsauksen hintatuki (siirtomääräraha 2 v)	4 200 000	2 204 096,40	1 995 903,60	4 200 000,00	-			5 422 628,60	3 426 725,00	1 995 903,60
31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	84 524 000	56 798 296,45	27 725 703,55	84 524 000,00	-			114 708 177,94	82 715 272,13	30 540 905,76
31.30.64.	Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	12 990 000	11 712 823,47	1 277 176,53	12 990 000,00	-			15 850 854,86	14 573 678,33	1 277 176,53
31.30.66.	Yhteyksiliikennepalvelujen ostosopimukset (siirtomääräraha 3 v)	5 303 000	639 843,79	4 663 156,21	5 303 000,00	-			8 843 508,36	4 180 352,15	4 663 156,21
31.40.	Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	527 640 000	511 585 462,58	16 054 537,42	527 640 000,00	0,00			587 038 096,25	537 019 552,32	36 445 512,42
31.40.01.	Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	11 049 000	3 637 462,58	7 411 537,42	11 049 000,00	-			18 366 756,19	10 955 218,77	7 411 537,42
31.40.20.	Uusien teknologioiden ja liiketoimintamallien edistäminen (siirtomääräraha 3 v)								174 042,19	420,80	
31.40.44.	Median innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v)								19 061 297,87	12 709 367,75	6 094 975,00
31.40.45.	Yleisen edun kanavien uutis- ja ajankohtaistoiminnan tuki (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	-			1 000 000,00	0,00	1 000 000,00
31.40.50.	Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)	7 643 000	0,00	7 643 000,00	7 643 000,00	-			40 488 000,00	5 406 545,00	21 939 000,00
31.40.60.	Siirto valtion televisio- ja radiohastoon (siirtomääräraha 3 v)	507 948 000	507 948 000,00	0,00	507 948 000,00	0,00			507 948 000,00	507 948 000,00	0,00
31.50.	Sää-, meri- ja ilmastopalvelut	45 184 000	35 032 580,62	10 151 419,38	45 184 000,00	-			56 192 354,51	46 040 935,13	10 151 419,38
31.50.01.	Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	45 184 000	35 032 580,62	10 151 419,38	45 184 000,00	-			56 192 354,51	46 040 935,13	10 151 419,38

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö		Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä		
31.10.20. Perusväylänpito	379 428	0	15 172	15 172	9 872	5 300	5 300	39 729	49 206	41 892	31 482	73 367	195 947		
Aikaisempien vuosien valtuudet	379 428							39 729	49 206	38 660	31 482	66 727	186 074		
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet	0	0	15 172	15 172	9 872	5 300	5 300	0	0	3 232	0	6 640	9 872		
31.10.35. Valtionavustus länsimetron rakentamiseen	240 000	0	0	0	0	0	0	38 495	40 200	46 200	91 200	25 440	203 040		
Aikaisempien vuosien valtuudet	240 000							38 495	40 200	46 200	91 200	25 440	203 040		
31.10.36. Valtionavustus raideliikennehankkeiden rakentamiseen	0	155 000	0	155 000	0	155 000	155 000	0	0	0	0	0	0		
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet	155 000	155 000	0	155 000	0	155 000	155 000	0	0	0	0	0	0		
31.10.70. Jäänmurtajan hankinta	123 236	0	0	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0		
Aikaisempien vuosien valtuudet	123 236							200	0	0	0	0	0		
31.10.77. Väyläverkon kehittäminen	1 657 302	669 470	344 433	1 013 903	255 712	758 191	750 640	268 953	130 590	45 582	20 864	3 821	200 856		
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 657 302							153 966	45 900	8 510	6 122	26	60 558		
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet	669 470	669 470	344 433	1 013 903	255 712	758 191	750 640	114 988	84 690	37 072	14 742	3 794	140 298		
31.10.78. Eräät väylähankkeet	306 047	0	28 510	28 510	687	27 823	0	51 834	8 707	519	368	6 388	15 982		
Aikaisempien vuosien valtuudet	306 047							51 147	8 707	519	368	6 388	15 982		
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet	0	28 510	28 510	28 510	687	27 823	0	687	0	0	0	0	0		
31.10.79. Elinkaarihoitushankkeet	1 063 372	0	297 957	297 957	4 804	293 153	293 153	56 232	74 128	71 232	71 704	619 732	836 797		
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 063 372							53 007	72 549	71 232	71 704	619 732	835 217		
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet	0	297 957	297 957	297 957	4 804	293 153	293 153	3 225	1 579	0	0	0	1 579		
31.24.78. Eräät tiehankkeet	1 899	0	0	0	0	0	0	7	16	12	12	204	244		
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 899							7	16	12	12	204	244		
31.24.79. Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarihoitushankkeet	640 460	0	0	0	0	0	0	37 053	37 143	30 445	23 747	211 355	302 690		
Aikaisempien vuosien valtuudet	640 460							37 053	37 143	30 445	23 747	211 355	302 690		
31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen ostojen kehittäminen	120 680	0	0	0	0	0	0	30 170	30 170	30 170	0	0	60 340		
Aikaisempien vuosien valtuudet	120 680							30 170	30 170	30 170	0	0	60 340		
31.30.64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostojen kehittäminen	73 234	10 700	0	10 700	0	10 700	0	9 659	10 613	8 796	5 670	3 179	28 258		
Aikaisempien vuosien valtuudet	73 234							9 659	10 613	8 796	5 670	3 179	28 258		
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet	10 700	10 700	0	10 700	0	10 700	0	0	0	0	0	0	0		

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2017 valtuudet							Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä	
31.30.66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostopimukset	53 030	0	0	0	0	0	0	4 180	5 172	5 282	5 392	16 838	32 685	
Aikaisempien vuosien valtuudet	53 030							4 180	5 172	5 282	5 392	16 838	32 685	
31.40.50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen	42 711	3 053	22 278	25 331	964	24 366	24 366	5 407	8 717	1 694	0	0	10 412	
Aikaisempien vuosien valtuudet	42 711							5 349	8 501	1 174	0	0	9 675	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		3 053	22 278	25 331	964	24 366	24 366	57	216	521	0	0	737	
31.50.01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot	210	0	984	984	161	822	822	170	12	0	0	0	12	
Aikaisempien vuosien valtuudet	210							20	0	0	0	0	0	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		0	984	984	161	822	822	150	12	0	0	0	12	
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	4 701 609	838 223	709 332	1 547 555	272 200	1 275 356	1 229 281	542 089	394 673	281 824	250 440	960 323	1 887 261	
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 701 609							422 983	308 176	240 999	235 699	949 889	1 734 762	
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		838 223	709 332	1 547 555	272 200	1 275 356	1 229 281	119 106	86 497	40 825	14 742	10 435	152 498	

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 974 121 380,90	3 100 945 000	2 365 572 519,00	582 603 621,65	2 948 176 140,65	152 768 859,35	477 580 885,56	1 863 306 885,56	1 184 606 932,83	660 973 034,87
32.01. Hallinto	508 352 332,31	374 272 000	294 360 132,55	76 122 744,43	370 482 876,98	3 789 123,02	78 585 128,92	412 044 128,92	319 529 678,31	92 514 450,61
32.01.01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	33 559 000,00	34 453 000	27 033 761,88	7 419 238,12	34 453 000,00	-	5 344 196,66	39 797 196,66	32 377 958,54	7 419 238,12
32.01.02. Elinkeino- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	193 011 672,38	172 030 000	140 839 051,27	31 190 948,73	172 030 000,00	-	32 520 451,60	204 550 451,60	173 359 502,87	31 190 948,73
32.01.20. Siviilipalvelus (arviomääräraha)	3 695 197,33	4 939 000	3 673 450,00		3 673 450,00	1 265 550,00				
32.01.21. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 3 v)	2 316 000,00	4 326 000	182 506,77	4 143 493,23	4 326 000,00	-	2 141 719,61	6 467 719,61	1 176 858,95	5 290 860,66
32.01.22. Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssin aiheuttamien ympäristövahinkojen estäminen (siirtomääräraha 2 v)	0,00						0,00	0,00	0,00	

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonnäköveronmenot (arviomääräraha)	35 854 000	33 350 426,98		33 350 426,98	2 503 573,02					
32.01.40.	Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)	14 143 000	6 082 267,76	8 060 732,24	14 143 000,00	-		7 278 840,34	21 421 840,34	9 523 951,26	11 897 889,08
32.01.41.	Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (arviomääräraha)	1 971 503,92									
32.01.42.	Cleantech- ja biotalousratkaisujen sekä innovaatioiden kaupallistamisen tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000,00									
32.01.60.	Siirrot hallinnonalan rahastoihin (arviomääräraha)	20 000	0,00		0,00	20 000,00		28 324 358,11	28 324 358,11	16 917 176,20	11 407 181,91
32.01.66.	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	8 507 000	5 698 667,89	2 808 332,11	8 507 000,00	-		2 975 562,60	11 482 562,60	8 674 230,49	2 808 332,11
32.01.88.	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n oman pääoman korottaminen (arviomääräraha)	4 182 358,40									
32.01.89.	Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	100 000 000	77 500 000,00	22 500 000,00	100 000 000,00	-		0,00	100 000 000,00	77 500 000,00	22 500 000,00
32.20. 32.20.01.	Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	954 306 000 31 557 000	793 437 172,55 27 148 378,20	139 280 603,78 4 408 621,80	932 717 776,33 31 557 000,00	21 588 223,67 -	120 150 194,26 3 126 266,37	413 841 194,26 34 683 266,37	216 368 316,41 30 274 644,57	184 962 864,35 4 408 621,80	
32.20.06.	Innovaatiotutkimuskeskus Tekesin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	42 153 000	30 677 741,30	11 475 258,70	42 153 000,00	-		17 695 895,25	59 848 895,25	48 112 903,00	11 735 992,25
32.20.28.	Materiaalitehokkuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	400 000	34 332,00	365 668,00	400 000,00	-		347 989,00	747 989,00	252 312,58	495 676,42
32.20.40.	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)	324 500 000	335 441 666,36		335 441 666,36	-10 941 666,36					
32.20.41.	Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (arviomääräraha)	2 500 000	2 500 000,00		2 500 000,00	0,00		11 485 661,00	11 485 661,00	11 061 476,00	48 430,00
32.20.42.	Innovaatiokeskittymien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	8 100 000	209 066,72	7 890 933,28	8 100 000,00	-		15 211 407,64	23 311 407,64	6 118 102,26	12 134 021,88
32.20.43.	Cleantech- ja biotalousratkaisujen sekä innovaatioiden kaupallistamisen tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	43 000 000	8 919 878,00	34 080 122,00	43 000 000,00	-		0,00	43 000 000,00	8 919 878,00	34 080 122,00
32.20.46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v)	30 860 000	0,00	30 860 000,00	30 860 000,00	-		16 282 975,00	47 142 975,00	9 208 000,00	30 860 000,00

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.20.47.	Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha)	36 044 149,84	54 643 000	27 993 447,35	27 993 447,35	26 649 552,65					
32.20.48.	Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)	15 443 804,53	40 300 000	38 381 550,21	38 381 550,21	1 918 449,79					
32.20.49.	Valtionavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oyn toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	91 770 000,00	87 303 000	87 303 000,00	87 303 000,00	0,00		0,00	87 303 000,00	87 303 000,00	0,00
32.20.50.	Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen (siirtomääräraha 2 v)	1 000 000,00						0,00	0,00	0,00	
32.20.51.	Naisille suunnattu innovaatiopalkinto (siirtomääräraha 2 v)		118 000	118 000,00	118 000,00	0,00			118 000,00	118 000,00	0,00
32.20.80.	Lainat Suomen Vientiliitto Oyn jällelrahohoitustoimintaan (arviomääräraha)	97 976 810,16	94 462 000	92 882 703,16	92 882 703,16	1 579 296,84					
32.20.82.	Lainat Finnvera Oyj:n varainhankintaan (arviomääräraha)	0,00	10 000	0,00	0,00	10 000,00					
32.20.83.	Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)	141 613 290,65	144 200 000	141 827 409,25	141 827 409,25	2 372 590,75					
32.20.87.	Pääomaa Finnvera Oyjille (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000,00	5 000 000	0,00	5 000 000,00	-		0,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
32.20.88.	Pääomasijoitus Suomen Teollisuuslaitos Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000,00	29 500 000	0,00	29 500 000,00	-		30 000 000,00	59 500 000,00	0,00	59 500 000,00
32.20.89.	Pääomasijoitus Tekes Pääomasijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000,00	15 700 000	0,00	15 700 000,00	-		26 000 000,00	41 700 000,00	15 000 000,00	26 700 000,00
32.30.	Työllisyys- ja yritysrahoitus	799 020 491,85	606 884 000	306 335 410,62	300 548 589,38	606 884 000,00	0,00	230 409 892,40	837 293 892,40	535 125 236,76	302 168 583,38
32.30.01.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	164 737 000,00	173 131 000	140 058 709,58	33 072 290,42	173 131 000,00	-	17 414 541,56	190 545 541,56	157 473 251,14	33 072 290,42
32.30.44.	Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000,00						6 050 335,00	6 050 335,00	4 430 269,00	1 619 994,00
32.30.45.	Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	25 149 760,85									
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yritysrahoitus (siirtomääräraha 2 v)	598 495 000,00	433 753 000	166 276 701,04	267 476 298,96	433 753 000,00	-	206 945 015,84	640 698 015,84	373 221 716,62	267 476 298,96
32.30.64.	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	5 638 731,00									
32.40.	Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	65 406 683,64	77 751 000	53 723 719,39	12 478 778,97	66 202 498,36	11 548 501,64	11 358 187,70	53 595 187,70	31 616 304,23	17 019 778,97

Päälukan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
32.40.01.	Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 619 000	8 641 327,20	1 977 672,80	10 619 000,00	-	1 648 973,70	12 267 973,70	10 290 300,90	1 977 672,80
32.40.03.	Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	7 405 000	-4 959 104,50	7 405 000,00	2 445 895,50	4 959 104,50	6 435 353,20	13 840 353,20	-3 064 751,30	11 946 000,00
32.40.05.	Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	19 482 000	16 403 973,49	3 078 026,51	19 482 000,00	-	3 251 548,42	22 733 548,42	19 655 521,91	3 078 026,51
32.40.31.	Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)	4 731 000	4 712 920,34	18 079,66	4 731 000,00	-	22 312,38	4 753 312,38	4 735 232,72	18 079,66
32.40.50.	Valtionavustus kuluttajajärjestölle (kiinteä määräraha)	892 000	892 000,00		892 000,00	0,00				
32.40.51.	Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	2 572 000	2 053 565,72		2 053 565,72	518 434,28				
32.40.52.	Palkkaturva (arviomääräraha)	32 000 000	25 979 037,14		25 979 037,14	6 020 962,86				
32.40.95.	Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset (arviomääräraha)	50 000	0,00		0,00	50 000,00				
32.50.	Alueiden kehittäminen ja rakennushastopolitiikka	424 068 000	353 714 648,61	10 987 000,00	364 701 648,61	59 366 351,39	6 722 000,95	65 639 000,95	49 170 938,07	16 468 062,88
32.50.40.	Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (siirtomääräraha 3 v)	16 987 000	11 000 000,00	5 987 000,00	16 987 000,00	-	6 124 000,95	23 111 000,95	11 642 938,07	11 468 062,88
32.50.41.	Valtionavustus Finpron toimintaan (siirtomääräraha 3 v)	36 930 000	36 930 000,00	0,00	36 930 000,00	0,00		36 930 000,00	36 930 000,00	0,00
32.50.42.	Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	21 878 000	21 876 457,00		21 876 457,00	1 543,00				
32.50.43.	Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)	3 315 000	1 247 209,00		1 247 209,00	2 067 791,00				
32.50.44.	Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000	0,00	5 000 000,00	5 000 000,00	-		5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
32.50.62.	Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)						598 000,00	598 000,00	598 000,00	
32.50.64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesipolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha)	337 458 000	280 568 706,61		280 568 706,61	56 889 293,39				
32.50.65.	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	2 500 000	2 092 276,00		2 092 276,00	407 724,00				
32.60.	Energia-	429 788 000	339 136 025,08	41 555 310,81	380 691 335,89	49 096 664,11	28 362 491,58	77 269 491,58	31 060 791,18	46 208 700,40
32.60.01.	Energia-	6 407 000	4 393 030,29	2 013 969,71	6 407 000,00	-	2 634 841,50	9 041 841,50	7 027 871,79	2 013 969,71

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.60.20.	Energiatехokkuuden ja uusiutuvan energian käytön edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	2 500 000	1 921 464,44	578 535,56	2 500 000,00	-			2 500 000,00	1 921 464,44	578 535,56
32.60.28.	Materiaalitехokkuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)							99 906,85	99 906,85		
32.60.40.	Energiatuki (arviomääräraha)	67 376 000	52 568 238,40		52 568 238,40	14 807 761,60					
32.60.41.	LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha)	14 635 000	14 634 920,00		14 634 920,00	80,00					
32.60.42.	Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha)	1 020 000	845 857,33		845 857,33	174 142,67					
32.60.43.	Kiotoon mekanismit (arviomääräraha)	250 000	142 584,46		142 584,46	107 415,54					
32.60.44.	Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)	254 600 000	225 791 254,99		225 791 254,99	28 808 745,01					
32.60.45.	Uusiutuvan energian ja uuden energiateknologian investointituki (siirtomääräraha 3 v)	40 000 000	1 037 194,46	38 962 805,54	40 000 000,00	-		11 627 743,23	51 627 743,23	8 011 548,10	43 616 195,13
32.60.46.	Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensaatiotuki (arviomääräraha)	43 000 000	37 801 480,71		37 801 480,71	5 198 519,29					
32.60.87.	Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)							14 000 000,00	14 000 000,00	14 000 000,00	0,00
32.70.32.70.	Kotouttaminen	233 876 000	224 865 410,20	1 630 594,28	226 496 004,48	7 379 995,52		1 992 989,75	3 623 989,75	1 735 667,87	1 630 594,28
32.70.03.	Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 631 000	405,72	1 630 594,28	1 631 000,00	-		1 992 989,75	3 623 989,75	1 735 667,87	1 630 594,28
32.70.30.	Valtion korvaukset kotouttamisesta (arviomääräraha)	232 245 000	224 865 004,48		224 865 004,48	7 379 995,52					

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2017 valtuudet							Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarvio-menot ja määrärahatarve (1000 €)				
	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
32.01.41. Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin	5 000	0	0	0	0	0	0	2 500	1 500	0	0	0	1 500
	5 000							2 500	1 500	0	0	0	1 500
32.20.20. Julkinen tutkimus- ja kehittämis-toiminta	210 739	0	0	0	0	0	0	117	0	0	0	0	0
	210 739							117	0	0	0	0	0
32.20.40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	2 806 530	240 515	0	240 515	240 513	2	2	335 324	202 800	110 600	33 100	19 500	366 000
	2 806 530							268 684	125 600	51 600	15 100	9 500	201 800
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		240 515	0	240 515	240 513	2	2	66 641	77 200	59 000	18 000	10 000	164 200
32.20.43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin	68 552	0	0	0	0	0	0	1 247	1 100	0	0	0	1 100
	68 552							1 247	1 100	0	0	0	1 100
32.20.48. Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille	0	22 000 000	0	22 000 000	8 440 079	13 559 921	0	38 382	24 559	28 346	21 607	98 031	172 543
		22 000 000	0	22 000 000	8 440 079	13 559 921	0	38 382	24 559	28 346	21 607	98 031	172 543
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta - korkotuki- tms. valtuudet		22 000 000	0	22 000 000	8 440 079	13 559 921	0	38 382	24 559	28 346	21 607	98 031	172 543
32.20.82. Lainat Finnvera Oy:n varainhankintaan	0	1 000 000	0	1 000 000	0	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0
		1 000 000	0	1 000 000	0	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0
32.20.83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	947 052	156 823	16 112	172 935	172 925	10	10	141 827	82 300	38 250	12 150	3 200	135 900
	947 052							81 544	31 000	9 250	2 950	100	43 300
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		156 823	16 112	172 935	172 925	10	10	60 283	51 300	29 000	9 200	3 100	92 600
32.30.45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen	193 207	0	0	0	0	0	0	20 992	15 040	7 200	1 700	1 200	25 140
	193 207							20 992	15 040	7 200	1 700	1 200	25 140
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	301 123	127 800	0	127 800	70 101	57 699	0	58 419	66 906	3 703	0	0	70 609
	301 123							58 419	508	0	0	0	508
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		127 800	0	127 800	70 101	57 699	0	0	66 398	3 703	0	0	70 101
32.30.64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin	8 377	0	0	0	0	0	0	2 092	500	50	0	0	550
	8 377							2 092	500	50	0	0	550

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy													
32.40.00. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	0	8 434	0	8 434	0	8 434	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta		8 434	0	8 434	0	8 434	0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet		8 400	0	8 400	0	8 400	0	0	0	0	0	0	0
32.50.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen	0	0	4 044	4 044	3 915	129	0	884	1 400	450	100	300	2 250
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		0	4 044	4 044	3 915	129	0	884	1 400	450	100	300	2 250
32.50.64. EUn ja valtion rahoitusosuus EUn rakennerahasito-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin	1 863 926	388 753	307 922	696 675	311 173	385 503	385 503	278 753	168 878	126 658	42 219	84 141	421 897
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 863 926							239 674	60 041	45 030	15 010	29 723	149 804
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		388 753	307 922	696 675	311 173	385 503	385 503	39 080	108 837	81 628	27 209	54 419	272 093
32.60.40. Energiatuki	600 907	50 000	0	50 000	46 898	3 102	0	52 568	88 603	22 087	8 268	2 552	121 510
Aikaisempien vuosien valtuudet	600 907							51 393	62 396	10 091	3 325	0	75 811
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		50 000	0	50 000	46 898	3 102	0	1 175	26 207	11 996	4 944	2 552	45 699
32.60.41. LNG-termiinaalien investointituki	92 876	0	0	0	0	0	0	14 635	20 461	8 298	5 532	0	34 291
Aikaisempien vuosien valtuudet	92 876							14 635	20 461	8 298	5 532	0	34 291
32.60.42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi	5 800	0	0	0	0	0	0	846	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	5 800							846	0	0	0	0	0
32.60.43. Kioton mekanismit	7 811	0	0	0	0	0	0	143	220	180	0	0	400
Aikaisempien vuosien valtuudet	7 811							143	220	180	0	0	400
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	7 111 901	23 972 325	328 078	24 300 403	9 285 604	15 014 800	385 515	948 731	674 267	345 822	124 676	208 924	1 353 690
Aikaisempien vuosien valtuudet	7 111 901							742 287	318 365	131 699	43 617	40 523	534 204
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta		23 972 325	328 078	24 300 403	9 285 604	15 014 800	385 515	206 444	355 902	214 123	81 060	168 402	819 486
- korkotuki- tms. valtuudet		22 008 400	0	22 008 400	8 440 079	13 568 321	0	38 382	24 559	28 346	21 607	98 031	172 543

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
33.	SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	14 587 339 000	14 072 780 775,24	240 323 455,53	14 313 104 230,77	274 234 769,23	185 252 844,61	1 354 417 844,61	1 065 078 329,15	279 186 376,94
33.01.	Hallinto	93 905 000	65 099 514,69	26 693 393,82	91 792 908,51	2 112 091,49	35 017 049,63	110 251 049,63	76 990 771,07	32 028 753,17
33.01.01.	Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	31 200 000	22 391 337,25	8 808 662,75	31 200 000,00	-	8 473 764,90	39 673 764,90	30 865 102,15	8 808 662,75
33.01.02.	Työttömyysturvan muutoksenhaikutakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 047 000	2 306 675,16	740 324,84	3 047 000,00	-	280 318,99	3 327 318,99	2 586 994,15	740 324,84
33.01.03.	Sosiaaliturvan muutoksenhaikutakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 771 000	3 941 298,87	1 829 701,13	5 771 000,00	-	1 248 209,38	7 019 209,38	5 189 508,25	1 829 701,13
33.01.04.	Valtion mielisairaaloiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	563 000	53 508,70	509 491,30	563 000,00	-	540 980,93	1 103 980,93	594 489,63	509 491,30
33.01.05.	Terveystyön ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten lastensuojeluyksiköiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 011 000	-1 231 525,39	1 011 000,00	-220 525,39	1 231 525,39	629 917,61	1 640 917,61	-601 607,78	1 011 000,00
33.01.06.	Terveystyön ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	16 605 000	16 604 923,38	76,62	16 605 000,00	-	0,00	16 605 000,00	16 604 923,38	76,62
33.01.25.	Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)	13 330 000	227 982,62	13 102 017,38	13 330 000,00	-	22 650 989,15	35 980 989,15	17 543 612,42	18 437 376,73
33.01.29.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arvionmääräraha)	18 671 000	17 790 433,90		17 790 433,90	880 566,10				
33.01.66.	Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (siirtomääräraha 2 v)	3 707 000	3 014 880,20	692 119,80	3 707 000,00	-	1 192 868,67	4 899 868,67	4 207 748,87	692 119,80
33.02.	Valvonta	59 602 000	32 767 565,71	24 325 313,12	57 092 878,83	2 509 121,17	21 644 746,17	73 031 746,17	45 335 034,00	24 325 313,12
33.02.03.	Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 438 000	1 622 617,06	10 815 382,94	12 438 000,00	-	11 825 562,48	24 263 562,48	11 875 682,91	10 815 382,94
33.02.05.	Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 762 000	4 382 071,46	6 379 928,54	10 762 000,00	-	2 204 967,41	12 966 967,41	6 587 038,87	6 379 928,54
33.02.06.	Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 879 000	-1 798 772,13	3 879 000,00	2 080 227,87	1 798 772,13	3 708 096,83	7 587 096,83	1 909 324,70	3 879 000,00
33.02.07.	Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	24 308 000	21 056 998,36	3 251 001,64	24 308 000,00	-	3 906 119,45	28 214 119,45	24 962 987,52	3 251 001,64
33.02.20.	Oikeuslääketieteellisen kuolemansyn selvittämisen menot (arvionmääräraha)	8 215 000	7 504 650,96		7 504 650,96	710 349,04				

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirteet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.02.87.	Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)							0,00	0,00		0,00
33.03.	Tutkimus- ja kehittämistoiminta	135 906 000	78 819 597,74	57 086 402,26	135 906 000,00	0,00	52 521 233,12	188 427 233,12	100 799 304,59	87 489 863,89	
33.03.04.	Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	49 622 000	41 818 027,69	7 803 972,31	49 622 000,00	-	-	8 106 971,57	49 924 999,26	7 803 972,31	
33.03.25.	Kansallinen genomikeskus ja kansallinen syöpäkeskus (siirtomääräraha 2 v)	5 800 000	610 687,79	5 189 312,21	5 800 000,00	-	-	-	610 687,79	5 189 312,21	
33.03.31.	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	49 690 000	13 140 842,55	36 549 157,45	49 690 000,00	-	-	33 810 630,31	83 500 630,31	62 056 157,97	
33.03.50.	Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v)	23 222 000	23 222 000,00	0,00	23 222 000,00	0,00	0,00	0,00	23 222 000,00	0,00	
33.03.63.	Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	7 572 000	28 039,71	7 543 960,29	7 572 000,00	-	-	10 603 631,24	18 175 631,24	12 440 421,40	
33.10.	Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut	4 070 985 000	3 987 580 212,21	9 552 228,74	3 997 132 440,95	73 852 559,05	1 000,00	331 748 000,00	322 195 771,26	9 552 228,74	
33.10.50.	Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen adoptioon (arviomääräraha)	10 500 000	8 763 500,00		8 763 500,00	1 736 500,00					
33.10.51.	Lapsilisät (arviomääräraha)	1 360 500 000	1 360 500 000,00		1 360 500 000,00	0,00					
33.10.52.	Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet (arviomääräraha)	3 300 000	2 242 365,14		2 242 365,14	1 057 634,86					
33.10.53.	Sotilasavustus (arviomääräraha)	16 500 000	16 500 000,00		16 500 000,00	0,00					
33.10.54.	Asumistuki (arviomääräraha)	1 256 400 000	1 266 400 000,00		1 266 400 000,00	-10 000 000,00					
33.10.55.	Elatustuki (arviomääräraha)	213 500 000	204 873 789,52		204 873 789,52	8 626 210,48					
33.10.56.	Vaikeavammaisten tulkkauspalvelut (arviomääräraha)	46 900 000	45 475 473,07		45 475 473,07	1 424 526,93					
33.10.57.	Perustoimeentulotuki (arviomääräraha)	831 638 000	760 630 313,22		760 630 313,22	71 007 686,78					
33.10.60.	Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v)	331 747 000	322 194 771,26	9 552 228,74	331 747 000,00	-	-	1 000,00	331 748 000,00	9 552 228,74	
33.20.	Työttömyysturva	2 788 600 000	2 667 344 632,22		2 667 344 632,22	121 255 367,78					
33.20.31.	Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtöiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)										
33.20.50.	Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha)	26 840 000	20 095 648,74		20 095 648,74	6 744 351,26					
33.20.51.	Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)	1 051 000 000	983 911 277,23		983 911 277,23	67 088 722,77					
33.20.52.	Valtionosuus työmarkkinatuesta (arviomääräraha)	121 000 000	95 356 991,90		95 356 991,90	25 643 008,10					
		1 510 760 000	1 495 980 710,35		1 495 980 710,35	14 779 289,65					

Päälukan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahajaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.20.55.	Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha)	88 703 649,72	53 000 000	53 000 000,00	53 000 000,00	0,00					
33.20.56.	Valtionosuus vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)	45 821 000,00	26 000 000	19 000 004,00	19 000 004,00	6 999 996,00					
33.30.	Sairausvakuutus	1 150 092 347,48	1 943 500 000	1 942 157 160,77	1 942 157 160,77	1 342 839,23					
33.30.60.	Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	1 150 092 347,48	1 943 500 000	1 942 157 160,77	1 942 157 160,77	1 342 839,23					
33.40.	Eläkkeet	4 454 197 808,94	4 512 740 000	4 468 287 539,70	4 468 287 539,70	44 452 460,30					
33.40.50.	Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha)	56 900 000,00	60 100 000	57 900 000,00	57 900 000,00	2 200 000,00					
33.40.51.	Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	645 700 000,00	663 600 000	662 200 000,00	662 200 000,00	1 400 000,00					
33.40.52.	Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	138 000 000,00	179 700 000	192 849 154,00	192 849 154,00	-13 149 154,00					
33.40.53.	Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha)	3 205 548,41	12 200 000	10 048 255,55	10 048 255,55	2 151 744,45					
33.40.54.	Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)	15 000 000,00	15 000 000	13 406 699,11	13 406 699,11	1 593 300,89					
33.40.60.	Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)	3 595 392 260,53	3 582 140 000	3 531 883 431,04	3 531 883 431,04	50 256 568,96					
33.50.	Veteraanien tukeminen	215 300 633,12	231 673 000	159 977 238,10	60 903 373,68	10 792 388,22	42 400 440,94	158 983 440,94	94 703 429,27	60 903 373,68	
33.50.30.	Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon (arviomääräraha)	790 910,54	1 450 000	649 107,58	649 107,58	800 892,42					
33.50.50.	Rintamaisät (arviomääräraha)	19 560 043,84	16 140 000	15 469 165,89	15 469 165,89	670 834,11					
33.50.51.	Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	98 898 678,74	97 500 000	88 179 338,31	88 179 338,31	9 320 661,69					
33.50.52.	Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	60 000 000,00	57 000 000	0,00	57 000 000,00	-	39 188 563,47	96 188 563,47	35 811 925,48	57 000 000,00	
33.50.53.	Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	3 100 000,00	3 100 000	2 059 078,78	1 040 921,22	-	1 195 443,42	4 295 443,42	3 254 522,20	1 040 921,22	
33.50.54.	Rintama-avustus erälle ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)	55 000,00	50 000	13 480,00	36 520,00	-	17 200,00	67 200,00	30 680,00	36 520,00	
33.50.55.	Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	3 500 000,00	3 500 000	924 219,42	2 575 780,58	-	1 640 283,74	5 140 283,74	2 564 503,16	2 575 780,58	

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtoneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
33.50.56.	Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	49 325 000	49 075 110,85	249 889,15	49 325 000,00	-	358 950,31	49 683 950,31	49 434 061,16	249 889,15
33.50.57.	Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	3 608 000	3 607 737,27	262,73	3 608 000,00	-	0,00	3 608 000,00	3 607 737,27	262,73
33.60.	Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	212 560 000	180 093 209,54	30 166 897,76	210 260 107,30	2 299 892,70	6 008 610,86	85 748 610,86	52 779 241,46	31 163 776,00
33.60.30.	Valtion korvaus terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	500 000	0,00	500 000,00	500 000,00	-	1 000 000,00	1 500 000,00	285 706,33	1 000 000,00
33.60.31.	Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen tuki ja eräät muut menot (siirtomääräraha 3 v)	400 000	10 300,27	389 699,73	400 000,00	-	2 930 411,54	3 330 411,54	858 749,21	886 577,97
33.60.32.	Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen (kiinteä määräraha)	20 000 000	20 000 000,00		20 000 000,00	0,00				
33.60.33.	Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	94 140 000	94 924 713,95		94 924 713,95	-784 713,95				
33.60.34.	Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	15 200 000	12 115 393,35		12 115 393,35	3 084 606,65				
33.60.35.	Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin (arviomääräraha)									
33.60.36.	Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi (kiinteä määräraha)	480 000	480 000,00		480 000,00	0,00				
33.60.38.	Valtionavustus valinnanvapauden pilotteihin kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000	2 645 390,20	27 354 609,80	30 000 000,00	-		30 000 000,00	2 645 390,20	27 354 609,80
33.60.40.	Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintäohjeelliset toiminnan menoihin (siirtomääräraha 3 v)	28 990 000	28 923 897,00	66 103,00	28 990 000,00	-	275 765,00	29 265 765,00	29 199 662,00	66 103,00
33.60.50.	Valtionavustus valtakunnallista julkista terveydenhoitoa antavan lastensairaalan perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)									
33.60.52.	Valtion rahoitus turvakotitoiminnan menoihin (siirtomääräraha 2 v)	13 550 000	12 007 774,59	1 542 225,41	13 550 000,00	-	1 451 578,27	15 001 578,27	13 459 352,86	1 542 225,41

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot						
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
33.60.63.	Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan (kiinteä määräraha)	3 000 000	3 000 000,00		3 000 000,00	0,00							
33.60.64.	Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	6 300 000	5 985 740,18	314 259,82	6 300 000,00	-		350 856,05	6 650 856,05	6 330 380,86		314 259,82	
33.70.	Terveysten ja toimintakyvyn edistäminen												
33.70.20.	Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	25 420 000,00	7 817 379,81	26 660 620,19	34 478 000,00	0,00		26 274 229,17	60 752 229,17	31 734 468,74		28 787 842,38	
33.70.21.	Terveysvalvonta (siirtomääräraha 2 v)	18 790 000,00	3 591 131,24	23 398 868,76	26 990 000,00	-		21 713 777,33	48 703 777,33	24 883 895,68		23 819 881,65	
33.70.22.	Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v)	780 000,00	508 296,99	241 703,01	750 000,00	-		217 839,59	967 839,59	726 136,58		241 703,01	
33.70.50.	Terveysten edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	580 000	183 762,58	396 237,42	580 000,00	-		363 410,12	943 410,12	547 172,70		396 237,42	
33.70.51.	Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	2 330 000	106 189,00	2 223 811,00	2 330 000,00	-		3 979 202,13	6 309 202,13	2 149 263,78		3 930 020,30	
33.70.52.	Valtionavustus UKK-instituutin toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	2 900 000	2 500 000,00	400 000,00	2 900 000,00	-		0,00	2 900 000,00	2 500 000,00		400 000,00	
33.80.	Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta												
33.80.40.	Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)	928 000	928 000,00	0,00	928 000,00	0,00		0,00	928 000,00	928 000,00		0,00	
33.80.41.	Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	180 290 000	161 176 362,75	3 495 587,96	164 671 950,71	15 618 049,29		1 385 534,72	22 375 534,72	18 879 946,76		3 495 587,96	
33.80.42.	Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arvioimääräraha)	159 300 000	143 681 950,71		143 681 950,71	15 618 049,29							
33.80.43.	Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	2 550 000	54 498,28	2 495 501,72	2 550 000,00	-		1 385 534,72	3 935 534,72	1 440 033,00		2 495 501,72	
33.80.44.	Valtion korvaus poronhoitajien sijaisvan kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	300 000	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00		0,00	300 000,00	300 000,00		0,00	
33.80.50.	Valtion korvaus maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin (siirtomääräraha 2 v)	18 140 000	17 139 913,76	1 000 086,24	18 140 000,00	-		0,00	18 140 000,00	17 139 913,76		1 000 086,24	
33.90.	Avustukset terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen												
33.90.50.	Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)	323 100 000	321 660 362,00	1 439 638,00	323 100 000,00	-		0,00	323 100 000,00	321 660 362,00		1 439 638,00	
		323 100 000	321 660 362,00	1 439 638,00	323 100 000,00	-		0,00	323 100 000,00	321 660 362,00		1 439 638,00	

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrälaji		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtoneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)
35.	YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	203 108 563,92	195 441 000	101 072 071,03	94 445 472,45	195 517 543,48	-76 543,48	143 813 142,99	332 849 142,99	200 111 339,46	130 416 517,73
35.01.	Ympäristöhallinnon toimintamenot	65 790 391,58	62 035 000	38 509 657,56	23 601 885,92	62 111 543,48	-76 543,48	21 351 144,73	76 981 144,73	53 358 249,91	23 609 962,86
35.01.01.	Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	28 397 000,00	27 472 000	12 090 186,36	15 381 813,64	27 472 000,00	-	14 001 617,41	41 473 617,41	26 082 301,77	15 381 813,64
35.01.04.	Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	29 815 000,00	25 878 000	17 706 133,22	8 171 866,78	25 878 000,00	-	7 158 598,66	33 036 598,66	24 864 731,88	8 171 866,78
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonnävero-menot (arviomääräraha)	5 844 391,58	6 405 000	6 481 543,48		6 481 543,48	-76 543,48				
35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon (siirtomääräraha 3 v)	1 734 000,00	2 280 000	2 231 794,50	48 205,50	2 280 000,00	-	190 928,66	2 470 928,66	2 411 216,26	56 282,44
35.10.	Ympäristön- ja luonnonsuojelu	111 287 172,34	99 625 000	44 466 202,70	55 158 797,30	99 625 000,00	0,00	100 765 427,13	200 390 427,13	107 008 905,13	91 075 577,51
35.10.20.	Ympäristövahinkojen torjunta (siirtomääräraha 3 v)	6 420 000,00	10 900 000	3 244 643,24	7 655 356,76	10 900 000,00	-	1 313 165,43	12 213 165,43	4 557 808,67	7 655 356,76
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	2 440 000,00	2 440 000	1 323 793,72	1 116 206,28	2 440 000,00	-	1 557 243,17	3 997 243,17	2 385 650,62	1 611 393,66
35.10.22.	Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	15 824 999,98	14 725 000	2 860 870,47	11 864 129,53	14 725 000,00	-	20 135 932,69	34 860 932,69	14 293 927,00	20 519 061,40
35.10.52.	Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)	39 616 000,00	29 656 000	29 656 000,00	0,00	29 656 000,00	0,00	4 500 000,00	34 156 000,00	32 656 000,00	1 500 000,00
35.10.60.	Siirto öljysuojarahastoon (siirtomääräraha 3 v)	3 000 000,00	3 000 000	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00	-	6 000 000,00	9 000 000,00	3 000 000,00	6 000 000,00
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	11 072 000,00	6 042 000	574 797,48	5 467 202,52	6 042 000,00	-	16 044 341,75	22 086 341,75	9 969 116,53	12 050 504,51
35.10.63.	Luonnonsuojelun hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)	18 474 172,36	20 630 000	2 214 569,55	18 415 430,45	20 630 000,00	-	34 421 002,18	55 051 002,18	28 039 929,23	26 887 151,23
35.10.64.	Elun ympäristönsuojelun osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	4 500 000,00	4 500 000	0,00	4 500 000,00	4 500 000,00	-	6 556 898,53	11 056 898,53	989 739,65	9 000 000,00
35.10.65.	Öljyjen ja ympäristönsuojelun rahoittaminen öljyjen ja ympäristönsuojelun rahoittamiseen (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000,00	1 000 000	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	-	2 000 000,00	3 000 000,00	0,00	2 000 000,00
35.10.66.	Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	1 440 000,00	1 732 000	1 690 702,39	41 297,61	1 732 000,00	-	14 441,34	1 746 441,34	1 705 143,73	41 297,61
35.10.70.	Alusinvestoinnit (siirtomääräraha 3 v)	7 500 000,00	5 000 000	2 900 825,85	2 099 174,15	5 000 000,00	-	8 222 402,04	13 222 402,04	9 411 589,70	3 810 812,34
35.20.	Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	26 031 000,00	33 781 000	18 096 210,77	15 684 789,23	33 781 000,00	0,00	21 696 571,13	55 477 571,13	39 744 184,42	15 730 977,36
35.20.01.	Asumisen rahoitus- ja kehittämissuunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 931 000,00	5 181 000	3 677 454,22	1 503 545,78	5 181 000,00	-	1 305 199,28	6 486 199,28	4 982 653,50	1 503 545,78

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
35.20.02. Rakennetun ympäristön ja rakentamisen digitalisaatio (siirtomääräraha 3 v)	250 000,00	7 750 000	931 644,46	6 818 355,54	7 750 000,00	-	-	217 538,34	7 967 538,34	1 149 182,80	6 818 355,54
35.20.55. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)	20 000 000,00	20 000 000	12 761 939,00	7 238 061,00	20 000 000,00	-	-	20 000 000,00	40 000 000,00	32 761 939,00	7 238 061,00
35.20.60. Siirto valtion asuntorahastoon	0,00	0	0,00	0,00	0,00		0,00				
35.20.64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	850 000,00	850 000	725 173,09	124 826,91	850 000,00	-	-	173 833,51	1 023 833,51	850 409,12	171 015,04

35. Ympäristöministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2017 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2018 TA:ssa	Talousarvio-menot 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
35.10.20. Ympäristövalinkojen torjunta	4 000	0	0	0	0	0	0	385	400	400	400	1 382	2 582
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 000							385	400	400	400	1 382	2 582
35.10.61. Ympäristönsuojelun edistäminen	3 230	0	0	0	0	0	0	970	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 230							970	0	0	0	0	0
35.10.63. Luonnonsuojelun hankinta- ja korvausmenot	0	10 000	0	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		10 000	0	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
35.10.70. Alueinvestoinnit	0	0	11 000	11 000	11 000	0	0	7 915	3 085	0	0	0	3 085
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		0	11 000	11 000	11 000	0	0	7 915	3 085	0	0	0	3 085
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	7 230	10 000	11 000	21 000	11 000	10 000	0	9 270	3 485	400	400	1 382	5 667
Aikaisempien vuosien valtuudet	7 230							1 355	400	400	400	1 382	2 582
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet		10 000	11 000	21 000	11 000	10 000	0	7 915	3 085	0	0	0	3 085

36. Valtionvelan korot

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu		Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle		Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
36.			1 331 262 747,99		1 331 262 747,99	26 247 252,01					
36.01.			1 324 939 712,32		1 324 939 712,32	21 060 287,68					
36.01.90.			1 324 939 712,32		1 324 939 712,32	21 060 287,68					
36.09.			6 323 035,67		6 323 035,67	5 186 964,33					
36.09.20.			6 323 035,67		6 323 035,67	5 186 964,33					
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ			51 129 566 270,21	3 912 385 671,79	55 041 951 942,00	881 326 058,00	3 883 140 631,80	22 853 094 631,80	18 088 412 757,39	4 543 686 910,23	

Osastot ja pääluokat yhteensä

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA+LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen		Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös
			käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle		
Osastot yhteensä	52 011 600 920,97	55 923 278 000			54 424 917 313,96	
Pääluokat yhteensä	54 419 351 740,67	55 923 278 000			55 041 951 942,00	
VARAINHOITOVUODEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 407 750 819,70	0			-617 034 628,04	
Edellisen varainhoitovuoden lopun kumulatiivinen yli-/alijäämä	-6 945 093 975,75				-9 352 844 795,45	
Varainhoitovuoden yli-/alijäämä	-2 407 750 819,70				-617 034 628,04	
VARAINHOITOVUODEN LOPUN KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 352 844 795,45				-9 969 879 423,49	

1.2 Valtion tuotto- ja kululaskelma

	1.1. - 31.12.2017		1.1. - 31.12.2016	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	867 390 287,47		844 627 144,73	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	44 191 599,20		45 955 977,27	
Muut toiminnan tuotot	306 053 802,00	1 217 635 688,67	729 252 547,91	1 619 835 669,91
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	560 557 620,36		572 389 736,80	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 345 208,35		25 058 651,65	
Henkilöstökulut	4 239 947 152,49		4 387 125 667,97	
Vuokrat	710 204 685,48		702 703 409,14	
Palvelujen ostot	2 799 910 255,71		3 040 674 178,32	
Muut kulut	761 810 864,07		706 580 559,26	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	895 997,27		8 583 583,51	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-178 431 480,04		-148 851 629,10	
Poistot	1 085 588 865,85		1 024 849 256,17	
Sisäisten kulujen oikaisu	-216 058 027,79	-9 759 080 725,05	-238 450 192,87	-10 080 663 220,85
JÄÄMÄ I		-8 541 445 036,38		-8 460 827 550,94
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 765 167 438,62		1 473 470 121,73	
Rahoituskulut	-1 241 874 673,59	523 292 765,03	-1 669 935 686,41	-196 465 564,68
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	25 737 597,10		156 487 358,91	
Satunnaiset kulut	-11 423 103,92	14 314 493,18	-10 115 924,25	146 371 434,66
JÄÄMÄ II		-8 003 837 778,17		-8 510 921 680,96
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Paikallishallinnolta	143 662 315,38		150 140 758,16	
Sosiaaliturvarahastoilta	49 002 473,65		55 668 713,65	
Elinkeinoelämältä	3 296 999,48		6 467 267,98	
Voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	14 405 484,44		15 051 040,11	
Kotitalouksilta	5 642 239,99		6 711 092,40	
Euroopan unionin toimielimiltä ja muilta elimiltä	1 132 606 119,58		1 158 074 337,93	
Ulkomailta	4 965 683,19		4 252 675,06	
Valtionhallinnolta	1 855 326 794,13		1 903 804 321,23	
Muut siirtotalouden tuotot	821,90	3 208 908 931,74	1 300,00	3 300 171 506,52
Kulut				
Paikallishallinnolle	11 395 501 369,93		11 098 839 255,54	
Sosiaaliturvarahastoille	13 770 899 145,84		12 507 841 547,13	
Elinkeinoelämälle	3 385 861 090,61		4 135 642 139,98	
Rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	36 960 940,56		44 049 012,02	
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	2 189 401 397,06		2 254 050 148,46	
Kotitalouksille	5 060 057 217,64		5 004 185 360,43	
Euroopan unionin toimielimille ja muille elimille	1 858 433 434,17		1 770 615 970,92	
Ulkomaille	574 775 337,04		610 746 953,83	
Valtionhallinnolle	3 082 079 944,89		2 992 752 137,70	
Muut siirtotalouden kulut	148 485 235,32	-41 502 455 113,06	155 076 218,57	-40 573 798 744,58
JÄÄMÄ III		-46 297 383 959,49		-45 784 548 919,02
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	43 025 592 794,61		41 648 583 695,16	
Muut pakolliset maksut	232 983 939,03	43 258 576 733,64	210 154 096,91	41 858 737 792,07
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ				
		-3 038 807 225,85		-3 925 811 126,95

1.3 Valtion tase

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	45 329 958,86		47 794 860,97	
Rakennusmaa- ja vesialueet	16 124 048,92		16 124 048,92	
Rakennukset	418 696 647,09		310 809 124,24	
Muu kansallisuus	50 491 931,66		48 873 769,62	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	16 015 623,10	546 658 209,63	85 619 633,56	509 221 437,31
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		546 658 209,63		509 221 437,31
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Tutkimus- ja kehittämismenot	115 046,20		61 953,60	
Aineettomat oikeudet	36 442 688,79		43 830 247,84	
Muut pitkävaikutteiset menot	552 701 836,73		479 112 792,33	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	259 078 534,76	848 338 106,48	237 562 235,73	760 567 229,50
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	14 848 770,28		14 804 238,14	
Rakennusmaa- ja vesialueet	1 088 315 557,22		1 072 605 951,51	
Rakennukset	191 167 611,95		184 315 285,20	
Rakennelmat	31 797 550,56		32 102 790,03	
Rakenteet	18 190 073 652,23		18 211 431 443,20	
Koneet ja laitteet	578 176 671,76		586 383 905,33	
Kalusteet	9 829 387,90		9 399 703,88	
Muut aineelliset hyödykkeet	12 033 915,99		12 032 185,43	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	806 256 147,09	20 922 499 264,98	732 652 454,31	20 855 727 957,03
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	15 031 282 619,52		15 156 845 219,59	
Liikelaitosten peruspääomat	3 269 303 170,37		3 274 266 676,30	
Liikelaitoksiin muun oman pääoman ehdoin sijoitetut pääomat	2 749 484 089,18		2 731 300 772,66	
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	5 081 717,11		5 580 478,26	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	1 995 335 697,61	23 050 487 293,79	1 911 137 503,43	23 079 130 650,24
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		44 821 324 665,25		44 695 425 836,77
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	436 069 407,58		433 855 839,34	
Keskeneräinen tuotanto	4 658 577,49		5 104 276,73	
Valmiit tuotteet/Tavarat	40 753 442,92	481 481 427,99	38 350 900,84	477 311 016,91
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset		5 728 038 041,89		5 919 566 621,44
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	121 140 713,93		172 420 759,63	
Euromääräiset lainasaamiset	120 377 450,18		160 618 828,65	
Valuuttamääräiset lainasaamiset	222 269 405,39		282 973 036,98	
Siirtosaamiset	144 398 701,94		124 591 893,43	
Muut lyhytaikaiset saamiset	373 091 303,24		302 842 347,13	
Ennakkomaksut	691 406 101,79	1 672 683 676,47	653 532 307,97	1 696 979 173,79
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT LYHYTAIKAISET SIOITUKSET				
Muut euromääräiset sijoitukset		350 000 000,00		1 250 000 000,00
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	1 651 860,96		1 507 482,72	
Tulo- ja menotilit	1 033 562,21		499 263,96	
Muut pankkitilit	2 693 058 719,66		2 006 473 168,90	
Muut rahoitusvarat	137 237 362,90	2 832 981 505,73	143 201 151,52	2 151 681 067,10
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		11 065 184 652,08		11 495 537 879,24
VASTAAVAA YHTEENSÄ		56 433 167 526,96		56 700 185 153,32

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-30 048 198 401,46		-30 048 198 401,46	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-28 943 545 066,43		-25 017 733 939,48	
Tilikauden tuotto-/kuluja jäämä	-3 038 807 225,85	-62 030 550 693,74	-3 925 811 126,95	-58 991 743 467,89
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat		9 052 369,88		8 726 984,49
ARVOSTUSERÄT				
Arvonkorotukset		26 699,00		278 182,84
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
Otetut euromääräiset lainat	91 344 636 771,21		85 724 215 595,63	
Otetut valuuttamääräiset lainat	823 187 943,66		1 243 965 056,16	
Pitkäaikaiset siirtovelat	105 048 704,81		57 591 684,66	
Muut pitkäaikaiset velat	413 356 619,89	92 686 230 039,57	406 480 715,39	87 432 253 051,84
LYHYTAIKAINEN				
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen yhdystilit	2 985 096 252,91		2 316 975 998,65	
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	8 393 033 469,23		14 163 857 120,75	
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	6 958 511 233,52		3 484 072 735,53	
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	550 155 356,57		432 936 964,94	
Saadut ennakot	599 186 153,06		633 451 016,69	
Ostovelat	752 080 169,51		715 279 036,94	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	85 240 177,50		90 501 543,59	
Edelleen tilitettävät erät	1 161 305 732,04		682 123 188,51	
Siirtovelat	1 519 309 381,79		1 672 417 293,88	
Muut lyhytaikaiset velat	2 764 491 186,12	25 768 409 112,25	4 059 055 502,56	28 250 670 402,04
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		118 454 639 151,82		115 682 923 453,88
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		56 433 167 526,96		56 700 185 153,32

1.4 Valtion rahoituslaskelma

	1.1.2017 - 31.12.2017	1.1.2016 - 31.12.2016
OMA TOIMINTA		
Tulo- ja varallisuusverotulot	13 291 601 074,01	12 649 973 823,35
Arvonlisäverotulot	17 547 850 467,17	17 106 512 124,37
Muut vero- ja maksutulot	13 581 906 461,32	13 230 369 875,21
Verot ja veronluonteiset tulot yhteensä	44 421 358 002,50	42 986 855 822,93
Palvelujen myynti, vuokrat, käyttökorvaukset ja muut toiminnan tulot	1 613 015 187,99	1 759 302 744,17
Korkotulot ja voiton tuloutukset	1 768 046 273,71	1 478 522 406,75
Tavaroiden ja palveluiden ostomenot	-5 777 685 498,71	-5 845 031 630,71
Henkilöstömenot	-4 440 256 472,97	-4 551 729 846,17
Muut menot	-65 166 125,56	-79 803 359,60
Maksetut eläkkeet	-4 594 612 409,75	-4 500 787 841,37
Valtionvelan korkomenot	-1 285 794 790,78	-1 466 828 278,58
OMAN TOIMINNAN RAHAVIRTA	31 638 904 166,43	29 780 500 017,42
SIIRTOTALOUS		
Siirtotalouden tulot	3 251 504 488,21	3 396 761 247,01
Tulonsiirrot paikallishallinnolle	-11 395 501 369,93	-11 098 839 255,54
Tulonsiirrot elinkeinoelämälle	-3 422 822 031,17	-4 179 691 152,00
Tulonsiirrot kotitalouksille	-14 236 343 953,73	-13 011 239 066,19
Muut tulonsiirrot kotimaahan	-5 255 063 441,25	-5 493 474 253,76
Tulonsiirrot ulkomaille	-2 433 208 771,21	-2 381 362 924,75
SIIRTOTALOUDEN RAHAVIRTA	-33 491 435 079,08	-32 767 845 405,23
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 261 876 864,93	-1 215 055 045,15
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	9 095 485,95	88 775 708,44
Sijoitukset arvopapereihin	-50 631 548,83	-459 844 219,93
Sijoitusten myyntivoitot	1 459 367,18	387 380 854,80
Annetut lainat	-318 373 027,23	-63 779 297,72
Annettujen lainojen takaisinmaksut	559 596 359,71	589 111 687,53
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 060 730 228,15	-673 410 312,03
RAHOITUS		
Valtionvelan nettomuutos	2 893 629 969,58	2 304 041 457,03
Muun velan nettomuutos	-199 080 635,75	227 746 988,98
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 694 549 333,83	2 531 788 446,01
LIKVIDIEN VAROJEN MUUTOS	-218 711 806,97	-1 128 967 253,83
LIKVIDIT VARAT 1.1.	3 401 648 208,87	4 530 615 462,70
LIKVIDIT VARAT 31.12.	3 182 936 401,90	3 401 648 208,87

LIITE 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Valtion tilinpäätös on laadittu valtion talousarviosta annetun lain ja asetuksen sekä valtiovarainministeriön tilinpäätöksen kaavasta antaman määräyksen samoin kuin muiden valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Tilinpäätös laaditaan valtion talousarvokirjanpidon ja liikekirjanpidon pääkirjojen perusteella alkuperäisiin verottomiin hankintamenoihin, tai vuoden 1998 aloittavan taseen arvoihin perustuen.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Valtion tilinpäätös laaditaan valtion talousarvion piiriin kuuluvasta talousarviotaloudesta. Siihen ei yhdistellä talousarvion ulkopuolella olevia valtion rahastoja, itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia, säätiöitä eikä valtion liikelaitoksia. Nämä ovat kirjanpitovelvollisia, ja laativat kukin oman tilinpäätöksen. Valtion tilinpäätökseen ei yhdistellä myöskään valtionyhtiöiden tietoja.

Valtion tilinpäätöslaskelmiin on yhdistelty 65 kirjanpitoyksikön keskuskirjanpidon tietokantaan viedyt tilitiedot sekä keskitetyn valtuusseurannan tietokantaan viedyt valtuustiedot. Tilinpäätöslaskelmat laaditaan tietokannoista tehtävillä poiminnoilla. Tilitietojen yhdistelyssä eliminoidaan virastojen ja laitosten väliset tuotot, sen sijaan sisäisiä saatavia ja velkoja ei eliminoida. Eliminoitavat tuotot esitetään vähenyksinä toiminnan kuluissa rivillä ”Sisäisten kulujen oikaisu”.

Talousarviokirjanpidon tilinpäätöslaskelmat

Talousarviokirjanpidon tilinpäätöslaskelmat laaditaan valtion talousarviokirjanpidon pääkirjan ja valtuusseurannan tietojen perusteella. Tilinpäätös sisältää kaksi talousarvion toteutumalaskelmaa, joissa molemmissa esitetään varainhoitovuoden talousarviotulot ja -menot, talousarvio sekä talousarvion ja tilinpäätöksen lukujen vertailu. Lisäksi laskelmissa on edellisen vuoden tilinpäätöstiedot. Laskelmissa esitetään tiedot myös edellisiltä varainhoitovuosilta siirtyneistä siirtomäärärahoista ja seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyistä siirtomäärärahoista.

Ensimmäisessä talousarvion toteutumalaskelmassa tiedot ovat osaston ja pääluokan tarkkuudella, toisessa tiedot ovat momentin tarkkuudella.

Kummankin laskelman yhteydessä esitetään myös tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä, käytöstä aiheutuneista menoista sekä käytöstä aiheutuvista määrärahatarpeista. Jälkimmäisessä laskelmassa valtuustiedot esitetään osana kunkin pääluokan laskelmaa.

Talousarviotulojen ja -menojen kohdentaminen

Talousarviotapahtumat kirjataan talousarviotuloiksi ja -menoiksi valtion talousarviosta annetun asetuksen ja talousarviopäätösten kohdentamisperiaatteiden mukaisesti. Talousarviotuloja ja -menoja ei jakoteta. Jos eduskunta ei talousarvion perustelujen päätösosassa ole päättänyt muunlaisesta kohdentamisesta, tapahtuu kohdentaminen seuraavasti:

Maksullisen toiminnan tulon ja muun sekalaisen tulon sekä kulutus-, sijoitus- ja muun menon kohdentamisperusteena on suoriteperuste taikka sitä vastaava peruste. Laajuudeltaan merkittävässä ja eri vaiheista koostuvan suoritteen luovutuksesta kertyvästä tulosta voidaan varainhoitovuoden tuloksi kuitenkin kohdentaa luovutuksen vaihetta tai suoritteen valmistusastetta vastaava osa (osakohdennus).

Korkotulo ja korkomeno kohdennetaan siihen varainhoitovuoteen kuuluvaksi, jolta se kertyy lain säännöksen tai tehdyn sitoumuksen perusteella.

Siirtomenon kohdentamisperusteena on päätös valtionavun myöntämisestä (myöntöpäätöspерuste) tai muu vastaava sitoutuminen menoon (sitoumusperuste). Myöntöpäätöksen tai muun sitoumusperusteen perusteella talousarviomenoksi kirjatusta siirtomenosta maksamatta oleva osa kirjataan valtion liikekirjanpidossa siirtovelaksi. Silloin, kun oikeus saada valtionapu tai muu suoritus perustuu lakiin ja siirtomenon myönnettävistä ja maksettavasta määrästä säädetään yksityiskohtaisesti laissa tai maksettavaksi tuleva määrä määräytyy yksityiskohtaisesti lain nojalla, kohdentamisperusteena on kuitenkin maksuspäätöspерuste. Euroopan unionin rakennerahaston rahoitusosuus ja siihen liittyvä valtion rahoitusosuus kohdennetaan maksuspäätöksen tai sitä vastaavalla perusteella.

Veron ja veronluonteisen tulon, osinkotulon, liikelaitosten voiton tuloutuksen ja valtiolle saatavan muun voitto-osuuden kohdentamisperusteena on maksuperuste.

Valtion lainanotto ja valtionvelan kuoletus sekä valtionvelan ottamiseen tai vähentämiseen liittyvä emissio- ja pääomavoitto sekä emissio- ja pääomatappio kohdennetaan maksuperusteella. Valtiolle takaisin maksettava laina kohdennetaan niin ikään maksuperusteella.

Valtionvelan korkoon ja pääomaan liittyvistä johdannaisista saatava tulo ja niistä aiheutuva meno kohdennetaan sille varainhoitovuodelle, jolta ne kertyvät.

Vähäinen tulo ja meno, valtion palvelussuhteessa olevan loma-ajan palkka ja lomaraha sekä sellainen tulo ja meno, joiden lain säännöksen tai tehdyn sitoumuksen perusteella muodostuvaa määrää ei voida ilman olennaisia lisäkustannuksia luotettavasti ennakoida ennen maksuvelvoitteen erääntymistä, voidaan kohdentaa myös maksuun perustuen.

Liikekirjanpidon tilinpäätöslaskelmat

Liikekirjanpidon tilinpäätöslaskelmat laaditaan valtion liikekirjanpidon pääkirjan tietojen perusteella. Valtion tilinpäätös sisältää tuotto- ja kululaskelman, taseen ja rahoituslaskelman. Näissä kaikissa esitetään varainhoitovuoden tilinpäätöstietojen lisäksi edellisen vuoden tilinpäätöksen tiedot.

Tuotto- ja kululaskelman laatiminen

Tilinpäätöksessä varainhoitovuoden tulot kirjataan tuotoiksi. Tuotoista vähennetään kuluina ne menot, joita vastaava suorite on luovutettu, samoin kuin muut varainhoitovuoden menot, joista ei todennäköisesti enää saada niitä vastaavaa vastinetta, ja menetykset.

Laajuudeltaan merkittävän ja eri vaiheista koostuvan suoritteen luovutuksesta kertyvästä tulosta on kirjattava liikekirjanpidossa tuotoksi luovutuksen vaihetta tai suoritteen valmiusastetta vastaava osa (osatuloutus), jos tulo on talousarviossa osakohdennettu.

Myynnin arvonlisäverot esitetään tuottoina ja ostojen arvonlisäverot kuluina verojen ja veronluonteisten maksujen joukossa.

Tuotto- ja kululaskelmaa oikaistaan sisäisillä tuotoilla. Siltä osin kuin laskelmaan sisältyy käyttöomaisuuden hankintamenoja, oikaisu tapahtuu rivillä ”Valmistus omaan käyttöön”.

Taseen laatiminen

Taseen vastaaviin merkitään kansallisomaisuuden ja käyttöomaisuuden hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistamaton osa sekä arvostuserät samoin kuin vaihto-omaisuuden aktivoidut hankintamenot ja rahoitusomaisuus.

Kansallisomaisuutta on kulttuuri- ja luonnonperintöä oleva valtion omaisuus, jonka omistuksen ensisijai-

sena tarkoituksena on omaisuuden säilyttäminen ja säilymisen turvaaminen. Käyttöomaisuutta ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet, joiden vaikutusaika tuotannontekijänä ulottuu useammalle kuin yhdelle varainhoitovuodelle. Vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuihin luovutettaviksi tai kulutettaviksi tarkoitettut hyödykkeet. Rahoitusomaisuutta ovat rahat, saamiset sekä tilapäisesti muussa muodossa olevat rahoitusvarat.

Taseen vastattaviin merkitään oma pääoma, varaukset, arvostuserät sekä vieras pääoma jaoteltuna pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Pitkäaikaiseksi katsotaan velka tai se osa velasta, joka erääntyy maksettavaksi yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua.

Arvostaminen taseessa

Omaisuus arvostetaan tasetta laadittaessa alkuperäisiin verottomiin hankintamenoihin, vuoden 1998 aloittavan taseen arvoihin tai nimellisarvoihin perustuen. Hankintamenoon luetaan hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Jos hyödykkeen hankintaan ja valmistukseen liittyvien kiinteiden menojen määrä on olennainen, saadaan hankintamenoon lisäksi lukea osuus kiinteistä menoista.

Jos vaihto-omaisuuden todennäköinen hankintameno tai maksullisen toiminnan vaihto-omaisuuden luovutushinta on varainhoitovuoden päättyessä hankintamenoa pienempi, kirjataan erotus kuluksi.

Kansallis- ja käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, joista on tehty suunnitelman mukaiset poistot. Poistot tehdään ensimmäisen kerran siltä kuukaudelta jonka aikana hyödykkeen käyttö aloitetaan ja ne kirjataan pääsääntöisesti tasapoistoina hyödykkeen vaikutusaikana. Vähäiset omaisuushankinnat, joiden vaikutusaika ylittää vuoden, mutta hankintameno on alle 10 000 euroa, voidaan kirjata kokonaisuudessaan hankintavuoden kuluksi.

Jos kansallisuusomaisuuteen tai käyttöomaisuuteen kuuluvan maa- tai vesialueen, rakennuksen, arvopaperin tai muun niihin verrattavan hyödykkeen todennäköinen luovutushinta on varainhoitovuoden päättyessä pysyvästi hankintamenoa olennaisesti suurempi, taseeseen voidaan tehdä arvonkorotus. Arvonkorotuksen vasta-arvo merkitään tällöin arvostuseräksi taseen vastattaviin.

Saamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit ja muut sellaiset rahoitusvarat merkitään hankintamenon suuruusina tai, jos niiden tilinpäätöspäivän todennäköinen luovutushinta on sitä alempi, tämän määräisinä.

Velat merkitään velan ottamisen yhteydessä syntyneellä emissiovoitolla tai -tappiolla oikaistuun nimellisarvoon, tai jos velka on sidottu indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen, se arvostetaan tätä korkeampaan muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen arvoon.

Ulkomaanrahan määräiset erät muunnetaan euromääräisiksi Euroopan keskuspankin julkaiseman varainhoitovuoden viimeisen kurssin mukaan. Jos nämä erät ovat sopimuksin tai muuten sidottu tiettyyn kurssiin, ne muunnetaan euromääräisiksi sitä noudattaen.

Rahoituslaskelman laatiminen

Valtion rahoituslaskelma laaditaan rahavirtalaskelman muotoon. Se on valtion tuotto- ja kululaskelmaa sekä tasetta täydentävä laskelma, jossa esitetään rahan lähteet ja käyttö. Laskelma jakautuu oman toiminnan, siirtotalouden, investointien ja rahoituksen rahavirtojen kuvaamiseen. Kussakin osiossa esitetään siihen kuuluvat rahan lähteet ja käyttö niin, että jäännöseränä on osion synnyttämä rahavirta.

Kaikkien osioiden rahavirtojen summana saadaan likvidien varojen muutos. Laskelmalla esitetään myös likvidien varojen määrä vuoden alussa ja lopussa.

Rahoituslaskelma laaditaan olennaisilta osiltaan maksuperusteisesti.

Liikekirjanpidon kirjausperusteet

Liikekirjanpidossa tuotannontekijöiden hankinnasta aiheutuvan menon kirjaamisperusteena on tuotannontekijän vastaanottaminen. Suoritteiden myynnistä saatavan tulon kirjaamisperusteena on suoritteen luovuttaminen. Yhteisrahoitteisen toiminnan tulo kertyy tehdyn sitoumuksen perusteella.

Korot ja koronluonteiset tulot ja menot kirjataan suoriteperustetta vastaavalla tavalla. Veroihin liittyvät korot ja koronluonteiset tulot ja menot kirjataan samoin kuin talousarviokirjanpidossa.

Liikekirjanpidossa muut kuin edellä tarkoitetut tulot ja menot kirjataan samoin kuin talousarviokirjanpidossa.

Liitteiden laatiminen

Valtion tilinpäätöksen liitteet, lukuun ottamatta liitteitä 1 ja 13, laaditaan joko keskuskirjanpidon tietokannasta tehtävillä kyselyillä tai tiedot kerätään kirjanpitoyksikköjen tilinpäätösten liitteiltä. Valtion eläkevästusta koskevat tiedot kerätään Valtion Eläkerahaston tilinpäätöksestä.

TILINPÄÄTÖKSEN VERTAILTAVUUS EDELLISEEN TILINPÄÄTÖKSEEN

Valtion tilinpäätöksen liitteellä 12 Valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut esitettävän Käytettävissä enimmäismäärä varainhoitovuoden lopussa -tiedon esittämistapa on muuttunut verrattuna vuoteen 2016: käytettävissä olevana enimmäismääränä esitettiin vuoden 2016 tilinpäätöksen liitteellä määrä, johon vastuu voi tehtyjen päätösten perusteella enimmillään nousta. Jos vastuulle on säädetty laissa enimmäismäärä, vuoden 2017 tilinpäätöksen liitteellä esitetään enimmäismääränä lain mukainen enimmäismäärä.

Vuoden 2016 tilinpäätöksessä valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan oli kohdistettu siirtotulouden kuluksi elinkeinoelämälle paikallishallinnon sijaan. Oikaistut kulujen määrät on esitetty liitteellä 13 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot. Vuonna 2017 vastaavat kuluerät on kirjattu paikallishallintosektorille.

Vuoden 2016 tilinpäätöksen liitteellä 7 Valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset on virheellisesti raportoitu Pohjoismaiden Investointipankin (NIB) kirjanpitoarvo ja osingot nimellä Euroopan rahoitusvakaussäilytys ERVV.

Varainhoitovuoden 2017 aikana ei ole ollut muita sellaisia tapahtumia, jotka merkittävästi vaikuttaisivat edellisen vuoden tilinpäätöksen tietojen vertailukelpoisuuteen.

TILINPÄÄTÖSVUODEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Valtiokonttorin ehdotuksen valtion vuoden 2017 tilinpäätökseksi valmistumiseen mennessä ei ole ilmennyt olennaisia tapahtumia, jotka heikentäisivät oikean ja riittävän kuvan saamista valtion vuoden 2017 tilinpäätöksestä.

LIITE 2: Talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyt muutokset

Talousarvioon lisätalousarviossa tehdyt muutokset osaston ja pääluokan tarkkuudella

Osaston tai pääluokan numero ja nimi	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
11. Verot ja veronluonteiset tulot	41 663 184 000	1 540 266 000	4	43 203 450 000	43 107 458 655,61
12. Sekalaiset tulot	5 298 368 000	-2 211 000	0	5 296 157 000	5 533 456 595,77
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 484 964 000	-6 800 000	0	2 478 164 000	2 134 523 735,35
15. Lainat	6 045 388 000	-1 099 881 000	-18	4 945 507 000	3 649 478 327,23
OSASTOT YHTEENSÄ	55 491 904 000	431 374 000	1	55 923 278 000	54 424 917 313,96
21. Eduskunta	179 988 000			179 988 000	174 155 341,95
22. Tasavallan presidentti	13 729 000			13 729 000	8 829 821,10
23. Valtioneuvoston kanslia	211 130 000	10 803 000	5	221 933 000	217 612 174,21
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 079 337 000	9 586 000	1	1 088 923 000	1 077 289 614,15
25. Oikeusministeriön hallinnonala	916 747 000	-4 889 000	-1	911 858 000	914 901 133,41
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 520 235 000	95 703 000	6	1 615 938 000	1 564 836 227,78
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 829 719 000	18 906 000	1	2 848 625 000	2 767 156 688,37
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	17 025 673 000	27 593 000	0	17 053 266 000	17 029 112 762,53
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 759 425 000	44 663 000	1	6 804 088 000	6 672 274 398,87
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 584 043 000	88 681 000	3	2 672 724 000	2 635 763 382,97
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 227 864 000	43 107 000	1	3 270 971 000	3 191 959 733,77
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 050 448 000	50 497 000	2	3 100 945 000	2 948 176 140,65
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	14 599 352 000	-12 013 000	0	14 587 339 000	14 313 104 230,77
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	186 704 000	8 737 000	5	195 441 000	195 517 543,48
36. Valtionvelan korot	1 307 510 000	50 000 000	4	1 357 510 000	1 331 262 747,99
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ	55 491 904 000	431 374 000	1	55 923 278 000	55 041 951 942,00

Talousarvioon lisätalousarviossa tehdyt muutokset osaston tai pääluokan, luvun ja momentin tarkkuudella

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja mää- rärahalaji	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	41 663 184 000	1 540 266 000	4	43 203 450 000	43 107 458 655,61
11.01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	13 149 000 000	1 261 000 000	10	14 410 000 000	14 266 317 687,03
11.01.02. Yhteisövero	3 567 000 000	810 000 000	23	4 377 000 000	4 237 946 868,59
11.01.03. Korkotulojen lähdevero	43 000 000	31 000 000	72	74 000 000	65 542 586,68
11.01.04. Perintö- ja lahjaverot	510 000 000	420 000 000	82	930 000 000	909 081 701,52
11.04. Liiketoiminnan perusteella kannettavat verot ja maksut	18 111 200 000	324 000 000	2	18 435 200 000	18 495 703 659,01
11.04.01. Arvonlisävero	17 131 000 000	344 000 000	2	17 475 000 000	17 547 147 195,08
11.04.02. Eräistä vakutusmaksuista suoritettava vero	812 000 000	-20 000 000	-2	792 000 000	767 635 691,20
11.08. Valmisteverot	7 190 000 000	-88 000 000	-1	7 102 000 000	7 048 422 251,08
11.08.01. Tupakkaverot	998 000 000	-58 000 000	-6	940 000 000	953 811 216,97
11.08.04. Alkoholi- ja tupakkaverot	1 373 000 000	-30 000 000	-2	1 343 000 000	1 337 320 080,85
11.10. Muut verot	3 077 000 000	42 000 000	1	3 119 000 000	3 160 591 454,36
11.10.03. Autovero	853 000 000	84 000 000	10	937 000 000	977 138 445,69
11.10.05. Varainsiirtovero	817 000 000	-50 000 000	-6	767 000 000	775 097 440,31
11.10.07. Ajoneuvovero	1 155 000 000	15 000 000	1	1 170 000 000	1 169 155 429,37
11.10.08. Jätevero	22 000 000	-7 000 000	-32	15 000 000	12 143 271,03
11.19. Muut veronluonteiset tulot	135 984 000	1 266 000	1	137 250 000	136 423 604,13
11.19.04. Eräät viestintäverot	40 704 000	1 266 000	3	41 970 000	42 041 944,46
12. SEKALAISET TULOT	5 298 368 000	-2 211 000	0	5 296 157 000	5 533 456 595,77
12.24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	32 085 000	8 041 000	25	40 126 000	42 116 609,47
12.24.99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	31 103 000	8 041 000	26	39 144 000	41 166 608,83
12.26. Sisäministeriön hallinnonala	8 846 000	1 550 000	18	10 396 000	32 061 032,62
12.26.98. EU:lta saatavat tulot	8 396 000	1 550 000	18	9 946 000	18 536 337,70
12.27. Puolustusministeriön hallinnonala	4 894 000	-830 000	-17	4 064 000	13 654 830,78
12.27.99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot	4 868 000	-830 000	-17	4 038 000	13 591 464,90
12.29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	573 686 000	13 000 000	2	586 686 000	581 482 267,29
12.29.98. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapeliteitojen voittovaroista	545 686 000	13 000 000	2	558 686 000	554 686 000,00
12.31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	4 995 000	19 641 000	393	24 636 000	28 463 368,08
12.31.10. Liikenneviraston tulot	4 145 000	19 641 000	474	23 786 000	27 821 478,08
12.32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	357 205 000	-36 000 000	-10	321 205 000	409 014 523,38
12.32.99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	152 500 000	-36 000 000	-24	116 500 000	154 217 199,53
12.33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	545 768 000	17 137 000	3	562 905 000	577 820 764,58
12.33.90. Rahapeliteitojen tuoto	449 163 000	17 137 000	4	466 300 000	466 304 041,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja mää- rärahalaji	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
12.39. Muut sekalaiset tulot	370 500 000	-24 750 000	-7	345 750 000	458 046 042,97
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	193 000 000	-24 750 000	-13	168 250 000	172 941 780,70
13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYINTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	2 484 964 000	-6 800 000	0	2 478 164 000	2 134 523 735,35
13.01. Korkotulot	95 964 000	200 000	0	96 164 000	86 861 628,16
13.01.07. Korot talletuksista		200 000		200 000	262 209,54
13.04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	98 000 000	-7 000 000	-7	91 000 000	91 000 000,00
13.04.01. Osuus Suomen Pankin voitosta	98 000 000	-7 000 000	-7	91 000 000	91 000 000,00
15. LAINAT	6 045 388 000	-1 099 881 000	-18	4 945 507 000	3 649 478 327,23
15.03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	5 586 147 000	-1 099 881 000	-20	4 486 266 000	3 083 951 344,80
15.03.01. Nettolainanotto ja velanhallinta	5 586 147 000	-1 099 881 000	-20	4 486 266 000	3 083 951 344,80
OSASTOT YHTEENSÄ	55 491 904 000	431 374 000	1	55 923 278 000	54 424 917 313,96
23. VALTONEUVOSTON KANSLIA	211 130 000	10 803 000	5	221 933 000	217 612 174,21
23.01. Hallinto	161 528 000	1 733 000	1	163 261 000	158 951 494,21
23.01.01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	123 240 000	888 000	1	124 128 000	124 128 000,00
23.01.02. Ministereiden, heidän valtiosiihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)	5 575 000	645 000	12	6 220 000	5 692 692,06
23.01.22. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (siirtomääräraha 3 v)	11 400 000	-100 000	-1	11 300 000	11 300 000,00
23.01.23. Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen (siirtomääräraha 3 v)		100 000		100 000	100 000,00
23.01.24. Suomen EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)		200 000		200 000	200 000,00
23.10. Omistajaohjaus	5 700 000	8 200 000	144	13 900 000	13 900 000,00
23.10.88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	5 700 000	8 200 000	144	13 900 000	13 900 000,00
23.90. Muut menot	10 800 000	870 000	8	11 670 000	11 658 680,00
23.90.21. Kunniamerkit (arviomääräraha)	700 000	120 000	17	820 000	808 680,00
23.90.61. Jäsenmaksut ja maksusuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuselle (siirtomääräraha 2 v)		750 000		750 000	750 000,00
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 079 337 000	9 586 000	1	1 088 923 000	1 077 289 614,15
24.01. Ulkoasiainhallinto	247 730 000	386 000	0	248 116 000	244 551 319,93
24.01.01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	220 484 000	276 000	0	220 760 000	220 760 000,00
24.01.74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	7 750 000	110 000	1	7 860 000	7 860 000,00
24.10. Kriisinhallinta	65 134 000	9 200 000	14	74 334 000	74 276 234,12
24.10.20. Suomalaisien kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (siirtomääräraha 2 v)	49 774 000	8 655 000	17	58 429 000	58 429 000,00
24.10.21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (kiinteä määräraha)	15 360 000	545 000	4	15 905 000	15 847 234,12
25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	916 747 000	-4 889 000	-1	911 858 000	914 901 133,41
25.01. Ministeriö ja hallinto	128 406 000	-6 469 000	-5	121 937 000	123 538 713,55
25.01.01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	20 446 000	-89 000	0	20 357 000	20 357 000,00
25.01.03. Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 188 000	100 000	1	7 288 000	7 288 000,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja mää- rähälaji	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
25.01.20. Erityismenot (arviomääräraha)	19 032 000	-6 500 000	-34	12 532 000	13 782 774,64
25.01.50. Avustukset (kiinteä määräraha)	8 305 000	20 000	0	8 325 000	8 323 099,00
25.10. Tuomioistuintimet ja oikeusapu	416 185 000	1 700 000	0	417 885 000	418 083 060,36
25.10.50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)	77 200 000	1 700 000	2	78 900 000	79 098 060,36
25.40. Rangaistusten täytäntöpano	215 684 000	-120 000	0	215 564 000	215 564 000,00
25.40.01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	210 984 000	-120 000	0	210 864 000	210 864 000,00
26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 520 235 000	95 703 000	6	1 615 938 000	1 564 836 227,78
26.01. Hallinto	132 054 000	60 370 000	46	192 424 000	175 056 406,16
26.01.01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 632 000	170 000	1	13 802 000	13 802 000,00
26.01.24. Eln osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v)	32 224 000	200 000	1	32 424 000	32 424 000,00
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonnäisäveromenot (arviomääräraha)	75 000 000	60 000 000	80	135 000 000	117 824 753,04
26.10. Poliisitoimi	745 735 000	1 992 000	0	747 727 000	736 368 087,23
26.10.02. Suojelupoliisin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	27 391 000	200 000	1	27 591 000	27 591 000,00
26.10.21. KEIO- hankkeen yhteiset toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000	1 792 000	45	5 792 000	5 792 000,00
26.20. Rajavartiolaitos	240 429 000	4 241 000	2	244 670 000	244 670 000,00
26.20.70. Ilma- ja vartiolusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)	9 400 000	4 241 000	45	13 641 000	13 641 000,00
26.40. Maahanmuutto	328 802 000	29 100 000	9	357 902 000	335 615 898,25
26.40.01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	60 658 000	-2 808 000	-5	57 850 000	57 850 000,00
26.40.21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)	225 344 000	2 808 000	1	228 152 000	210 296 423,24
26.40.22. Vapaaehtoinen paluu (siirtomääräraha 2 v)	5 800 000	3 000 000	52	8 800 000	8 800 000,00
26.40.63. Vastanotto toiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)	37 000 000	26 100 000	71	63 100 000	58 669 475,01
27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 829 719 000	18 906 000	1	2 848 625 000	2 767 156 688,37
27.10. Sotilaallinen maanpuolustus	2 396 133 000	13 440 000	1	2 409 573 000	2 409 573 000,00
27.10.01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 914 331 000	-10 742 000	-1	1 903 589 000	1 903 589 000,00
27.10.18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)	475 173 000	24 182 000	5	499 355 000	499 355 000,00
27.30. Sotilaallinen kriisinhallinta	51 903 000	5 466 000	11	57 369 000	57 353 259,07
27.30.20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)	51 893 000	5 466 000	11	57 359 000	57 359 000,00
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	17 025 673 000	27 593 000	0	17 053 266 000	17 029 112 762,53
28.01. Hallinto	136 165 000	375 000	0	136 540 000	152 232 436,34
28.01.01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	29 920 000	375 000	1	30 295 000	30 295 000,00
28.30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	60 140 000	440 000	1	60 580 000	60 580 000,00
28.30.03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	9 620 000	440 000	5	10 060 000	10 060 000,00
28.40. Valtion alue- ja paikallishallinto	82 081 000	260 000	0	82 341 000	82 341 000,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrähäläji	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
28.40.01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	53 300 000	260 000	0	53 560 000	53 560 000,00
28.50. Eläkkeet ja korvaukset	4 836 802 000	-200 000	0	4 836 602 000	4 830 491 172,40
28.50.50. Vahingonkorvaukset (arviomääräraha)	40 500 000	-200 000	0	40 300 000	36 816 031,89
28.70. Valtionhallinnon kehittäminen	150 730 000	8 428 000	6	159 158 000	159 158 000,00
28.70.02. Valtion talous-, henkilöistö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)	5 300 000	1 500 000	28	6 800 000	6 800 000,00
28.70.05. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)	31 300 000	22 000 000	70	53 300 000	53 300 000,00
28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (siirtomääräraha 3 v)	15 072 000	-15 072 000	-100	0	0
28.80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	252 576 000	16 540 000	7	269 116 000	268 995 046,97
28.80.30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)	224 576 000	9 090 000	4	233 666 000	233 616 481,91
28.80.31. Verohyötys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	15 000 000	9 000 000	60	24 000 000	23 945 287,00
28.80.33. Apajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	13 000 000	-1 550 000	-12	11 450 000	11 433 278,06
28.90. Kuntien tukeminen	8 626 479 000	9 200 000	0	8 635 679 000	8 633 780 539,00
28.90.30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)	8 597 754 000	9 200 000	0	8 606 954 000	8 605 673 665,00
28.92. EU ja kansainväliset järjestöt	1 930 050 000	8 200 000	0	1 938 250 000	1 938 563 874,21
28.92.95. Valtion takausuorituksat (arviomääräraha)	800 000	8 200 000	1025	9 000 000	8 673 065,31
28.99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot	35 450 000	-15 650 000	-44	19 800 000	15 525 093,28
28.99.97. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)	150 000	150 000	100	300 000	304 899,10
28.99.98. Kassajoihtusten riskienhallinta (arviomääräraha)	30 000 000	-15 800 000	-53	14 200 000	10 220 194,18
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 759 425 000	44 663 000	1	6 804 088 000	6 672 274 398,87
29.01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	242 752 000	1 578 000	1	244 330 000	245 351 564,05
29.01.01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 021 000	1 653 000	9	19 674 000	19 674 000,00
29.01.02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	46 077 000	-75 000	0	46 002 000	46 002 000,00
29.20. Ammatillinen koulutus	763 042 000	2 000 000	0	765 042 000	759 286 860,25
29.20.21. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	8 511 000	2 000 000	23	10 511 000	10 511 000,00
29.40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	3 323 287 000	24 250 000	1	3 347 537 000	3 329 387 493,27
29.40.02. Kansallisarkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	17 850 000	110 000	1	17 960 000	17 960 000,00
29.40.20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	91 981 000	19 000 000	21	110 981 000	110 981 000,00
29.40.50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	1 795 674 000	5 140 000	0	1 800 814 000	1 800 814 000,00
29.70. Opintotuki	781 458 000	75 000	0	781 533 000	714 907 299,33
29.70.01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	621 000	75 000	12	696 000	696 000,00
29.80. Taide ja kulttuuri	463 304 000	260 000	0	463 564 000	460 805 876,57
29.80.75. Toimittajien ja kiinteistövarallisuuden peruserannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)	4 899 000	260 000	5	5 159 000	5 159 000,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja mää- rähälaji	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
29.90. Liikuntatoimi	162 923 000	16 500 000	10	179 423 000	178 561 524,87
2990.50. Rahapeli-toiminnan voittovarat urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arvionääräraha)	154 097 000	13 000 000	8	167 097 000	166 235 524,87
2990.55. Valtionavustus liikuntapaikan rakentamiseen KymiRing Oy:lle (siirtomääräraha 2 v)		3 500 000		3 500 000	3 500 000,00
30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 584 043 000	88 681 000	3	2 672 724 000	2 635 763 382,97
30.01. Hallinto ja tutkimus	127 431 000	5 660 000	4	133 091 000	132 076 209,49
30.01.01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 124 000	3 060 000	13	26 184 000	26 184 000,00
30.01.05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	70 801 000	1 600 000	2	72 401 000	72 401 000,00
30.01.23. Hallinnolliset järjestelyt (siirtomääräraha 2 v)	420 000	1 000 000	238	1 420 000	1 420 000,00
30.10. Maaseudun kehittäminen	372 572 000	26 560 000	7	399 132 000	386 535 229,87
30.10.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (arvionääräraha)	109 440 000	26 560 000	24	136 000 000	126 821 126,12
30.20. Maa- ja elintarviketalous	1 834 993 000	43 341 000	2	1 878 334 000	1 870 413 021,27
30.20.02. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	39 941 000	321 000	1	40 262 000	40 262 000,00
30.20.41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arvionääräraha)	540 000 000	1 100 000	0	541 100 000	533 706 680,01
30.20.44. Luonnonhaittakorvaukset (siirtomääräraha 3 v)	551 888 000	21 000 000	4	572 888 000	572 888 000,00
30.20.46. EU:n osarahoittama ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	4 605 000	500 000	11	5 105 000	5 105 000,00
30.20.47. Kansallinen ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	4 419 000	2 420 000	55	6 839 000	6 839 000,00
30.20.61. Siirto Maatilatolouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000	18 000 000	60	48 000 000	48 000 000,00
30.40. Luonnonvaratalous	194 781 000	11 020 000	6	205 801 000	190 818 566,71
30.40.44. Tuki puuntuotannon kestävyyyden turvaamiseen (arvionääräraha)	56 230 000	11 020 000	20	67 250 000	52 813 105,51
30.70. Maanmittaus ja tietovarannot	48 752 000	2 100 000	4	50 852 000	50 406 355,63
30.70.01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	45 352 000	2 100 000	5	47 452 000	47 452 000,00
31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 227 864 000	43 107 000	1	3 270 971 000	3 191 959 733,77
31.01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	485 236 000	-11 000	0	485 225 000	435 240 155,66
31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	15 182 000	-11 000	0	15 171 000	15 171 000,00
31.10. Liikenneverkko	1 912 460 000	35 300 000	2	1 947 760 000	1 930 941 677,26
31.10.20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)	1 271 950 000	-150 000	0	1 271 800 000	1 271 800 000,00
31.10.41. Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000	150 000	15	1 150 000	1 150 000,00
31.10.77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	272 800 000	35 300 000	13	308 100 000	308 100 000,00
31.20. Liikenteen viranomaispalvelut	56 709 000	-825 000	-1	55 884 000	55 884 000,00
31.20.01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	47 609 000	-825 000	-2	46 784 000	46 784 000,00
31.40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	518 997 000	8 643 000	2	527 640 000	527 640 000,00
31.40.45. Yleisen edun kanavien uutis- ja ajankohtaistoiminnan tuki (siirtomääräraha 3 v)		1 000 000		1 000 000	1 000 000,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja mää- rähälaji	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
31.40.50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)	0	7 643 000	0	7 643 000	7 643 000,00
32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 050 448 000	50 497 000	2	3 100 945 000	2 948 176 140,65
32.01. Hallinto	372 007 000	2 265 000	1	374 272 000	370 482 876,98
32.01.01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	33 558 000	895 000	3	34 453 000	34 453 000,00
32.01.02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	172 660 000	-630 000	0	172 030 000	172 030 000,00
32.01.21. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 3 v)	2 326 000	2 000 000	86	4 326 000	4 326 000,00
32.20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	868 816 000	85 490 000	10	954 306 000	932 717 776,33
32.20.06. Innovaatiokehittämiskeskus Tekesin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	43 523 000	-1 370 000	-3	42 153 000	42 153 000,00
32.20.40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)	274 500 000	50 000 000	18	324 500 000	335 441 666,36
32.20.42. Innovaatiokeskittymien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	4 100 000	4 000 000	98	8 100 000	8 100 000,00
32.20.46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v)		30 860 000		30 860 000	30 860 000,00
32.20.47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha)	64 643 000	-10 000 000	-15	54 643 000	27 993 447,35
32.20.80. Lainat Suomen Vientiluotto Oyn jälleenrahoitustoimintaan (arviomääräraha)	82 462 000	12 000 000	15	94 462 000	92 882 703,16
32.20.83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)	139 900 000	4 300 000	3	144 200 000	141 827 409,25
32.20.89. Pääomasijoitus Tekes Pääomasijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	20 000 000	-4 300 000	-22	15 700 000	15 700 000,00
32.30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka	596 884 000	10 000 000	2	606 884 000	606 884 000,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	423 753 000	10 000 000	2	433 753 000	433 753 000,00
32.40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	76 401 000	1 350 000	2	77 751 000	66 202 498,36
32.40.03. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	6 055 000	1 350 000	22	7 405 000	2 445 895,50
32.50. Alueiden kehittäminen ja rakennepolitiikka	437 981 000	-13 913 000	-3	424 068 000	364 701 648,61
32.50.40. Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (siirtomääräraha 3 v)	11 000 000	5 987 000	54	16 987 000	16 987 000,00
32.50.41. Valtionavustus Finpron toimintaan (siirtomääräraha 3 v)	34 130 000	2 800 000	8	36 930 000	36 930 000,00
32.50.42. Yritysten kehittämisshankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	20 078 000	1 800 000	9	21 878 000	21 876 457,00
32.50.43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)	5 315 000	-2 000 000	-38	3 315 000	1 247 209,00
32.50.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesioyhteistyön ohjelmiin (arviomääräraha)	357 458 000	-20 000 000	-6	337 458 000	280 568 706,61
32.50.65. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	5 000 000	-2 500 000	-50	2 500 000	2 092 276,00
32.60. Energiasäätely	464 483 000	-34 695 000	-7	429 788 000	380 691 335,89
32.60.40. Energiatuki (arviomääräraha)	70 076 000	-2 700 000	-4	67 376 000	52 568 238,40
32.60.41. LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha)	28 465 000	-13 830 000	-49	14 635 000	14 634 920,00
32.60.42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha)	385 000	635 000	165	1 020 000	845 857,33
32.60.44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)	273 400 000	-18 800 000	-7	254 600 000	225 791 254,99

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja mää- rähälaji	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
33.	SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	14 599 352 000	-12 013 000	14 587 339 000	14 313 104 230,77
33.01.	Hallinto	91 975 000	1 930 000	93 905 000	91 792 908,51
33.01.01.	Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 970 000	230 000	31 200 000	31 200 000,00
33.01.02.	Työttömyysturvan muutoksenhaikutautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 536 000	511 000	3 047 000	3 047 000,00
33.01.03.	Sosiaaliturvan muutoksenhaikutautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 102 000	669 000	5 771 000	5 771 000,00
33.01.06.	Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankeiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	16 085 000	520 000	16 605 000	16 605 000,00
33.03.	Tutkimus- ja kehittämistoiminta	135 786 000	120 000	135 906 000	135 906 000,00
33.03.04.	Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	49 502 000	120 000	49 622 000	49 622 000,00
33.10.	Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut	4 089 285 000	-18 300 000	4 070 985 000	3 997 132 440,95
33.10.52.	Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet (arviomääräraha)	4 600 000	-1 300 000	3 300 000	2 242 365,14
33.10.60.	Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v)	348 747 000	-17 000 000	331 747 000	331 747 000,00
33.20.	Työttömyysturva	2 820 200 000	-31 600 000	2 788 600 000	2 667 344 632,22
33.20.50.	Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha)	1 086 000 000	-35 000 000	1 051 000 000	983 911 277,23
33.20.52.	Valtionosuus työmarkkinatuesta (arviomääräraha)	1 507 360 000	3 400 000	1 510 760 000	1 495 980 710,35
33.30.	Sairausvakuutus	1 951 000 000	-7 500 000	1 943 500 000	1 942 157 160,77
33.30.60.	Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	1 951 000 000	-7 500 000	1 943 500 000	1 942 157 160,77
33.40.	Eläkkeet	4 511 540 000	1 200 000	4 512 740 000	4 468 287 539,70
33.40.51.	Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	663 100 000	500 000	663 600 000	662 200 000,00
33.40.52.	Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	149 000 000	30 700 000	179 700 000	192 849 154,00
33.40.60.	Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)	3 612 140 000	-30 000 000	3 582 140 000	3 531 883 431,04
33.50.	Veteraanien tukeminen	227 036 000	4 637 000	231 673 000	220 880 611,78
33.50.51.	Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	104 500 000	-7 000 000	97 500 000	88 179 338,31
33.50.56.	Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	37 688 000	11 637 000	49 325 000	49 325 000,00
33.60.	Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	182 560 000	30 000 000	212 560 000	210 260 107,30
33.60.38.	Valtionavustus valinnanvapauden pilotointihankkeiden kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)		30 000 000	30 000 000	30 000 000,00
33.70.	Terveysten ja toimintakyvyn edistäminen	34 478 000	0	34 478 000	34 478 000,00
33.70.20.	Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	27 990 000	-1 000 000	26 990 000	26 990 000,00
33.70.51.	Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	1 900 000	1 000 000	2 900 000	2 900 000,00
33.80.	Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitus toiminta	178 290 000	2 000 000	180 290 000	164 671 950,71

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrähälaji	Talousarvio 2017 (TA)	Lisätalousarviot 2017 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2017 yhteensä (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017
33.80.50. Valtion korvaus maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin (siirtomääräraha 2 v)	16 140 000	2 000 000	12	18 140 000	18 140 000,00
33.90. Avustukset terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen	317 600 000	5 500 000	2	323 100 000	323 100 000,00
33.90.50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)	317 600 000	5 500 000	2	323 100 000	323 100 000,00
35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	186 704 000	8 737 000	5	195 441 000	195 517 543,48
35.01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	62 048 000	-13 000	0	62 035 000	62 111 543,48
35.01.01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	27 485 000	-13 000	0	27 472 000	27 472 000,00
35.10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	94 625 000	5 000 000	5	99 625 000	99 625 000,00
35.10.20. Ympäristövahinkojen torjunta (siirtomääräraha 3 v)	5 900 000	5 000 000	85	10 900 000	10 900 000,00
35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	30 031 000	3 750 000	12	33 781 000	33 781 000,00
35.20.02. Rakennetun ympäristön ja rakentamisen digitalisaatio (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000	3 750 000	94	7 750 000	7 750 000,00
36. VALTIONVELAN KOROT	1 307 510 000	50 000 000	4	1 357 510 000	1 331 262 747,99
36.01. Valtionvelan korko	1 296 000 000	50 000 000	4	1 346 000 000	1 324 939 712,32
36.01.90. Valtionvelan korko (arviomääräraha)	1 296 000 000	50 000 000	4	1 346 000 000	1 324 939 712,32
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ	55 491 904 000	431 374 000	1	55 923 278 000	55 041 951 942,00

LIITE 3: Talousarvion arviomäärärahojen ylitykset

Pääluokan ja momentin numero ja nimi		Talousarvio (TA+LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
21. EDUSKUNTA		3 380 000	289 195,81	9
21.10.51.	Avustajatuki eduskuntaryhmille	2 790 000	230 729,81	8
21.40.29.	Arvonlisäveromenot	590 000	58 466,00	10
25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		143 590 000	4 013 805,76	3
25.01.20.	Erityismenot	12 532 000	1 250 774,64	10
25.01.29.	Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	43 705 000	1 321 611,26	3
25.10.50.	Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset	78 900 000	198 060,36	0
25.50.20.	Vaalimenot	8 453 000	1 243 359,50	15
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		4 893 409 000	18 213 365,89	0
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	106 000 000	15 692 436,34	15
28.20.02.	Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot	1 000	1 061 213,05	106 121
28.50.15.	Eläkkeet	4 577 377 000	71 579,99	0
28.50.63.	Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemeno	198 471 000	543 906,50	0
28.60.60.	Siirto Koulutusrahastolle	230 000	1 180,00	1
28.92.87.	Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta	11 030 000	838 150,91	8
28.99.97.	Valtion saatavien turvaaminen	300 000	4 899,10	2
29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA		28 540 000	1 147 635,53	4
29.01.29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	28 540 000	1 147 635,53	4
30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		4 353 000	21 357,01	0
30.01.66.	Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	4 353 000	21 357,01	0
32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA		324 500 000	10 941 666,36	3
32.20.40.	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	324 500 000	10 941 666,36	3
33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA		1 530 240 000	23 933 867,95	2
33.10.54.	Asumistuki	1 256 400 000	10 000 000,00	1
33.40.52.	Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista	179 700 000	13 149 154,00	7
33.60.33.	Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin	94 140 000	784 713,95	1
35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA		6 405 000	76 543,48	1
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	6 405 000	76 543,48	1
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ		6 934 417 000	58 637 437,79	1

LIITE 4: Peruutetut siirretyt määrärahat varainhoitovuonna

Pääluokan ja momentin numero ja nimi. Momentit eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu	
		Momentti	Yhteensä
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI			3 832 554,29
Vuosi 2015			3 111 741,03
22.02.75.	Perusparannukset	3 111 741,03	
Vuosi 2016			720 813,26
22.02.01.	Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot	720 813,26	
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA			173 442,75
Vuosi 2016			173 442,75
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot	173 442,75	
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA			5 780 010,55
Vuosi 2015			1 806 936,71
24.30.66.	Varsinainen kehitysyhteistyö	1 631 502,47	
24.30.88.	Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen	90,00	
24.90.67.	Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot	81 986,72	
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	93 357,52	
Vuosi 2016			3 973 073,84
24.01.21.	Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	139 159,68	
24.01.74.	Talonrakennukset	300 000,00	
24.30.66.	Varsinainen kehitysyhteistyö	3 533 914,16	
26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA			10 654 025,90
Vuosi 2015			8 544 322,39
26.01.22.	EU:n osuus yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan	4 303 012,87	
26.20.70.	Ilma- ja vartioalusten hankinta	4 241 309,52	
Vuosi 2016			2 109 703,51
26.10.21.	KEJO-hankkeen yhteiset toimintamenot	1 792 000,00	
26.20.70.	Ilma- ja vartioalusten hankinta	500,00	
26.40.01.	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	317 203,51	
27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA			7 436 000,00
Vuosi 2015			304 000,00
27.10.18.	Puolustusmateriaalihankinnat	304 000,00	
Vuosi 2016			7 132 000,00
27.10.01.	Puolustusvoimien toimintamenot	7 132 000,00	
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA			74 089 745,85
Vuosi 2015			35 985 358,81
28.01.13.	Julkisen hallinnon yhteisten tietojärjestelmien ja -palvelujen käyttöönottojen tuki	80 524,99	
28.20.07.	Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot	2 000 000,00	
28.40.03.	Alue- ja paikallishallinnon tukitoimet	127 688,88	
28.70.01.	Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen	348 176,20	
28.70.04.	Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen tietojärjestelmien tietoturvallisuus ja varautuminen	50 000,00	
28.70.20.	Tuottavuuden edistäminen	9 655 000,00	
28.90.20.	Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet	220 610,99	
28.90.22.	Kunta- ja palvelurakennemuutosten toteuttaminen	95 321,20	
28.92.60.	Siirto rahoitusvakausrahastoon	18 493 036,55	
28.99.96.	Ennakoimattomat menot	4 915 000,00	
Vuosi 2016			38 104 387,04
28.01.21.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	117 000,00	
28.20.09.	Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toimintamenot	3 000 000,00	
28.20.10.	Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen investointimenot	1 539 337,30	
28.20.11.	Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toiminnan turvaaminen	510 492,53	
28.60.10.	Työturvallisuuden edistäminen	304 204,14	
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen	104 823,68	
28.99.98.	Kassasijoitusten riskienhallinta	32 528 529,39	

Pääluokan ja momentin numero ja nimi. Momentit eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu	
		Momentti	Yhteensä
29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA			19 332 902,14
Vuosi 2015			303 551,80
29.40.20.	Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	109,78	
29.40.22.	Tutkimusinfrastruktuurihankkeiden rahoitus	286 142,64	
29.80.50.	Eräät avustukset	17 299,38	
Vuosi 2016			19 029 350,34
29.01.01.	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot	193,55	
29.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö	4 590,62	
29.30.20.	Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot	298 823,14	
29.30.21.	Aikuiskoulutuksen kehittäminen	342 055,67	
29.40.04.	Varastokirjaston toimintamenot	0,41	
29.40.55.	Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan	15 176 593,93	
29.80.01.	Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot	10 000,00	
29.80.05.	Näkövammaisten kirjaston toimintamenot	9 971,01	
29.80.59.	Eräät avustukset Kansallisgallerialle	3 162 652,00	
29.91.51.	Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö	24 470,01	
30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA			36 840 275,28
Vuosi 2015			10 541 111,51
30.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö	140 407,39	
30.20.42.	Eräät korvaukset	164 037,69	
30.20.46.	EU:n osarahoittama ruokaketjun kehittäminen	1 000 473,75	
30.20.47.	Kansallinen ruokaketjun kehittäminen	135 837,86	
30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot	1 077,20	
30.40.31.	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen	62 799,92	
30.40.48.	Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	100 000,00	
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen	8 886 354,41	
30.40.77.	Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet	4 693,96	
30.40.83.	Lainat puuntuotannon kestävyys turvaamiseen	45 429,33	
Vuosi 2016			26 299 163,77
30.01.01.	Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot	0,22	
30.10.44.	Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen	26 000 000,00	
30.10.54.	Hevostalouden edistäminen totopoleista valtion osuutena kertyvillä varoilla	103 536,00	
30.20.02.	Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot	71 658,60	
30.20.47.	Kansallinen ruokaketjun kehittäminen	80 000,00	
30.20.62.	Eräät valtionavut	12 146,63	
30.40.42.	Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	8 856,69	
30.40.51.	Kalatalouden edistäminen	22 965,63	
31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA			22 811 575,75
Vuosi 2015			22 695 605,89
31.10.41.	Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon	1 354 106,00	
31.10.70.	Jäänmurtajan hankinta	6 314 066,92	
31.10.77.	Väyläverkon kehittäminen	2 401,41	
31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen	1 452 000,05	
31.40.20.	Uusien teknologioiden ja liiketoimintamallien edistäminen	173 621,39	
31.40.44.	Median innovaatiotuki	256 955,12	
31.40.50.	Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen	13 142 455,00	
Vuosi 2016			115 969,86
31.01.21.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	115 969,86	
32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA			12 767 813,36
Vuosi 2015			12 510 085,50
32.20.41.	Valtionavustus yritysten kansainvälistymisen ja kasvun edistämiseen	375 755,00	
32.20.42.	Innovaatiokeskittymien kehittäminen	5 059 283,50	
32.20.46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki	7 074 975,00	
32.30.44.	Alueellinen kuljetustuki	72,00	

Pääloukan ja momentin numero ja nimi. Momentit eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu	
		Momentti	Yhteensä
Vuosi 2016			257 727,86
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	0,26	
32.70.03.	Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen	257 727,60	
33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA			7 122 841,00
Vuosi 2015			1 630 141,38
33.03.63.	Eräät erityishankkeet	138 064,64	
33.60.30.	Valtion korvaus terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin	214 293,67	
33.60.31.	Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin	1 041 649,65	
33.60.64.	Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannuksiin	6 215,37	
33.70.50.	Terveyden edistäminen	229 918,05	
Vuosi 2016			5 492 699,62
33.02.03.	Säteilyturvakeskuksen toimintamenot	1 572 496,63	
33.02.07.	Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	130,29	
33.50.52.	Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin	3 376 637,99	
33.60.31.	Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistuksen tuki ja eräät muut menot	543 434,71	
35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA			2 321 285,80
Vuosi 2015			2 311 783,80
35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon	3 429,96	
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot	198,89	
35.10.22.	Eräät ympäristömenot	47 944,29	
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen	66 720,71	
35.10.63.	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot	123 921,72	
35.10.64.	EU:n ympäristörahan osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin	1 067 158,88	
35.10.65.	Öljyjättemaksulla rahoitettava öljyjätehuolto	1 000 000,00	
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon	2 409,35	
Vuosi 2016			9 502,00
35.01.01.	Ympäristöministeriön toimintamenot	9 502,00	
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ			203 162 472,67
Vuosi 2015			99 744 638,82
Vuosi 2016			103 417 833,85

LIITE 5: Valtion rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot milj. €	2017	2016	Muutos 2017-2016
Korot euromääräisistä saamisista	74	76	-2
Korot valuuttamääräisistä saamisista	37	44	-7
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	-166	46	-212
Osingot	1 575	1 033	541
Liikelaistosten voiton tuloutukset	211	237	-26
Muut rahoitustuotot	34	38	-4
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	1 765	1 473	292
Rahoituskulut milj. €	2017	2016	Muutos 2017-2016
Korot euromääräisistä veloista	1 350	1 558	-208
Korot valuuttamääräisistä veloista	36	44	-8
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	-229	-3	-226
SWAP-maksut veloista	0	0	0
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	79	63	15
Muut rahoituskulut	6	7	-1
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	1 242	1 670	-428
NETTO	523	-196	720

LIITE 6: Valtion talousarviotaloudesta annetut lainat

Valtion talousarviotalouden lainananto hallinnonaloittain

Milj. €	Laina- pääoma 31.12.2017	Lisäys 2017	Vähennys 2017	Laina- pääoma 31.12.2016	Pääoma- muutos 2017-2016
Valtioneuvosto	5	-	0	6	0
Ulkoasiainministeriön hallinnonala	127	81	2	48	79
Valtiovarainministeriön hallinnonala ¹⁾	2 159	362	68	1 866	294
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	0	-	-	0	-
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala ²⁾	36	2	4	39	-2
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 433	148	907	4 193	-760
YHTEENSÄ	5 760	592	982	6 150	-390

Valtion talousarviotalouden lainananto lainansaajasektoreittain

Milj. €	Laina- pääoma 31.12.2017	Lisäys 2017	Vähennys 2017	Laina- pääoma 31.12.2016	Pääoma- muutos 2017-2016
Yritykset ja asuntoyhteisöt	933	150	154	937	-4
Yritykset	924	147	153	930	-6
-Julkiset yritykset	614	66	109	658	-44
-Yksityiset yritykset	310	81	44	272	37
Asuntoyhteisöt	9	3	0	7	2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2 653	0	823	3 475	-822
Muut rahoituslaitokset	2 651	-	822	3 473	-822
Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset	2	0	0	2	0
Julkisyhteisöt	1 005	360	0	646	360
Muut valtionhallinnon yksiköt	1 005	360	-	646	360
Paikallishallinto	0	0	0	0	0
Kotitaloudet	35	1	3	37	-2
Työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet	35	1	3	37	-2
-Maatilatalouden harjoittajien kotitaloudet	35	1	3	37	-2
Palkansaajakotitaloudet	0	-	0	0	0
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	-	0	0	0
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	-	0	0	0
Ulkomaat	1 134	81	2	1 055	79
Euroopan Unioni ¹⁾	1 006	-	-	1 006	0
Muut maat ja kansainväliset järjestöt ²⁾	128	81	2	49	79
YHTEENSÄ	5 760	592	982	6 150	-390

1) Kreikan valtiolle vuosina 2010 - 2011 myönnettyt lainat. Kreikan valtiolle myönnetty laina on luonteeltaan valtioiden välinen lainasopimus. Lainan lyhennykset ajoittuvat vuosille 2020 - 2041 ja korko on 3 kk:n Euribor + 50 korkopistettä. Lainan korkoa on alennettu ja maksuaikaa pidennetty kolmeen otteeseen vuosina 2011 - 2012. Lainan ehtona on ollut Kreikan valtion sitoutuminen talouspoliittisiin uudistuksiin, jonka toteutumista valvoo Euroopan komissio yhteistyössä Euroopan keskuspankin kanssa.

Talousarvioasetuksen 66 c §:n mukaan tilinpäätökseen merkitään saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon. Laina on tarkoitus pitää eräpäivään asti eikä sitä myydä jälkimarkkinoilla. Kaikki lainan nimellisarvoon vaikuttavat päätökset ja toimet edellyttävät yksimielistä päätöksentekoa. Suomi ei ole antamassa lainoja anteeksi kokonaan tai osittain. Tämän kieltää myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 125 artikla, jonka mukaan jäsenmaat eivät voi ottaa vastatakseen toistensa velkoja. Tämän mukaisesti ei ole mahdollista kirjata tappioita lainan nimellisarvoa leikkaamalla. Lainan arvostaminen nimellisarvoon tilinpäätöksessä on siten edellä mainituista syistä perusteltua.

2) Sisältää dollarimääräisen joukkovelkakirjasäästämisen Venäjän valtiolta, jonka lainapääoma 31.12.2017 on 1,17 milj. euroa. Tämän saamisen tasearvosta on pitkäaikaisissa saamisissa 1,03 milj. euroa ja lyhytaikaisissa saamisissa 0,14 milj. euroa. Kyse ei ole talousarviotaloudesta annetuista lainoista vaan Valtion viljavaraston saatavista, jotka on muunnettu joukkovelkakirjasäästämiseksi. Pääoman muutos johtuu osittain valuuttakurssin muutoksesta. Lainapääoma 31.12.2016 oli 1,48 milj. euroa.

LIITE 7: Valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Valtion talousarvioletalouden käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2017					31.12.2016	
	Markkina-arvo milj. €	Kirjanpito-arvo milj. €	Omistus- osuus, % ¹⁾	Myynti- oikeuksien alaraja, %	Saadut osingot vuonna 2017 milj. €	Markkina- arvo milj. €	Kirjanpito- arvo milj. €
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	15 211,2	5 651,1			670,2	11 547,8	5 651,1
Valtioneuvosto	15 210,5	5 651,0			670,2	11 547,0	5 651,0
Finnair Oyj	916,8	505,0	55,8	50,1	7,2	288,2	505,0
Fortum Oyj	7 440,4	3 219,1	50,8	50,1	496,0	6 570,1	3 219,1
Neste Oil Oyj	6 853,2	1 926,9	50,1	33,4	167,0	4 688,7	1 926,9
Muut osakkeet ja osuudet ²⁾	0,8	0,2			0,0	0,7	0,2
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet		9 353,3			813,5		9 476,7
Valtioneuvosto		5 586,1			736,5		5 484,7
Altia Oyj		60,5	100,0	0,0	70,5		60,5
Arctia Oy		78,6	100,0	50,1	4,6		78,6
Boreal Kasvinjalostus Oy		1,8	60,8	50,1	0,2		1,8
Finavia Oyj ³⁾		487,7	100,0	100,0			-
Finnpilot Pilotage Oy		12,0	100,0	100,0	4,0		12,0
FRV Evo Oy		-					0,5
Gasonia Oy		239,0	99,0	0,0	36,4		239,0
Gasum Oy		266,5	26,5	50,1	13,3		266,5
Governia Oy		116,2	100,0	100,0	23,2		128,0
Kemijoki Oy		20,6	50,1	50,1	0,4		20,6
Leijona Catering Oy		8,6	100,0	100,0	5,0		8,6
Meritaito Oy		15,7	100,0	100,0			15,7
Motiva Oy		1,1	100,0	100,0			1,1
Nordic Morning Oyj		5,0	100,0	0,0	2,0		5,0
Patria Oyj		71,6	50,1	50,1	15,6		71,6
Posti Group Oyj		67,3	100,0	50,1	60,0		67,3
Raskone Oy		0,9	85,0	0,0			0,9
Solidium Oy		3 476,1	100,0	100,0	400,0		3 661,1
Suomen Erillisverkot Oy		230,4	100,0	100,0			230,4
Suomen Ilmailuopisto Oy		8,3	49,5	0,0			8,3
Suomen Lauttaliikenne Oy		3,4	100,0	100,0	6,0		3,4
Suomen Rahapaja Oy		2,7	100,0	50,1			2,7
Suomen Siemensperunakeskus Oy		0,2	22,0	0,0			0,2
Suomen Viljava Oy		2,9	100,0	100,0	3,3		2,9
Tapio Oy		8,0	100,0	100,0			8,0
Valtion kehitysyhtiö Vake Oy		4,8	100,0	100,0			194,8
Vapo Oy		25,3	50,1	33,4	2,0		25,3
Veikkaus Oy		0,9	100,0	100,0			-
VR-yhtymä Oy		370,0	100,0	100,0	90,0		370,0
Ulkoasiainministeriön hallinnonala		168,2					156,6
Inter-American Investment Corporation		9,2					9,2
Pariisin instituutin säätiö, 60 Rue Des Ecoles		1,4					-
Rooman Instituutin asunto, Via Falda 18		0,2					-
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)		157,4	93,8				147,4
Valtiovarainministeriön hallinnonala		1 850,2			46,0		1 748,2
Aasian infrastruktuuri-investointipankki		23,3					11,4
Aina Group Oyj		0,2			0,0		0,2
Arsenal Oy		14,4	100,0				14,4

	31.12.2017					31.12.2016	
	Markkina- arvo milj. €	Kirjanpito- arvo milj. €	Omistus- osuus, % ¹⁾	Myynti- oikeuksien alaraja, %	Saadut osingot vuonna 2017 milj. €	Markkina- arvo milj. €	Kirjanpito- arvo milj. €
Euroopan investointipankki		127,8					127,8
Euroopan vakausmekanismi EVM		1 437,9					1 437,9
Finda Oy		0,4			0,4		0,4
Fingrid Oyj		126,1	28,2		35,2		126,1
Hansel Oy		7,6	100,0	66,7			7,6
HAUS kehittämiskeskus Oy		3,7	100,0				3,7
Hetli Oy		0,2	100,0				-
Kansainvälinen investointitakauslaitos MIGA		0,6					0,6
Kansainvälinen jälleenrakennus- ja kehityspankki		16,5					16,5
Lohjan Puhelin Oy		0,1			0,0		0,1
Lounea		0,1			0,0		0,1
Mikkelin Puhelin Oyj		0,1			0,0		0,1
Osuuskunta KPY		0,2			0,1		0,2
Partnera		0,2			0,2		0,2
PHP Holding Oy		0,2			0,1		0,2
Pohjoismaiden Investointipankki NIB ⁴⁾		0,5			10,0		0,5
SoteDigi Oy		90,0	100,0				-
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala		1,0					1,4
CSC - Tieteen tietotekniikan keskus		0,2	70,0				0,2
FRV Evo Oy		-					0,4
Hevosopisto Oy		0,7	25,0				0,7
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		0,5					0,5
Clic Innovation Oy		0,2					0,2
Jokioisten vedenhankinta Oy		0,2					0,2
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		51,1			0,0		495,7
Cinia Group Oy		33,2	77,5				-
C-Lion1 Oy		10,0					-
Finavia Oyj ³⁾		-			0,0		487,7
RYM Oy		-					0,1
Yleisradio Oy		7,9	100,0				7,9
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		1 625,6					1 518,9
Baltic Connector Oy		30,0					16,0
Finnvera Oyj		240,5	100,0				240,5
Suomen Teollisuussijoitus Oy		654,8	100,0				654,8
Tekes Pääomasijoitusyhtiö Oy		59,1	100,0				44,1
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy		171,9					171,9
Terrafame Oy		469,1					391,6
Vimana Oy		0,3					-
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala		17,8			30,0		17,8
Alko Oy		16,8	100,0		30,0		16,8
STUK International Oy		1,0	100,0				1,0
Ympäristöministeriön hallinnonala		52,0					52,0
A-Kruunu Oy		31,0					31,0
Kuntarahoitus Oyj		20,0	16,0				20,0
NEFCO Carbon Fund		1,0					1,0
Muut osakkeet ja osuudet²⁾		0,9			1,0		1,0
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet		26,8					29,0
Käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet yhteensä		15 031,3			1 483,7		15 156,8

¹⁾ Omistussuus (valtion suora omistus) kyseisestä yhtiöstä, mikäli omistussuus ylittää 10 %.

²⁾ Yhteisumma niistä valtion omistamista osuuksista yhtiöissä tai yhteisöissä, joiden kirjanpitoarvo on vähemmän kuin 100 000 euroa.

³⁾ Ohjaus siirtyi liikenne- ja viestintäministeriöstä valtioneuvoston kansliaan.

⁴⁾ Raportoitu vuoden 2016 tilinpäätöksen liitteellä virheellisesti nimellä Euroopan rahoitusvakuusväline ERVV.

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Milj. €	Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	Muutos 2017-2016
Valtioneuvosto	31,0	31,8	-0,8
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	31,0	31,8	-0,8
Governia Oy	26,5	26,5	0,0
Raskone Oy	4,5	5,3	-0,8
Valtiovarainministeriön hallinnonala	2 201,2	2 202,2	-1,0
Senaatti-kiinteistöt	2 201,2	2 202,2	-1,0
Peruspääoma	672,8	672,8	0,0
Muu oman pääoman ehdoin sijoitettu pääoma	1 528,4	1 529,5	-1,0
Opetus ja kulttuuriministeriön hallinnonala	1 833,3	1 678,0	155,2
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	1 833,3	1 678,0	155,2
Aalto-korkeakoulusäätiön peruspääoma	516,5	492,2	24,3
TTY-Säätiön peruspääoma	104,9	97,6	7,4
Kansalliskallian peruspääoma	19,7	14,5	19,7
Tampereen korkeakoulusäätiön peruspääoma	0,1		
Yrkeshögskolan Arcadan pääoma	1,1	1,1	0,0
Centria-ammattikorkeakoulun pääoma	1,4	1,4	0,0
Diakonia-ammattikorkeakoulun pääoma	1,4	1,4	0,0
Haaga-Helia ammattikorkeakoulun pääoma	3,0	3,0	0,0
Humanistisen ammattikorkeakoulun pääoma	1,0	1,0	0,0
Hämeen ammattikorkeakoulun pääoma	2,4	2,4	0,0
Jyväskylän ammattikorkeakoulun pääoma	2,5	2,5	0,0
Kajaanin ammattikorkeakoulun pääoma	1,1	1,1	0,0
Karelia-ammattikorkeakoulun pääoma	1,7	1,7	0,0
Kymenlaakson ammattikorkeakoulun pääoma	1,6	1,6	0,0
Lahden ammattikorkeakoulun pääoma	1,9	1,9	0,0
Lapin ammattikorkeakoulun pääoma	2,3	2,3	0,0
Laurea-ammattikorkeakoulun pääoma	2,4	2,4	0,0
Metropolia Ammattikorkeakoulun pääoma	4,5	4,5	0,0
Mikkelin ammattikorkeakoulun pääoma	1,7	1,7	0,0
Oulun ammattikorkeakoulun pääoma	2,9	2,9	0,0
Saimaan ammattikorkeakoulun pääoma	1,3	1,3	0,0
Satakunnan ammattikorkeakoulun pääoma	2,0	2,0	0,0
Savonia-ammattikorkeakoulun pääoma	2,4	2,4	0,0
Seinäjoen ammattikorkeakoulun pääoma	1,9	1,9	0,0
Tampereen ammattikorkeakoulun pääoma	3,1	3,1	0,0
Turun ammattikorkeakoulun pääoma	3,5	3,5	0,0
Vaasan ammattikorkeakoulun pääoma	1,3	1,3	0,0
Yrkeshögskolan Novian pääoma	1,6	1,6	0,0
Helsingin yliopiston muu oma pääoma	322,3	282,7	39,6
Oulun yliopiston muu oma pääoma	118,8	107,6	11,2
Jyväskylän yliopiston muu oma pääoma	87,3	84,0	3,3
Turun yliopiston muu oma pääoma	120,4	112,9	7,5
Tampereen yliopiston muu oma pääoma	75,5	71,4	4,1
Åbo Akademin muu oma pääoma	87,5	72,7	14,8
Itä-Suomen yliopiston muu oma pääoma	113,5	106,1	7,4
Lappeenrannan teknillisen yliopiston muu oma pääoma	54,3	48,1	6,2
Svenska handelshögskolanin muu oma pääoma	64,8	51,0	13,8
Vaasan yliopiston muu oma pääoma	27,8	23,9	3,9
Lapin yliopiston muu oma pääoma	24,0	22,9	1,0
Taideyliopiston muu oma pääoma	45,9	40,3	5,5
Maa ja metsätalousministeriön hallinnonala	3 817,6	3 803,3	14,3
Metsähallitus	3 817,6	3 803,3	14,3
Peruspääoma	2 596,6	2 601,5	-5,0
Muu oma pääoma	1 221,0	1 201,8	19,2
Työ ja elinkeinoministeriön hallinnonala	131,0	201,3	-70,3
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	131,0	201,3	-70,3
Finnvera Oyj	20,0	79,2	-59,2
Pääomalaivat	111,0	122,1	-11,1
YHTEENSÄ	8 014,1	7 916,7	97,4

LIITE 8: Valtion talousarvionalouden velan muutokset

Milj. €	31.12.2017	31.12.2016	Muutos 2017-2016
Otetut euromääräiset lainat	91 345	85 724	5 620
Muu pitkäaikainen velka	412	406	7
Otetut valuuttamääräiset lainat	823	1 244	-421
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	8 393	14 164	-5 771
Lyhytaikaiset lainat	6 959	3 484	3 474
YHTEENSÄ	107 932	105 022	2 910

LIITE 9: Valtion talousarvionalouden velan maturiteettijakauma ja duraatio

Maturiteettijakauma (velan jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan)

Velkojen juoksuaika	2017			2016		
	Kirjanpitoarvo milj.€	%	Käypä arvo milj.€	Kirjanpitoarvo milj.€	%	Käypä arvo milj.€
0 - 1 vuotta	15 352	14	16 291	17 648	17	18 910
1 - 2 vuotta	9 551	9	9 935	8 435	8	8 620
2 - 3 vuotta	15 456	14	16 065	8 684	8	9 379
3 - 4 vuotta	6 392	6	7 127	14 666	14	15 624
4 - 5 vuotta	10 152	9	10 643	6 424	6	7 427
Yli 5 vuotta	51 029	47	55 886	49 164	47	55 746
VELAT YHTEENSÄ	107 932	100	115 948	105 022	100	115 706

Velan duraatio (velan markkina-arvolla painotettu kassavirtojen keskimääräinen maksuhetki)

Vuosi	Duraatio
31.12.2014	4,25
31.12.2016	4,52
31.12.2017	4,73

LIITE 10: Rahoituserät valtion taseessa

31.12.2017 milj. €	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
VASTAAVIEN RAHOITUSERÄT							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat		0		0	5		5
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	73	12	26	2	3	1 880	1 995
Euromääräiset lainasaamiset	329	1 779	1 439	303	1 057	846	5 754
Muut euromääräiset sijoitukset				350			350
Muut valuuttamääräiset sijoitukset							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				2 833			2 833
YHTEENSÄ	403	1 791	1 465	3 488	1 065	2 726	10 938
VASTATTAVIEN RAHOITUSERÄT							
Otetut euromääräiset lainat		6 923			33 690	50 732	91 345
Otetut valuuttamääräiset lainat		261	11		499	51	823
Muut pitkäaikaiset velat				0	178	235	413
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	3 171			5 222			8 393
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat				6 959			6 959
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat				550			550
YHTEENSÄ	3 171	7 185	11	12 731	34 367	51 019	108 483

LIITE 11: Valtion talousarvion talouden kassanpilotarve ja likvidit varat

Katettavat erät, milj. €	31.12.2017	31.12.2016	Muutos 2017-2016
Talousarvion kumulatiivinen ylijäämä	-9 970	-9 353	-617
Siirretyt määrärahat	4 544	3 883	661
Rahastojen yhdistilit	2 985	2 317	668
Muut rahastot	9	9	0
Talletetut vieraat varat	550	433	117
Saadut ennakot	621	654	-33
Ostovelat	752	715	37
Edelleen tilittävät erät	1 247	773	474
Muut siirtovelat	1 189	1 108	81
Muut lyhytaikaiset velat	2 402	3 860	-1 459
BRUTTOKASSANPITOTARVE	4 328	4 399	-71
Myyntisaamiset	121	172	-51
Muut siirtosaamiset	149	130	20
Tullisaatavat	14	12	1
Muut lyhytaikaiset saamiset	360	290	70
Ennakkomaksut	502	394	108
VÄHENNYSERÄT YHTEENSÄ	1 145	998	148
NETTOKASSANPITOTARVE	3 183	3 402	-219
Rahoitusomaisuusarvopaperit ja muut lyhytaikaiset sijoitukset	350	1 250	-900
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	2 833	2 152	681
LIKVIDIT VARAT YHTEENSÄ	3 183	3 402	-219
LIKVIDIT VARAT MIINUS NETTOKASSANPITOTARVE	0	0	0

LIITE 12: Valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Valtiontakaukset

	Voimassa 31.12.2017	Voimassa 31.12.2016	Voimassa Muutos 2017-2016	Käytettävissä enimmäis- määrä 31.12.2017
	Milj.€			
Yritykset	166	113	53	355
Finavia Oyj ²⁾	98	113	-15	98
<i>Laki Ilmailulaitoksen muuttamisesta osakeyhtiöksi (877/2009), 5.2 §³⁾</i>				
Hansel Oy	-	-	-	150
<i>Vuoden 2013 ensimmäinen lisätalousarvio (473/2013), VNp 21.11.2013</i>				
Terrafame Oy	68	-	68	107
<i>Vuoden 2017 talousarvio (1314/2016), VNp 9.2.2017⁴⁾</i>				
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	8 746	7 287	1 460	21 587
Finnvera Oyj ⁵⁾	8 709	7 246	1 463	21 550
<i>- Laki valtion erityisrahastoyhtiöstä (443/1998), VNp 20.4.2017⁶⁾</i>	6 476	4 850	1 627	15 000
<i>- Laki valtion erityisrahastoyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta (445/1998) luottojen ja takauksen pääoma⁷⁾</i>	2 129	2 232	-103	4 200
<i>- Laki valtion alustakauksista (573/1972), laki valtioneuvoston alustakauksista (444/1998), alustakausluottojen ja suojautumisjärjestelyjen määrä^{7,8)}</i>	99	112	-13	1 350
<i>- Laki ympäristönsuojelu- ja energiainvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista (609/1973), takausluottojen pääoma^{7,8 ja 10)}</i>	5	52	-47	1 000
Suomen Vientiluotto Oy	37	41	-3	37
<i>Vuoden 2003 lisätalousarvio mom. 28.82., VNp 18.6.2003</i>				
Julkisyhteisöt	-	-	-	770
Työttömyysvakuutusrahasto	-	-	-	770
<i>Laki työttömyysetuksien rahoituksesta (555/1998), vuoden 2015 ensimmäinen lisätalousarvio (224/2015), VNp 20.4.2017¹¹⁾</i>				
Kotitaloudet	2 735	2 325	410	3 721
Valtion takaamien opintolainojen pääomat	2 735	2 325	410	3 721
<i>Opintotukilaki (28/1972, laki korkeakouluopiskelijoiden opintotuesta (111/1992) ja opintotukilaki (65/1994)¹²⁾</i>				
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2	7	-4	2
Stiftelsen för Svenska Teatern i Helsingfors	2	7	-4	2
<i>Vuoden 2009 toinen lisätalousarvio (737/2009), VNp 21.1.2010</i>				
Ulkomaat	7 194	6 543	651	14 346
Euroopan rahoitusvakuusväline (ERVV)	7 006	6 281	726	13 974
<i>Laki Euroopan rahoitusvakuusvälineelle annettavista valtiontakauksista (668/2010), VNp 30.5.2013¹³⁾</i>				
Pietari-säätiö	-	9	-9	-
<i>Vuoden 2008 toinen lisätalousarvio (414/2008), VNp 21.8.2008, eduskunnan päätös (938/2009), VNp 17.12.2009</i>				
Pohjoismaiden Investointipankki (NIB)	188	253	-65	372
<i>Asetus Pohjoismaiden Investointipankille annetun valtion takauksen korottamisesta (222/1991), talousarviosarja n:o 10/1994, asetus Pohjoismaiden Investointipankin ympäristöinvestointilainojen valtiontakauksesta, talousarviosarja n:o 7/1996, vuoden 2002 talousarvio mom. 28.84., VNp 23.10.2002</i>				
VALTIONTAKAUKSET YHTEENSÄ	18 844	16 274	2 570	40 782

Valtiontakuu

	Voimassa 31.12.2017	Voimassa 31.12.2016	Voimassa Muutos 2017-2016	Käytettävissä enimmäis- määrä 31.12.2017
	Milj.€			
Yritykset	25	25	-	25
Nammo Vihtavuori Oy	25	25	-	25
<i>Vuoden 2013 neljäs lisätalousarvio (836/2013), VNp 19.12.2013</i>				
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	19 376	15 923	3 453	34 969
Finnvera Oyj	18 970	15 313	3 658	27 000
<i>Laki valtion vientitakuista (422/2001), laki valtiontakuurahastosta (444/1998), Vientitakuiden ja suojautumisjärjestelyjen yhteenlaskettu vastuu ^{7,8 ja 14)}</i>				
Suomen Pankki ¹⁵⁾	406	611	-205	7 969
<i>Eduskunnan päätös (1273/2011), VNp 18.2.2016, eduskunnan päätös (139/2017), VNp 30.3.2017</i>				
Julkisyhteisöt	27	641	-614	1 000
Kansallislageria/Ateneumin taidemuseo	6	-	6	
Tampereen kaupunki/Sara Hildénin taidemuseo	20	-	20	
HAM Helsingin taidemuseo	-	65	-65	
Kansallislageria/Ateneumin taidemuseo	-	474	-474	
Kansallislageria/Nykytaiteen museo Kiasma	-	4	-4	
Kansallislageria/Sinebrychoffin taidemuseo	-	3	-3	
Konstförening i Åbo/Turun taideyhdistys ry	-	40	-40	
Museovirasto/Suomen kansallismuseo	-	54	-54	
<i>Laki taidenäyttelyjen valtiontakuusta (411/1986) ¹⁶⁾</i>				1 000
Valtiontakuu yhteensä	19 428	16 589	2 839	35 994
VALTIONTAKAUKSET JA - TAKUUT YHTEENSÄ	38 272	32 863	5 409	76 776

- ¹⁾ Esittämistavan muutos: Käytettävissä olevana enimmäismääränä esitettiin vuoden 2016 tilinpäätöksen liitteellä määrä, johon vastuu voi tehtyjen päätösten perusteella enimmillään nousta. Jos vastuulle on säädetty laissa enimmäismäärä, vuoden 2017 tilinpäätöksen liitteellä sarakkeessa esitetään lain mukainen enimmäismäärä.
- ²⁾ Valtiontakauksen määrä ei sisällä Finavia Oyj:tä edeltäneen Ilmailulaitoksen tytäryhtiöidensä puolesta antamia takauksia, joiden voimassa oleva määrä sekä käytettävissä enimmäismäärä 31.12.2017 oli 29 milj. euroa. Tytäryhtiöiden puolesta annetut takaukset esitetään Hallituksen vuosikertomuksen tilinpäätösoosan luvussa 6.
- ³⁾ Laissa ei ole säädetty takaukselle enimmäismäärää.
- ⁴⁾ Valtioneuvoston päätöksen 9.2.2017 mukainen enimmäismäärä on 68 milj. euroa.
- ⁵⁾ Finnvera Oyj:n EMTN-lainaohjelmalle myönnetty valtiontakaus kattaa myös koron- ja valuutanvaihtosopimukset (nimellismäärä 6 501 milj. euroa 31.12.2017). Johdannaissopimukset solmitaan kansainvälisen, vakioehtoisen ns. ISDA-sopimuksen puitteissa ja siihen liitetään luottoriskiä vähentävä vakuusjärjestelyyn liittyvä Credit Support Annex (CSA) -sopimus.
- ⁶⁾ Valtioneuvoston päätöksen 20.4.2017 mukainen enimmäismäärä on 11 000 milj. euroa.
- ⁷⁾ Finnveran yhtiölaissa (443/1998) säädetään kotimaan sekä vientitakuu- ja erityistakauttoiminnan erillisyydestä. Kotimaan toiminnan tappiot katetaan kotimaan toiminnan rahastosta ja vientitakuu- ja erityistakauttoiminnan tappiot luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta vientitakuu- ja erityistakauttoiminnan rahastosta. Valtio vastaa Finnveran myöntämistä laissa valtion erityisrahoitusyhtiön (445/1998) tarkoitettuihin takauksista. Mikäli Finnvera Oyj:n vientitakuu- ja erityistakauttoiminnan rahaston varat eivät riitä toiminnasta aiheutuviin tappioiden kattamiseen, tappiot katetaan valtiontakuurahaston varoista, joita täydennetään tarvittaessa valtion budjettiin otettavalla määrärahalta. Laki valtiontakuurahastosta (444/1998).
- ⁸⁾ Sisältää voimassa olevat vastuut. Eri takuiden keskinäiset päällekkäisvastuut on eliminoitu.
- ⁹⁾ Laki valtion alustakauksista (573/1972). Lain nojalla myönnettyjä alustakausluottoja ja suojautumisjärjestelyjä saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta enintään 1,35 mrd. euroa. Lain mukainen vastuu lasketaan seuraavasti: voimaan tulleiden takauksen kattamien luottojen taattu pääoma ja sitovista takaustarjouksista puolet luottojen taattavasta pääomasta. Muun kuin euromääräisen luoton määrä lasketaan Euroopan Keskuspankin kyseiselle valuutalle julkaiseman, takauksen myönnettäessä voimassa olevan viitekurssin mukaan. Tämän perusteella laskettu voimassa oleva vastuumäärä oli 92 milj. euroa per 31.12.2017
- ¹⁰⁾ Laki ympäristönsuojelu- ja energiainvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista (609/1973). Lain nojalla myönnettyjen takausluottojen pääomasta saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 1 mrd. euroa. Lain mukainen vastuu lasketaan seuraavasti: voimaan tulleiden takauksen kattamien luottojen taattu pääoma ja sitovista takaustarjouksista puolet luottojen taattavasta pääomasta. Muun kuin euromääräisen luoton määrä lasketaan Euroopan keskuspankin julkaiseman, takauksen myönnettäessä voimassa olevan viitekurssin mukaan. Tämän perusteella laskettu voimassa oleva vastuumäärä oli 5 milj. euroa per 31.12.2017
- ¹¹⁾ Valtioneuvoston päätöksen 20.4.2017 mukainen enimmäismäärä on 440 milj. euroa.
- ¹²⁾ Laissa ei ole säädetty takauksille enimmäismäärää.
- ¹³⁾ Valtioneuvoston päätöksen 30.5.2013 mukainen enimmäismäärä on 7 670 milj. euroa. Päätöksen mukainen enimmäismäärä muodostuu Suomen osuudesta (1,9289 %) Euroopan rahoitusvakausvälineen 241 miljardin euron varainhankintaohjelmasta ja enintään 65 %:n ylitakauksesta. Päätös kattaa myös korot.
- ¹⁴⁾ Laki valtion vientitakuista (422/2001). Vientitakuiden ja suojautumisjärjestelyjen yhteenlaskettu vastuu saa olla enintään 27 mrd. euroa. Lain mukainen vastuu lasketaan seuraavasti: katteen mukainen nettovastuu, voimassaoleva vastuu ja puolet tarjousvastuusta, pääoma, vientitakuun myöntämispäivän Euroopan keskuspankin valuutalle ilmoittama valuuttakurssi. Tämän perusteella lasketut voimassa olevat takuut olivat 18 691 milj. euroa per 31.12.2017. Finnvera-konserniin kuuluvan Suomen Vientiluotto Oyj:n myöntämien vientiluottojen takaisinmaksuihin liittyvän riskin kattaa emoyhtiö Finnvera Oyj:n myöntämä vientitakuu. Finnvera Oyj:n toimesta EMTN-lainaohjelman alla tehtävällä varainhankinnalla on valtion takaus. Siltä osin kuin valtion takaamaa velkaa on käytetty vientiluottojen rahoittamiseen, valtion vastuu ei ole kahdenkertainen.
- ¹⁵⁾ Esittämistavan muutos: Suomen Pankille myönnetty valtiontakuu esitettiin vuoden 2016 tilinpäätöksessä kohdassa Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä enimmäismäärä ja takauksensaajana esitettiin Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF).
- ¹⁶⁾ Laissa säädetty enimmäismäärä takuille on 1 000 milj. euroa.

Valtiontakaukset ja -takuut valuutoittain

Valuutta	Vasta-arvo milj. €	Jakauma %	Tilinpäätös- päivän kurssi €
Euro (EUR)	28 736	75	
Yhdysvaltojen dollari (USD)	8 110	21	1,1993
Ruotsin kruunu (SEK)	566	1	9,8438
Muut ¹⁾	409	1	0
Erityiset nosto-oikeudet (SDR)	406	1	0,842126
Japanin jeni (JPY)	37	0	135,01
Brasilian real (BRL)	6	0	3,9729
Sveitsin frangi (CHF)	0	0	1,1702
Venäjän rupla (RUB)	0	0	699,392
YHTEENSÄ	38 272	100	

¹⁾ Muodostuu valuutoista , joita ei ole pystytty erittelemään.

Muut monivuotiset vastuut

Erittelyssä on esitetty sitoumukset, joiden arvo on vähintään 500 000 euroa.

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehty tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

	Talous- arvio- menot 2017	Määrä- raha- tarve 2018	Määrä- raha- tarve 2019	Määrä- raha- tarve 2020	Määrä- raha- tarve myöhemmin	Määrä- raha- tarve yhteensä
	Milj. €					
Eduskunta	2	1	1	1	4	7
Valtioneuvosto	42	55	59	62	0	176
Ulkoasiainministeriön hallinnonala	11	12	13	11	40	77
Oikeusministeriön hallinnonala	93	95	70	62	251	478
Sisäministeriön hallinnonala	96	105	88	79	439	711
Puolustusministeriön hallinnonala	159	161	159	150	145	615
Valtiovarainministeriön hallinnonala	220	226	146	85	169	626
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	35	32	26	24	174	256
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	20	26	16	14	52	107
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	54	55	46	26	222	348
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	31	34	30	25	56	145
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	17	24	18	15	59	117
Ympäristöministeriön hallinnonala	9	5	2	1	3	11
TAVANOMAISET SOPIMUKSET JA SITOUMUKSET YHTEENSÄ	787	831	673	554	1 615	3 673

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

	Talous- arvio- menot 2017	Määrä- raha- tarve 2018	Määrä- raha- tarve 2019	Määrä- raha- tarve 2020	Määrä- raha- tarve myöhemmin	Määrä- raha- tarve yhteensä
	Milj. €					
MUUT SOPIMUKSET JA SITOUMUKSET						
Ulkoasiainministeriön hallinnonala	-	-	-	-	1 357	1 357
Aasian kehityspankki AsDB ¹⁾	-	-	-	-	489	489
Afrikan kehityspankki AfDB ²⁾	-	-	-	-	352	352
Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki ³⁾	-	-	-	-	297	297
Latinalaisen Amerikan kehityspankki IDB ⁴⁾	-	-	-	-	220	220
Oikeusministeriön hallinnonala	1	8	6	6	18	37
ORK:n päätös 14.2.2014 45/018/13.1.4, Aineistopankki (AIPA) pääsopimus Accenture Oy (mom. 25.10.03)	-	2	2	2	2	8
ORK:n päätös 14.2.2014 45/018/13.1.3, Aineistopankki (AIPA) pääsopimus Accenture Oy (mom. 25.10.03)	-	1	1	1	1	3
ORK:n päätös Dno 35/07.02/2017, Aineistopankki (AIPA) CGI (mom. 25.10.03)	-	1	-	-	-	1
ORK:n päätös Dno 35/07.02/2017, Aineistopankki (AIPA) Tieto	-	2	2	2	1	6
ORK:n päätös 247/07.02/2015, Sopimus VAT - Teknisestä tuesta ja vaalivalmiudesta	-	0	-	-	-	0
ORK:n päätös 70/07.02/2016, Toimeksiantosopimus Yhdistelmävaalien 2018 valmistelusta ja toimittamisesta Tieto Finland Oy (mom. 25.50.20)	-	1	-	-	-	1
OM:n päätös 21.12.2011 2/559/2008, Saamelaiskulttuurikeskuksen vuokrasopimus (mom. 25.01.50)	1	1	1	1	15	19
Valtiovarainministeriön hallinnonala	36	39	26	21	16 798	16 884
Kansainvälinen jälleenrakennus- ja kehityspankki IBRD	-	-	-	-	1 082	1 082
Kansainvälinen investointitakauslaitos MIGA	-	-	-	-	8	8
Euroopan investointipankki EIB	-	-	-	-	3 099	3 099
Pohjoismaiden Investointipankki NIB	-	-	-	-	1 088	1 088
Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö NEFCO	-	-	-	-	22	22
Euroopan neuvoston kehityspankki CEB	-	-	-	-	70	70
Euroopan vakaushankintamalli EVM	-	-	-	-	11 144	11 144
Tapaturmavakuutuslaki (608/1948) sekä sen määrittämällä tavalla maksettavat muihin sääöksiin perustuvat korvaukset ⁵⁾	32	36	24	19	199	278
Liikennevakuutuslain (279/1959) ja liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla maksettavat liikennevakuutuskorvaukset ⁵⁾	2	2	1	1	11	15
Virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta edusta sekä sen määrittämällä tavalla muihin sääöksiin perustuvat korvaukset	1	1	1	0	-	2
Annetut arvopaperivakuudet, eduskunnan päätös valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttamisesta (739/2009)	-	-	-	-	65	65
Vanhentuneiden ja lunastamattomien obligaatioiden arvo 31.12.2017, sisältää pääoman ja korot.	-	-	-	-	11	11
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala⁶⁾	20	22	21	21	156	220
Maksusuodet Unesco (asetus 549/1956)	1	1	1	1	1	6
Valtionavustus tilakustannuksiin, Hanasaaren kulttuurikeskuksen vuokrasopimus	1	1	1	1	5	8
Päätös MV 132/005/2011 ja TA 2014 1143/2013 (Kansallismuseon kiinteistöä ml. maanalaistilat koskeva vuokrasopimus, mom. 29.80.20)	4	4	4	4	28	41
Päätös MV/9/02.07.00/2013 ja TA 2014 1143/2013 (Kulttuuri- ja nähtävyyshankintakohde kiinteistöjä koskevat vuokrasopimukset, mom. 29.80.20)	13	15	13	13	120	161
Päätös MV/2/02.07.00/2014 ja TA 2014 1143/2013 (Kulttuuri- ja nähtävyyshankintakohde kiinteistöjä koskevat vuokrasopimukset, mom. 29.80.20)	0	0	0	0	1	1
Päätös MV/3/02.07.00/2015 ja OKM 7/670/2015 (Kulttuuri- ja nähtävyyshankintakohde kiinteistöjä koskevat vuokrasopimukset, mom. 29.80.20)	1	1	1	1	0	4

	Talous- arvio- menot 2017	Määrä- raha- tarve 2018	Määrä- raha- tarve 2019	Määrä- raha- tarve 2020	Määrä- raha- tarve myöhemmin	Määrä- raha- tarve yhteensä
	Milj. €					
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	5	5	-	-	-	5
<i>Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta eläimen omistajalle nautojen, lampaiden, vuohien, sikojen ja siipikarjan raatojen keräilystä ja hävittämisestä aiheutuviin kustannuksiin (96/2010)</i>	5	5	-	-	-	5
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	658	660	383	202	215	1 460
<i>Vuoden 2017 talousarvion momentin 31.10.20 Perusväylänpito, päätösojan kohdat 1 ja 2</i>	658	659	382	202	215	1 458
<i>Vuoden 2017 talousarvion momentin 31.10.77 päätösojan kohta 31.10.77.5.2 Muu kehittämisen suunnittelu</i>	0	1	1	0	0	2
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala⁷⁾						
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	20	21	7	0	0	28
<i>Rokotevastuut</i>	20	21	7	0	0	28
MUUT SOPIMUKSET JA SITOUKSET YHTEENSÄ	740	756	443	249	18 544	19 992

¹⁾ Callable capital USD 586 069 088; valuuttakurssilla 1,1993 Suomen Pankki 31.12.2017

²⁾ Callable capital UA 296 310 000; 0,842126, UA=SDR, Suomen Pankki 31.12.2017

³⁾ Callable capital EUR

⁴⁾ Callable capital USD 263 368 856; valuuttakurssilla 1,1993 Suomen Pankki 31.12.2017

⁵⁾ Vuotuinen määräraha-arvo vastuuun laskentahetkeen mennessä karttuneista veloitteista kyseisenä vuonna maksettavien korvausten pääoma-arvosta tehty arvio vastuun laskentahetkellä 31.12.2017.

⁶⁾ Ei sisällä yliopistojen vuokrasopimuksista aiheutuvia vastuita. Niistä aiheutuva määräraha-arvo yhteensä on 656 milj. euroa (yliopistolain voimaantulon 559/2009 5 §:n mukainen toissijainen vastuu). Ne esitetään Hallituksen vuosikertomuksen tilinpäätöslaskelmaosan luvussa 6.

⁷⁾ Ydinvastuulain 18 §:n (4884/1972, sellaisena kuin se on laissa 581/2011) mukaan Suomessa sijaitsevan ydinlaitoksen haltijan tämän lain mukainen vastuu samasta ydintapahtumasta johtuneista, Suomessa syntyneistä ydinvahingoista on rajoittamaton. Suomessa sijaitsevan ydinlaitoksen haltijan tämän lain mukainen vastuuun enimmäismäärä samasta ydintapahtumasta johtuneista, muualla kuin Suomessa syntyneistä ydinvahingoista on 600 miljoonaa erityisnosto-oikeutta. Laitoksenhaltijan on otettava vastuiden kattamiseksi ydinvastuuvakuutus 600 miljoonan erityisnosto-oikeuden määrään saakka. Valtioneuvostolla on oikeus laitoksenhaltijan hakemuksesta päättää, ottaen huomioon laitoksen koko tai laatu taikka kuljetuksen laajuus, että vastuun enimmäismäärä on alempi kuin 600 miljoonaa erityisnosto-oikeutta, mutta kuitenkin vähintään viisi miljoonaa erityisnosto-oikeutta. Ydinaineen kuljetuksen aikana sattuneesta ydintapahtumasta on laitoksenhaltija vastuussa tämän lain mukaan muiden vahinkojen kuin kuljetusvälineeseen kohdistuneen vahingon osalta vähintään viiden miljoonan erityisnosto-oikeuden määrään saakka. Korvausmäärälle tuleva korko ja oikeudenkäyntikulujen korvaus eivät sisällä vastuumääriin. (L:lla 581/2011 muutettu 18 § on väliaikaisesti voimassa 1.1.2012 lukien, kunnes L 493/2005 tulee asetuksella voimaan.)

Ydinvastuulain 29 §:n mukaan jos se, jolla on oikeus saada vahingonkorvausta tämän lain tai muun sopimusvaltion vastaavan lainsäädännön nojalla Suomessa olevan ydinlaitoksen haltijalta, näyttää, ettei hän ole voinut saada tätä korvausta ydinlaitoksen haltijan kanssa vakuutus sopimuksen tehneeltä vakuutusyhtiöltä, maksetaan korvaus valtion varoista. Valtion 1 momentin mukainen korvausvelvollisuus ei ylitä sitä vastuumäärää, joka on laitoksenhaltijaan nähden voimassa 18 §:n 1 momentin mukaisesti.

Lisäksi Suomi on sopijapuolena Brysselin lisäyleissopimuksessa, jonka voimassa olevan version mukaan sopimusmaat korvaavat tiettyjen edellytysten täyttyessä yhteisvastuullisesti myös muissa sopimusmaissa syntyneitä ydinvahinkoja (ns. kolmannen vaiheen vastuumäärä) 125 miljoonan SDR:n verran. Kunkin maan osuus lasketaan erityisten sopimuksessa määrittäen jakoperusteiden mukaan. Jakoperusteita ovat bruttokansantuote ja asennettu ydinvoimateho 8000 MW. Suomen osuus tässä tarkoitettua korvausmäärästä on OECD:n viime vuosina tekemien laskelmien mukaan ollut hieman alle 2 prosenttia. Suomen osuus riskistä on arvioitu noin 5,9 miljoonan euron suuruusluokkaan per sopimusmaassa tapahtunut ydinvahinko.

Valtion vastuu avaruustoiminnan ja avaruusesineiden aiheuttamista vahingoista perustuu YK:n avaruussopimuksiin, joihin Suomi on sitoutunut 1970-luvulla.

Avaruusesineiden aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta säädetään avaruussopimuksissa [Yleissopimus valtioiden toimintaa johtavista periaatteista niiden tutkiessa ja käyttäessä avaruutta, siihen luettuna kuu ja muut taivaankappaleet (SopS 56-57/1967)] 7 artiklassa sekä vastuusopimuksessa [Kansainvälistä vastuuta avaruusesineiden aiheuttamista vahingoista koskeva yleissopimus (SopS 8 ja 9/1977)]. Sopimusten mukaan vahingonkorvausvastuu on valtiolla, joka on lähettänyt avaruusesineen tai jonka toimeksiannosta avaruusesine on lähetetty taikka jonka alueelta tai lähetysvälineellä avaruusesine on lähetetty. Tähän mennessä vastuulla ei ole ollut Suomen kannalta käytännön merkitystä, koska Suomella ei ole ollut omaa avaruustoimintaa. Nyt tilanne on kuitenkin muuttunut, koska ensimmäiset suomalaiset satelliitit on laukaistu avaruuteen. Avaruustoiminnasta annetun lain (63/2018) 7 §:n mukaan avaruusesineen aiheuttama vahinko korvataan valtion varoista toiminnanharjoittajalle itselleen aiheutuneita vahinkoja lukuun ottamatta.

Pykälän 2 momentin mukaan valtiolla on oikeus periä vahinkoa kärsineelle suorittamansa korvaus toiminnanharjoittajalta siltä osin kuin tämä olisi vahingonkorvauslain (412/1974) nojalla ollut vastuussa vahingosta vahinkoa kärsineelle.

Pykälän 3 momentin mukaan valtiolla on 2 momentista poiketen oikeus periä maksamansa korvaus toiminnanharjoittajalta, vaikka tämä ei olisi aiheuttanut vahinkoa vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n 1 momentin mukaisesti tahallisesti tai tuottamuksesta, jos vahinko on aiheutunut maan pinnalla taikka lennossa olevalle ilma-alukselle, sen matkustajalle tai sen miehistöön kuuluvalla. 3 momentissa säädetyn valtion takautumisoikeuden enimmäismäärä on 60 miljoonaa euroa. Enimmäismäärää koskevaa säännöstä ei kuitenkaan sovelleta, jos toiminnanharjoittaja on laiminlyönyt noudattaa lakia tai 5 §:n nojalla annetun luvan ehtoja.

Lain 8 §:n mukaan toiminnanharjoittajan tulee ottaa vakuutus kolmansille osapuolille avaruustoiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta vähintään valtion takautumisoikeuden enimmäismäärään saakka. Työ- ja elinkeinoministeriö voi olla vaatimatta 1 momentissa tarkoitettua vakuutusta, jos:

- 1) laukausyhtiön vakuutus tai muu vastaava vakuutus kattaa olennaisilta osin toiminnanharjoittajan ja valtion vastuun avaruustoiminnan kolmansille osapuolille aiheuttamista vahingoista; tai
- 2) avaruustoiminnan riskeistä tehdyn arvion perusteella riski avaruustoiminnan aiheuttamista vahingoista maan pinnalla, ilmassa ja avaruudessa on työ- ja elinkeinoministeriön hyväksyttävissä.

Valtion eläkevastuu

	31.12.2017	31.12.2016	Muutos 2017-2016
	Milj. €		
VALTION ELÄKEVASTUU YHTEENSÄ	92 600	93 000	-400

Eläkevastuu tarkoittaa niiden eläkeoikeuksien pääoma-arvoa, jotka ovat karttuneet 31.12.2017 mennessä valtion eläketurvan piirissä. Eläkeoikeuksien pääoma-arvoja diskontattaessa korkona on käytetty 2,7 %, jonka katsotaan olevan eläkeoikeuksiin tehtävät tulevat indeksikorotukset ylittävä reaalikorko. Palkattomien aikojen karttuneiden eläkeoikeuksien osalta pääoma-arvo on laskettu arvioidulle valtion kustannusosuudelle palkattomien aikojen menosta. Eläkevastuu 31.12.2017 esitetään vuoden 2017 indeksitasossa.

Eläkevastuu 31.12.2017 perustuu yksilötasolla suoritettuun 31.12.2016 mennessä karttuneiden eläkeoikeuksien pääoma-arvon laskentaan, johon on lisätty arvio vuoden 2017 aikana syntyneestä uudesta vastuusta ja vähennetty vapautunut vastuu (eläkemenot) huomioiden lisäksi korko.

Valtion Eläkerahaston varoja ei käytetä suoraan eläkkeiden maksamiseen, vaan valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvat eläkkeet maksetaan valtion talousarvioon varatuista määrärahoista. Valtion Eläkerahastosta valtion talousarvioon vuosittain siirrettävästä määrästä, jolla valtion eläkemenot tasataan, säädetään valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006).

Eläkevastuun katteena olevan omaisuuden arvo 31.12.2017 oli 19 702 450 153,25 euroa arvostettuna markkinahintaan. Katteena oleva omaisuus sisältää sijoitussalkun arvostettuna markkinahintaan, lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset, lyhytaikaisen vieraan pääoman sekä pankkitileillä olevat varat. Lisäksi katteena olevan omaisuuden arvossa on huomioitu avoimien johdannaisopimusten käypä arvo. Eläkevastuun kattamaton osuus oli noin 72,9 miljardia euroa.

Tärkeimmät säädökset, joihin vastuu perustuu, ovat julkisten alojen eläkelaki (81/2016) ja julkisten alojen eläkelain voimaantulolaki (82/2016).

Liite 13: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Valtion talousarviosta annetun lain 18 §:n mukaan valtion tilinpäätökseen ja hallituksen vuosikertomukseen otettavien valtiontalouden ja valtion taloudenhoidon sekä toiminnan tuloksellisuuden kuvausten tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta, valtion tuotoista ja kuluista, valtion taloudellisesta asemasta sekä tuloksellisuudesta.

Jotta tilinpäätös osaltaan täydentäisi oikean ja riittävän kuvan muodostumista talousarvion noudattamisesta, valtion tuotoista ja kuluista sekä valtion taloudellisesta asemasta on seuraavien tietojen antaminen tarpeen.

Valtionvelka

Valtionvelka yleisenä käsitteenä kattaa valtion talousarviotalouden ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen velan. Rahoituslaskelmien rivi valtionvelan nettomuutos kuvaa valtion rahoituslaskelmassa valtion talousarviotalouden velan nettomuutosta, ei valtionvelan nettomuutosta kokonaisuudessaan. Talousarviotalouden ja rahastojen yhteisen valtionvelan nettolisäys oli 3,4 mrd. euroa ja velan kokonaismäärä nimellisarvoltaan 105,8 mrd. euroa ja markkina-arvoltaan 113,0 mrd. euroa.

Taseeseen sisältymättömät erät

Kansallisomaisuus jätettiin pois valtion aloittavasta taseesta (vuonna 1998) muilta osin kuin se korvasi käyttöomaisuutta. Kansallisomaisuudeksi merkittiin lähinnä toimistokäytössä olleet historialliset rakennukset. Mm. eduskunnan, taidemuseon ja muiden virastojen hallinnassa olevat taideteokset, jotka on hankittu ennen vuotta 1998 sekä museoesineet ja -kokoelmat puuttuvat kansallisomaisuudesta.

Taseeseen ei aktivoida valtion omistusosuuksia kansainvälisissä rahoituslaitoksissa siltä osin kuin kyseessä on pääomaosuutena suoritettu maksu, joka on rinnastettavissa valtionapuun tai -tukeen tai säätiön peruspääoman sijoitukseen tai yleishyödyllisen yhdistyksen liittymis- tai jäsenmaksuun, vaan maksettu osuus kirjataan kuluksi. Yhteensä näitä osuuksia on valtiovarainministeriöllä 1 903 milj. euroa (1 938 milj. euroa v. 2016) ja ulkoasiainministeriöllä 155 milj. euroa (72 milj. euroa). Suurimmat omistusosuudet ovat Euroopan vakausmekanismi EVM:ssä 1 438 milj. euroa ja Euroopan investointipankki EIB:ssä euroa 276 milj. euroa.

Koska verot kirjataan maksuperusteella, verotukseen liittyvät saamiset ja velat eivät sisälly valtion taseeseen. Yhteensä valtion osuus verosaamisista oli 436 milj. euroa (624 milj. euroa).

Valtiolla on taseeseen sisältymättömiä saamisia rikosoikeudellisista seuraamuksista. Yhteensä näitä oli 315 milj. euroa (307 milj. euroa).

Valtiolla oli palkkaturvajärjestelmään (palkkaturvalaki 27.11.1998/866) liittyviä palkkaturvasaatavia yhteensä 298 milj. euroa vuonna 2017 (300 milj. euroa). Saatavien suoritukset kirjataan maksuperusteella, eivätkä saatavat sisälly taseeseen.

Eläkevastuuvelkaa ei kirjata valtion taseeseen. Eläkevastuu tarkoittaa niiden eläkeoikeuksien pääoma-arvoa, jotka ovat karttuneet 31.12.2017 mennessä valtion eläketurvan piirissä. Valtion eläkevastuu oli vuoden 2017 lopussa 92,6 mrd. euroa. Eläkevastuun katteena valtion eläkerahastossa olevan omaisuuden arvo oli 19,7 mrd. euroa. Näin laskettuna vastuusta oli katettuna n. 21,2 % eli kattamatta oli 72,9 mrd. euroa.

Määrärahojen ylitykset

Vuonna 2017 arviomäärärahojen ylitykset olivat 58,6 milj. euroa, tarkempi erittely liitteessä 3. Eduskunnan päättämää enintään-erää ei saa ylittää. Arviomäärärahan lisäjaottelu 25.10.50.5. Konkurssilain mukaisten julkisselvittäjien ja pesäinhoitajien palkkiot sekä julkisselvityksestä aiheutuvat muut konkurssimenettelyn menot (EK) (enintään) ylitettiin 135 418,47 eurolla. Ylitys oli 17 % määräraha-
hasta 820 000 euroa.

Siirtotalouden kulujen kohdistaminen tuotto- ja kululaskelmassa

Valtion vuoden 2016 tilinpäätöksessä valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan oli kohdistettu siirtotalouden kuluksi elinkeinoelämälle, joten vuoden 2016 tuotto- ja kululaskelman kyseisessä erässä oli 833 864 000,00 euroa paikallishallintosektoriin kuuluvia kuluja. Mikäli kulut olisi kohdistettu paikallishallintosektoriin, siirtotalouden kulut paikallishallinnolle olisivat olleet yhteensä 11 932 703 255,54 euroa ja siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle 3 301 778 139,98 euroa. Vuonna 2017 vastaavat kuluerät on kirjattu paikallishallintosektorille.

Talletetut vieraat varat

VR Yhtymä Oy:n 21.12.2017 maksama pääomapalautus 100 000 000,00 euroa on kirjattu väliaikaisesti talletettuihin vieraisiin varoihin.

Arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtiokonttori on vuoden 2017 aikana arvioinut valtion keskuskirjanpidon ja valtion tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitteiden kokoamisen sekä niihin liittyvien menettelyjen sisäistä valvontaa ja siihen kuuluvaa riskien hallintaa käyttäen soveltuvien osin Valtiovarain controller -toiminnon suosituksen mukaista, COSO ERM -viitekehikseen perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa. Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskien hallinta täyttää talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asetetut vaatimukset.

Vuoden 2017 valtion keskuskirjanpidon hoidolle ja valtion tilinpäätöksen valmistamiselle tehtiin haavoittuvuusanalyysi. Siinä havaituille mahdollisille riskeille tehtiin riskianalyysi ja sovittiin kehittämiskohteista.

Vuoden 2018 aikana jatketaan riskien hallinnan systematisointia, seurataan riskianalyysissä sovittujen kehittämistoimenpiteiden toteutumista ja jatketaan toimintaan sisältyvien riskien arviointia tavoitteena systemaattinen ja kattava riskienhallinta.

Helsinki, Valtiokonttori 21. päivänä maaliskuuta 2018

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Toimialajohtaja

Mikko Kangaspunta

